25/2010

počítač

PRO KAŽDÉHO

6. 12. 2010 • 69,99 Kč • 3,60 €. Pro předplatitele: 39,80 Kč • 3,20 €. Ceny v eurech platí pouze v SR.

facebook **JAK SE ZAPOJIT** strana 39

Relikviář sv. Maura

Obrazový průvodce na CD ZDARMA

VYBÍRÁME POČÍTAČ

Notebook, netbook nebo stolní PC strana 22

VÝHODY A NEVÝHODY

PŘEDSTAVUJEME

Redakční testy novinek

PHILIPS BRILLIANCE 226CL
strana 19

TOSHIBA PORTÉGÉ R700
strana 16

STŘÍHÁME HD VIDEO

Podrobný návod strana 52

TV PROGRAMY NA INTERNETU

strana 58

12 STRAN NÁVODŮ

- Zašifrujte obsah USB strana 27
- Vlastní kalendář strana 29
- Jak porovnat tabulky strana 32
- Databáze v Excelu strana 33
- Změny v dokumentu strana 35
- Bezpečný přenos dat strana 37

Inzerce

OBSAH ▶ PPK 25/10

4 **Co najdete na CD**
6 **Novinky ze světa počítačů**

TÉMA ČÍSLA
10 **Tipy na dárky**

PŘEDSTAVUJEME
16 **Malý, lehký, výkonný**
Takový je notebook Toshiba Portégé R700-15H s bohatou výbavou.
18 **Jazyky na cesty**
19 **Nízká spotřeba**
Monitor Philips Brilliance 226CLnabízí kromě obrazu v plném HD rozlišení a nízké spotřeby také nízkou cenu.
20 **Nalaďte si rádio z internetu**
21 **Relikviář sv. Maura**
22 **Stolní PC, nebo notebook?**
26 **Když vám základ nestačí**

JAK NA TO
27 **Jak ochránit data na USB disku**
29 **Vytvořte si vlastní kalendář**
32 **Porovnávání tabulek**
33 **Použití databázových funkcí**
36 **Hledáme změny**
Pracuje-li na jednom dokumentu více osob, najdou uplatnění nástroje, které zvýrazní změny provedené v textu.
37 **Bezpečný transport dat**
39 **Facebook prakticky**

RADY A NÁVODY
41 **Rádce kupujícího**
To nejlepší: přenosné přehrávače do 5 000 Kč, multifunkční tiskárny do 2 000 Kč, fotoaparáty od 6 000 do 9 000 Kč, netbooky do 10 000 Kč
44 **Videohovory v HD**
46 **Proč a jak skartovat data**
48 **Windows 7 se vyplatí**
50 **Tipy pro Excel**
Jak na komfortní práci s duplicitními daty a na načítání dat do tabulky.
52 **Podrobné seznámení s Premiere Pro**
56 **Jak na PDF**

INTERNET
58 **TV programy na internetu**
59 **Google – tipy a triky**
60 **Fenomén jménem Facebook**

62 **Křížovka**
Společnost Landi Multimedia ČR věnuje tyto výhry: 1× Apple iPod Touch a 9× program Landi Angličtina 2011 začátečníci.
63 **Listárna**

Témata z titulní strany jsou v obsahu vyznačena červeným číslem stránky.

ÚVODNÍK

SEZNAMTE SE S FACEBOOKEM

Vážení čtenáři, máte svou stránku na Facebooku? Kolik máte v této sociální síti přátel? A má svou stránku na Facebooku váš kocour? Možná že si při čtení těchto otázek ťukáte na čelo. Proč byste měli mít nějaké přátele v síti a proč by měl na internet něco psát váš kocour, který neumí ani číst? Normálnímu člověku, který je ze staré školy a má konzervativní názory, to celé připadá jako nesmysl. Je však pravda, že o Facebooku stále častěji slyšíme a čteme v médiích, a to v různých souvislostech. Na Facebooku se scházejí nejrůznější skupiny lidí, svolávají se demonstrace, zakládají se fankluby a antifankluby sportovních klubů i politiků. Z toho všeho však není jasné, jestli je Facebook užitečný, nebo nebezpečný. Jako každá technická vymoženost i tento komunikační prostředek se dá využít k něčemu dobrému, ale také zneužít. V každém případě jde o celosvětovou módní vlnu, která zachvátila stovky milionů lidí. Už proto se vyplatí o Facebooku něco vědět. Než se vypravíte do biografu na film The Social Network, přečtěte si v tomto vydání PPK článek, v němž o tomto fenoménu dnešní doby pojednáváme. A budete-li chtít vyzkoušet si zmíněnou službu na vlastní kůži, najdete tu návod, jak se na Facebooku zaregistrovat. Třeba jeho prostřednictvím najdete nové nebo i staré přátele a možná že brzy založíte facebookový profil i svému kocourovi.
Přeji vám, abyste se na Facebooku setkávali jen s dobrými lidmi.

Ivan Heisler, šéfredaktor

16
Notebook Toshiba Portégé R700-15H

19
Monitor Philips Brilliance 226C

OBSAH ▶ CD ČASOPISU PPK

SLEVY NA SOFTWARE!
Ve spolupráci se společností **Miton CZ** (provozovatelem serveru **www.sw.cz**) vám přinášíme další slevy na nákup zajímavých programů. **Více informací naleznete na přiloženém CD.**

Relikviář svatého Maura

Hlavním cílem programu je přiblížit vlastní relikviář a příběh jeho restaurování a především ukázat všechny jeho komponenty nejen jako celek, ale také v takových detailech, které při vlastní prohlídce nemáte nikdy šanci vidět. Můžete si prohlédnout sošky všech dvanácti apoštolů nejen v konečné, zrestaurované podobě, ale také tak, jak vypadaly, když byly nalezeny. Mezi arkádami nad hlavami apoštolů jsou v malých medailonech zobrazeny výjevy ze života mučedníků. Vše je doplněno zdobnými reliéfy, emaily, filigrány apod. I ty si můžete prohlédnout v mnoha detailech.

rubrika na CD: obsah CD / bonusy

PROGRAMY NA CD

BONUSY
GiliSoft USB Stick Encryption 2.1
Relikviář sv. Maura

ZÁKLADNÍ VYBAVENÍ POČÍTAČE
7zip 9.20
AbsoluteShield File Shredder 1.41
Adobe Reader 9.4
AVG Free Edition 2011
Azzul 1.3.0
Calendar Painter 1.0i
CCleaner 3.00.1310
CDBurner XP 4.3.7.2423
Cobian Backup 10.1.1.816
FileZilla 3.3.5.1
Firefox 3.6.12
FreeCommander 2009.02b
GIMP 2.6.11
ICQ 7.2
IrfanView 4.27
K-Lite Codec Pack 6.5.0 Full
MediaCoder 0.7.5.4788
MediaMonkey Standard 3.2.3
PhotoFiltre 6.5.0
Picasa 3.8
Recuva1.38.504
Revo Uninstaller 1.90
Skype 5.0
SPAMfighter 7.2.17
Thunderbird 3.1.6
TrueCrypt 7.0a
VLC Media Player 1.1.5
Windows Live Essentials 2011

NOVINKY
Defraggler 2.00.230
doPDF 7.1.351
Foobar 2000 1.1.1
Google Chrome 7.0.517.44
GPU-Z 0.4.8
Maxthon 3.0.18.2000
Mp3tag v2.47a
Notepad++ 5.8.4
Speccy 1.07.205

GiliSoft USB Stick Encryption 2.1

Je jedno, jestli máte na USB disku bezvýznamné fotografie, nebo tajné dokumenty. Jestliže jej ztratíte, nálezce bude mít ke všem uloženým datům přístup. Pokud se vám tato představa nelíbí, můžete disk zašifrovat a k datům se nedostane nikdo, kdo nezná přístupové heslo. Výhodou aplikace GiliSoft USB Stick Encryption 2.1 je, že funguje s maximálním komfortem. Poté, co disk zašifrujete, budete mít na disku k dispozici malou aplikaci, která po zadání správného hesla připojí šifrovanou partition do systému. Díky tomu k ní budete moci přistupovat stejně komfortně jako k jakémukoliv jinému disku v počítači.

rubrika na CD: obsah CD / bonusy

CCleaner 3.00.1310

CCleaner je kvalitní program pro kompletní vyčištění operačního systému a pevného disku. Najde na disku přebytečné soubory a vymaže je, vysype koš, smaže historii naposledy otevřených souborů, vymaže cookies a historii z internetového prohlížeče. Přítomen je nástroj pro správu programů spouštěných při startu a pro snadné odinstalování nepoužívaného softwaru. Nechybí ani funkce pro opravu chyb v systémovém registru. Jedná se o komplexní program, který je k dispozici zdarma a který se navíc snadno ovládá.

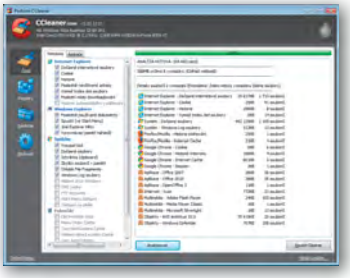

rubrika na CD: obsah CD / / základní vybavení počítače

Firefox 3.6.12

Firefox je populární webový prohlížeč, k jehož základním funkcím patří prohlížení stránek v panelech, ochrana před podvodnými stránkami a také před stránkami šířícími počítačové viry a speciální režim pro anonymní surfování na počítači sdíleném s více uživateli. Nechybí kontrola překlepů při vyplňování formulářů na webových stránkách, podpora pro technologii RSS, blokování vyskakovacích oken ani jednoduché hledání na internetu pomocí předních vyhledávačů. Firefox nabízí intuitivně zpracované záložky a historii navštívených stránek, inteligentní řádek s adresou pro rychlejší zadání adres webových stránek, pohodlnou správu doplňků včetně zásuvných modulů a vyhledávání zajímavých rozšíření. Dokáže také např. přerušit a opětovně navázat stahování souborů a automaticky předat stahovaný soubor ke kontrole antivirovému programu.

rubrika na CD: obsah CD / / základní vybavení počítače

Inzerce

NOVINKY

AKTUALITY ZE SVĚTA POČÍTAČŮ A SPOTŘEBNÍ ELEKTRONIKY

KONICA MINOLTA MAGICOLOR 4750EN A 4750DN

Rychlé barevné tiskárny

Společnost Konica Minolta představila nové barevné laserové tiskárny 4750EN a 4750DN, vhodné pro malé kanceláře, kde uživatelé uvítají rychlý černobílý i barevný tisk. Zařízení tisknou rychlostí až 30 barevných či černobílých stran za minutu a u modelu DN můžete zadat i automatický oboustranný tisk. Obě dvě tiskárny jsou standardně vybaveny síťovým rozhraním a podporují jazyk PCL a PostScript, volitelně umožňují i tisk z USB flash disku. Polymerovaný toner Simitri HD přispívá k vysoké kvalitě tisku a tiskárny jsou vybaveny i spořicím režimem. Při barevném tisku v tomto režimu uživatel podle údajů výrobce ušetří až 50 % toneru. Pro tisk je možné využít formátů A6 až A4, standardní podavač je dimenzován na 350 listů papíru, přídavný podavač pojme 500 listů papíru.

Konica Minolta magicolor 4750EN
cena s DPH: 9 960 Kč
Konica Minolta magicolor 4750DN
cena s DPH: 13 000 Kč
více info: www.konicaminolta.cz
NÁZOR REDAKCE: Obě tiskárny se díky česky komunikujícímu menu a ovladačům snadno ovládají a jsou vybaveny i čtyřřádkovým displejem.

ACER S2

Ultratenké monitory

Společnost Acer uvedla na trh nové LCD monitory řady S2, které jsou nabízeny ve třech velikostech: 61 cm (24"), 58 cm (23") a 55 cm (21,5"). Tyto monitory se vyznačují ultratenkým profilem s tloušťkou od pouhých 12,9 mm (u displejů s úhlopříčkou 21,5" a 23") do 13,2 mm (displej s úhlopříčkou 24"). Všechny uvedené monitory jsou vybaveny širokoúhlým displejem s poměrem stran 16 : 9 a zobrazují obraz v rozlišení 1 920 × 1 080 bodů. Pro podsvícení displeje se využívají LED diody, díky kterým mají monitory nízkou spotřebu energie. Tyto zobrazovací jednotky lze připojit jak k počítači (prostřednictvím portů D-Sub a DVI), tak i k videotechnice – nabízejí totiž i videovstup HDMI. Díky technologii Acer eColor Management mohou uživatelé upravit nastavení displeje v závislosti na provozním režimu, ať již pracují s daty, nebo sledují film, anebo prohlížejí fotografie.

Acer S222HQLAbid
cena s DPH: 4 190 Kč
Acer S232HLAbid
cena s DPH: 4 590 Kč
Acer S242HLAbid
cena s DPH: 4 990 Kč
více info: www.acer.cz
NÁZOR REDAKCE: Nové monitory Acer jsou zacíleny na zájemce o energeticky úsporný monitor s plným HD rozlišením a s videovstupem HDMI.

MIO MOOV M300

Navigace za přijatelnou cenu

Společnost Mio Technology představuje nový přírůstek do řady navigací Moov – model M300. Nejlevnější zařízení této řady nabízí 3,5palcový dotykový LCD displej, řazení v jízdních pruzích a podrobné mapy třinácti evropských zemí s roční aktualizací zdarma. Mluvené pokyny při výjezdu z dálnice pomáhají s orientací na rušných dálničních uzlech a přístroj rovněž upozorňuje na místa, kde mohou být umístěny radary. Nechybí ani funkce navádění do jízdních pruhů, která vás na cestách navede do správného jízdního pruhu jak zvukově, tak opticky. Navigační přístroj je vybaven interní pamětí o velikosti 1 GB a prostřednictvím SD karty umožňuje další rozšíření.

Mio Moov M300
cena s DPH: 2 290 Kč
více info: www.mio.com/cz
NÁZOR REDAKCE: Navigace Mio Moov M300 je vhodná pro každého, kdo hledá navigační přístroj za velmi přijatelnou cenu.

SOFTWARE

CENTRUM POMOCI V ČESKÉ VERZI
Centrum pomoci Fix it je automatizované řešení, které umožňuje diagnostikovat a vyřešit nejběžnější problémy uživatelů s produkty společnosti Microsoft. Uživatelé vyberou konkrétní produkt, s kterým potřebují pomoci, a oblast, s kterou mají problémy, a spustí řešení. Centrum pomoci Fix it pracuje se 70procentní úspěšností a vyzkoušet si jej můžete na tomto odkazu: *http://support.microsoft.com/fixit/cs*. Firmy a organizace mohou využívat i platformu Windows Troubleshooting, která umožňuje odstraňovat běžné problémy na jejich počítačích. Více informací o jejím využití naleznete na stránkách MSDN: *www.microsoft.cz*, *http://support.microsoft.com/fixit/cs*.

BOOKZ.CZ
Společnosti Tiscali Media a Palmknihy spojují síly při propagaci a podpoře elektronických knih a digitálního obsahu v České republice. Společnost Tiscali Media zahájila provoz informačního servisu *www.BookZ.cz*. Zatímco na serveru *www.palmknihy.cz* najdete přes 3 500 titulů ke stažení zdarma, server *BookZ.cz* nabízí vedle základních informací o tom, jak začít s e-knihami, také zpravodajský a informační servis ze světa elektronických knih a čteček. *www.bookz.cz*, *www.palmknihy.cz*

ZVUKOVÝ ARCHIV RÁDIA SVOBODNÁ EVROPA BUDE DOSTUPNÝ ON-LINE
Národní muzeum spustilo na adrese *eSbirky.cz* novou webovou prezentaci sbírkových fondů českých muzeí a galerií. Stránky jsou zaměřeny především na volné procházení sbírek, a to jednak podle zastoupených institucí, jednak podle dalších kritérií, jakými jsou typ sbírky, datace či místo původu. Tak je možné si prohlížet například fotografické kolekce z několika institucí zároveň. Kromě fotografií sbírkových předmětů je nově možné nahrávat do prezentace také zvukové záznamy. To umožní v nejbližší době zpřístupnit například rozsáhlý zvukový archiv Rádia Svobodná Evropa, spravovaný Československým dokumentačním centrem. *www.nm.cz*, *www.eSbirky.cz*

SAMSUNG ŘADY NX

Kompakt se špičkovou výbavou

Fotoaparáty Samsung řady NX mají rozměry kompaktních přístrojů, ale nabízejí výměnu objektivu a vysokou kvalitu snímků. Model Samsung NX10 je malý, lehký, ergonomický kompakt se srdcem zrcadlovky. Zahrnuje snímač s rozlišením 14,6 Mpx, 3palcový displej a umožňuje i nahrávání videa v HD kvalitě. Má schopnost rychlého ostření, které umožňuje pořizovat akční snímky. V prodeji je v základním setu s objektivem F2 (18–55mm OIS). Model Samsung NX5 nabízí nižší rozlišení elektronického hledáčku, nedisponuje však ultrazvukovým čištěním snímače. S modelem NX10 má shodnou obrazovou kvalitu a v setu se prodává s různými objektivy (ty jsou stejné jako u fotoaparátu Samsung NX10). Samsung NX100 (viz obrázek) nabízí kromě špičkové výbavy také intuitivní objektiv s i-Function (uživatelé tak mohou ovládat fotoaparát prostřednictvím objektivu). Navíc se může pochlubit rychlým zaostřováním.

Samsung NX10
cena s DPH: 14 990 Kč
Samsung NX5
cena s DPH: 11 990 Kč
Samsung NX100
cena s DPH: 13 490 Kč
více info: www.samsung.cz

NÁZOR REDAKCE: Společnost Samsung uvedla na trh novou řadu kompaktních fotoaparátů s bohatou výbavou. Členy této nové rodiny jsou modely NX100, NX10 a NX5.

IIYAMA PROLITE E2409HDS

Velký monitor pro práci i zábavu

Iiyama ProLite E2409HDS je 24palcový LCD monitor, který na širokoúhlém displeji s poměrem stran 16 : 9 zobrazuje obraz v rozlišení 1 920 × 1 080 bodů. Podle údajů výrobce má vysoký jas (300 cd/m^2) i kontrast a díky tomu se hodí nejen pro práci na počítači, ale i pro sledování filmů. Díky krátké době odezvy (2 ms) je vhodný i pro hraní her. Tento monitor je vybaven třemi vstupy signálu: digitálními vstupy DVI-D a HDMI a analogovým vstupem D-Sub. Propojit ho tedy můžete s počítačem, s přehrávačem Blu-ray nebo s herní konzolí Xbox360 či Playstation 3.

iiyama E2409HDS
cena s DPH: 4 747 Kč
info:
www.atcomp.cz

NÁZOR REDAKCE: Monitor iiyama ProLite E2409HDS je vybaven i videovstupem HDMI, takže lze k němu připojit videotechniku i herní konzoli.

INZERCE

GARMIN NÜVI 1350

Všestranná autonavigace

Garmin nüvi 1350 je automobilová navigace s mapami 44 zemí Evropy a širokoúhlým dotykovým displejem o úhlopříčce dlouhé 4,3 palce (10,9 cm). I přes svoji cenu nabízí pokročilé navigační funkce, jako je asistent řazení do jízdních pruhů nebo vyhledávání českých adres podle popisných čísel. Díky kompaktním rozměrům (122 × 75 × 16 mm) a hmotnosti 162 g, dlouhé výdrži akumulátoru a turistické mapě ČR je nüvi 1350 atraktivní volbou pro zájemce o automobilovou navigaci GPS, kterou lze použít i mimo automobil. Paměť přístroje lze rozšířit prostřednictvím paměťových karet microSD. V ceně jsou zahrnuty mapy 44 zemí Evropy a 60denní záruka aktuálních map.

Garmin nüvi 1350
cena s DPH: 3 790 Kč
více info: www.garmin.cz
NÁZOR REDAKCE: Líbí se nám přehledné zobrazení údajů na displeji, malé rozměry a hmotnost. Díky výdrži při provozu na baterii (až 4 hodiny) a turistické mapě můžete tento přístroj použít i při pěší turistice. Jeho nevýhodou oproti dražším modelům je to, že v autě není napájen prostřednictvím držáku, ale přímo kabelem.

SOFTWARE

ICQ V MOBILNÍCH WEBOVÝCH PROHLÍŽEČÍCH

ICQ uvádí službu Mobile-Web Chat, která spolupracuje téměř s každým mobilním zařízením. Služba ICQ Mobile-Web Chat je postavena na technologii mobilního prohlížeče, která zpřístupňuje ICQ chat také pro ty mobilní uživatele, kteří si nemohou nainstalovat aplikace přímo na svých telefonech. ICQ Mobile-Web Chat je optimalizován pro mobilní prohlížeče s pomalým datovým připojením a je zdarma (poplatky však mohou být účtovány za mobilní přenos dat podle tarifu jednotlivých operátorů). ICQ Mobile-Web Chat lze spustit z telefonu na *m.icq.com*; služba je k dispozici v anglickém, německém, ruském, českém a hebrejském jazyce.
www.icq.com

PANASONIC LUMIX GF2

Fotoaparát s výměnným objektivem

Přístroje řady Lumix G bez zrcadlové komory nabízejí kombinaci kompaktního a lehkého provedení s vysokou kvalitou fotografií. Model DMC-GF2 nabízí pořizování 3D fotografií, natáčení videa v plném HD rozlišení a širokou nabídku výměnných objektivů. Kromě možnosti výměny objektivu a osazení 3D objektivem je tento model zajímavý i dotykovým displejem s rozlišením 460 000 bodů. O kvalitu fotografií a videozáznamů se stará snímač s rozlišením 12,1 Mpx a obrazový procesor Venus Engine FHD. Fotoaparát je vybaven samostatnou spouští pro záznam videa, a během natáčení lze tedy stiskem druhé spouště fotografovat. Panasonic DMC-GF2 se na český trh dodává v hliníkovém provedení v pěti barevných variantách – v černé, stříbrné, bílé, červené a růžové.

Panasonic Lumix GF2
cena: zatím nestanovena
více info: www.panasonic.cz
NÁZOR REDAKCE: Fotoaparát Panasonic Lumix DMC-GF2 je určen hlavně fotografům, jimž nestačí obrazová kvalita kompaktních přístrojů, ale odrazují je velké rozměry, hmotnost a složité ovládání zrcadlovek.

VODAFONE: BEZPLATNÁ BRÁNA PRO SMS A MMS

500 SMS nebo MMS zadarmo od Vodafonu

Společnost Vodafone nabízí možnost poslat zdarma z jejích internetových stránek 500 SMS nebo MMS, a to do všech českých mobilních sítí. Nabídka není omezena jen pro zákazníky Vodafonu – platí pro každého, kdo se zaregistruje na stránce *www.vodafonepark.cz*. (Při registraci zadáváte funkční e-mailovou adresu a telefonní číslo svého mobilu.) Bezplatné zprávy můžete posílat buď po dobu tří měsíců od nové registrace, nebo od 1. 11. 2010 do 31. 1. 2011, jestliže už jste na portálu Vodafone park zaregistrováni. Vodafone park umožňuje odesílat zprávy i na více čísel najednou nebo odeslání zpráv odložit na určený čas. Využít můžete i předem připravené šablony pro vánoční MMS. Zprávy jsou doručeny tak, jako by přišly z vašeho telefonního čísla. Kromě brány pro SMS a pro MMS tato stránka nabízí i automatickou synchronizaci a archivaci kontaktů z telefonu.

Vodafone park
více info: www.vodafone.cz/vanoce
NÁZOR REDAKCE: Pracujete-li s počítačem připojeným k internetu, je posílání SMS z této brány velmi pohodlné a hlavně zadarmo. Užitečná je i archivace kontaktů z telefonu.

INZERCE

Inzerce

To nejlepší pod stromeček

Navazujeme na článek v minulém vydání a opět vám přinášíme několik tipů na dárky, které by mohly potěšit vaše blízké, kdyby je našli pod vánočním stromečkem.

MACBOOK AIR

Nové modely pro rok 2011

Řadu lidí zaujaly malé, lehké přenosné počítače, tzv. netbooky. Kdo se ale s danými výrobky seznámil podrobněji, zjistil, že ve většině případů byla na prvním místě cena, a zpracování a výkon tedy šly často stranou. Nejen pro náročné zákazníky, kteří chtějí kvalitní zpracování a dostatečný výkon pro většinu běžné práce a zábavy, včetně přehrávání videa v plně vysokém rozlišení, nabízí společnost Apple alternativu v podobě nových MacBooků řady Air, které jsou nejtenčí na světě. Kromě stylového těla, které je osazeno 11,6palcovým nebo 13,3palcovým displejem s LED podsvícením a vysokým rozlišením, je součástí i SSD disk, plnohodnotný dvoujádrový procesor a skleněný trackpad s multidotykovým ovládáním, jaké má například iPhone.

Apple MacBook Air
více info: www.apple.cz
ceny s DPH: 11,6" od 23 500 Kč, 13,3" od 30 500 Kč

INZERCE

AMAZON KINDLE 3

Tisíce knih do kapsy

Pro náruživé čtenáře je určena čtečka elektronických knih Amazon Kindle 3. Přístroj o rozměrech 190 × 123 × 8,5 mm váží jen 241 gramů a nabízí 3 GB úložného prostoru. Displej velký 122 × 91 mm (s rozlišením 800 × 600 bodů) je černobílý (16 odstínů šedé), má výborný kontrast a je dobře čitelný i na přímém slunci. Jedno nabití baterie vydrží na 3 až 4 týdny provozu. Přístroj zobrazuje dokumenty v několika formátech (včetně PDF, TXT a HTML). Mezi funkcemi čtečky je i vyhledávání textů, jejich zvýrazňování a tvorba poznámek. Pomocí této čtečky můžete i brouzdat po internetu (zařízení podporuje připojení Wi-Fi, v dražší verzi i mobilní datové připojení 3G). Prostřednictvím vestavěných reproduktorů nebo připojených sluchátek můžete poslouchat hudbu. V českých obchodech se cena levnější verze pohybuje okolo 5 000 Kč s DPH, v zahraničních e-shopech (např. Amazon.com) je cena přibližně poloviční. Darujete-li někomu podobnou čtečku, máte zároveň tip na další dárky, neboť nabídka elektronických knih stále roste (některé lze z internetu stáhnout zadarmo, jiné můžete koupit v internetových obchodech).

cena s DPH: cca 5 000 Kč

AMD RADEON HD6850 A HD6870

ATI je mrtvá, ať žije AMD

Grafická řada 5XXX byla poslední se značkou ATI (tu před lety koupila společnost AMD). Na trh se nyní dostává nová řada 6XXX, která už nese označení AMD, doplňkový název Radeon s námi ale zůstane i nadále. Jako první se na trh dostaly grafické karty AMD Radeon HD6850 a HD6870, nabízející vysoký herní výkon za hodně zajímavou cenu. Karty mají dvě rozhraní Mini DisplayPort, dva porty DVI a jeden port HDMI 1.4a. Podporují technologii Eyefinity, tedy možnost hraní her na třech monitorech, a nechybí ani podpora pro všechny současné standardy, tedy pro standardy DirectX 11, OpenGL 4 a HD3D (poslední jmenovaný standard slouží pro zobrazení 3D her a filmů).

AMD Radeon HD6850 a HD6870
více info:
www.amd.com
ceny s DPH:
HD6850
okolo 4 000 Kč,
HD6870
okolo 5 000 Kč

KINECT PRO XBOX 360

Na Xbox bez ovladače

Pohybová technologie Kinect pro Xbox 360 dovoluje uživatelům ovládat hry bez ovladače, při hře si uživatelé plně vystačí s pohyby a gesty vlastního těla. Na předvánočním trhu bude spolu s pohybovým senzorem Kinect k dispozici také sedmnáct žánrově různorodých her. Například Kinect Sports, taneční kreace v Dance Central nebo interaktivní safari v Kinectimals. Autoři pamatovali také na milovníky adrenalinu. Pohybový senzor Kinect se standardně dodává v balení se souborem her Kinect Adventures za doporučenou cenu 4 788 Kč s DPH. Společné balení senzoru Kinect a konzole Xbox 360 4GB vyjde cca na 8 000 Kč s DPH. Kinect je kompatibilní se všemi předchozími verzemi Xbox 360.

Kinect pro Xbox 360
doporučená cena s DPH:
od 4 788 Kč,
spolu s konzolí Xbox 360:
9 588 Kč
více info:
www.xbox.cz

INZERCE

SLUCHÁTKA SENNHEISER RS 120

Neomezujte se kabelem

Lehká bezdrátová sluchátka nabízejí velmi dobrou kvalitu zvukové reprodukce. Frekvenční rozsah sluchátek je 22 Hz až 19,5 kHz. Výrobce udává dosah sluchátek až 100 metrů, a to i přes stěnu a strop. Vysílač nabízí tři volitelné vysílací kanály a slouží také jako stojan pro uložení sluchátek a pro dobíjení akumulátorů. Vysílač je ke zvukovému zařízení připojen kabelem, který je zakončen 3,5mm stereokonektorem jack. Měkké náušníky spojené polstrovaným hlavovým mostem zajišťují pohodlný poslech.

Sluchátka můžete doplnit mikrofonem. Máte dvě možnosti: Buď vybrat taková sluchátka, která mikrofon již obsahují, nebo dokoupit samostatný stolní mikrofon, který pak k počítači připojíte kabelem.

Dalším vhodným doplňkem k bezdrátovým sluchátkům je sada akumulátorů doplněná kvalitní nabíječkou.

Pořizujete-li Li-Ion články, vyžádejte si jednoznačné ujištění, že nabíječka, kterou kupujete, je určena pro nabíjení tohoto typu akumulátoru.

cena s DPH: cca 1 450 Kč
více info: www.sennheiser.cz

LENOVO C200

Levný počítač na doma

Chcete si pořídit domácí počítač a nejste příznivci her či HD videa? Pak asi hledáte model, který je především levný. Přestože počítače za poslední roky hodně zlevněly, spodní hranice zůstává relativně vysoko. Koupit kompletní počítač (včetně monitoru, klávesnice a myši, operačního systému a se všemi náležitostmi, jako je např. mechanika CD/DVD), byť to nemusí být žádné herní „dělo“, znamená investovat zhruba 15 000 Kč. Zajímavou možností jsou v tomto ohledu tzv. počítače all-in-one (vše v jednom). Například velmi elegantní Lenovo C200 pořídíte za 9 999 Kč včetně DPH, přičemž cena zahrnuje jak skvěle vybavený a dostatečně výkonný počítač, tak kvalitní monitor. Počítač se dodává bez operačního systému – pokud nejste příznivci bezplatného Linuxu, připočtěte ještě cca 2 500 Kč za OEM licenci Windows 7 Home Premium. I tak jde o zajímavou nabídku.

Lenovo C200
cena s DPH: 9 999 Kč (12 500 Kč s Windows 7 Home Premium)
více info: www.lenovo.cz

FUN BEAT EM270

Jednoduchý MP3 přehrávač

Posloucháte rádi hudbu, ale nemáte rádi složité přístroje a nechcete připlácet za funkce, které nevyužijete (např. za barevný displej a dotykové ovládání)? Pak by vás mohl zaujmout jednoduchý MP3 přehrávač Fun Beat EM270 – miniaturní a odolný přehrávač má skvěle čitelný OLED displej, integrovaný akumulátor s dostatečnou výdrží (až 70 hodin), velkou integrovanou paměť (4 nebo 8 GB) a ještě slot na paměťové karty microSD (o kapacitě až 32 GB) a několik užitečných funkcí (diktafon, budík aj.). Přístroj se jednoduše ovládá a pořídíte jej za hubičku – 4GB přehrávač stojí cca 1 100 Kč, 8GB přehrávač cca 1 500 Kč včetně DPH.

Fun Beat EM270
cena s DPH: 1 139 Kč (4GB verze), 1 535 Kč (8GB verze)
více info: www.alza.cz

PAMĚŤOVÉ KARTY

Paměť na obrázky i na muziku

Pro uživatele chytrých mobilů, digitálních fotoaparátů a kapesních přehrávačů hudby a videa bude vhodným dárkem paměťová karta. Většina mobilních zařízení je totiž vybavena slotem pro paměťovou kartu a přidáním karty se výrazně zvětší kapacita paměti přístroje. Ceny karet se pohybují v řádu stokorun a závisí na kapacitě. Musíte však předem zjistit, které typy paměťových karet dané zařízení podporuje. Digitální fotoaparáty a novější videokamery pracují nejčastěji s kartami typu SD (ale pozor, starší modely si zpravidla neporadí s modernějšími kartami s kapacitou větší než 4 GB – jde o typy SDHC a SDXC), mobilní telefony většinou pracují s miniaturními kartami microSD. K tomuto typu karet se obvykle dodává adaptér ve tvaru větší karty SD, který dovoluje použít kartu i v digitálním fotoaparátu.

Čtečkou paměťových karet bývají vybaveny počítače, tiskárny, novější televizory a DVD přehrávače, takže SD kartu využijete i k přenosu dat (fotografií nebo videa) mezi těmito přístroji. Nemáte-li v počítači čtečku karet vestavěnou, můžete levně dokoupit čtečku externí, připojitelnou k rozhraní USB.

Kingston micro SD 8 GB
cena s DPH: 395 Kč
více info:
www.kingston.com/czroot/

Inzerce

Inzerce

Inzerce

TOSHIBA PORTÉGÉ R700-15H: lehký a vybavený notebook

Malý, lehký, výkonný

Notebook **TOSHIBA PORTÉGÉ R700-15H** váží necelých 1,5 kg, a přitom nabízí bohatou výbavu, zahrnující i DVD vypalovačku, a vysoký výkon. Potěší i odolné šasi z hořčíkové slitiny a dlouhá výdrž při napájení z akumulátoru.

TOSHIBA PORTÉGÉ R700-15H
cena s DPH: 24 912 Kč
poskytl: Toshiba; www.toshiba.cz
procesor: Intel Core i5-450M/2,4 GHz
velikost paměti: 2 GB
pevný disk: Hitachi / 320 GB
grafický čip: Intel GMA HD
displej/rozlišení:
13,3" (33,8 cm), matný / 1 366 × 768 bodů
operační systém:
Windows 7 Professional (64bitová verze)
rozměry: 315 × 226 × 24 až 32 mm
hmotnost: 1 431 g

Tento notebook má rozměry 315 × 226 × 24 až 32 mm a displej má úhlopříčku dlouhou 13,3 palce (33,8 cm). Na displeji s matným povrchem se obraz zobrazuje v rozlišení 1 366 × 768 bodů. Obrazová data připravuje grafický čip Intel GMA HD. Nejvíce však zaujme dvoujádrový procesor Intel Core i5-450M, který pracuje na frekvenci 2,4 GHz a podporuje technologii Hyper Threading. Tato výpočetní jednotka dodává notebooku velmi vysoký výkon, který ocení skutečně nároční uživatelé. Ti však musí akceptovat vyšší cenu testovaného modelu – ta totiž činí 24 912 Kč.

VÝBORNÁ VÝBAVA

Za vynaložené prostředky se však můžete těšit nejen z výkonného, ale i z výborně vybaveného zařízení. Procesor spolupracuje se 2 GB paměti a pevný disk má kapacitu 320 GB a je na něm nainstalována 64bitová verze operačního systému Windows 7 Professional. V pravém boku notebooku je zabudována DVD vypalovačka, která podporuje i formát DVD-RAM. Je zde i zdířka pro paměťové karty SD, port USB a zdířka pro gigabitový Ethernet. V levém boku je kromě výstupu D-Sub pro připojení externího monitoru situován i videovýstup HDMI a kombinovaný port eSATA/USB. Notebook lze díky bezdrátovému adaptéru Wi-Fi připojit i do bezdrátové sítě a nechybí zde ani modul Bluetooth. Nad displejem je zabudována webová kamerka a mikrofon. Pod touchpadem se mezi dvěma „myšími" tlačítky nachází čtečka otisků prstů, která chrání přístup do počítače.

TESTY

PC Mark Vantage: 5 541 bodů
3D Mark 2006: 1 675 bodů
3D Mark 2003: 4 107 bodů
Cinebench R10: 1:58 min.
Cinebench 9.5: 18 s
Převod hudby do MP3: 1:12 min.
Pevný disk – přístupová doba: 16,4 ms
Pevný disk – rychlost čtení: 84,8 MB/s
Výdrž při napájení z akumulátoru: 6:45 hod.

> „Notebook Toshiba R700-15H je kvalitně zpracovaný, lehký, výkonný, výborně vybavený a také drahý."

V levém boku notebooku je situován i videovýstup HDMI a kombinovaný port eSATA/USB.

VÝBORNÝ VÝKON

Notebook díky výkonnému procesoru nabízí v neherních aplikacích skutečně působivý výkon. V rámci testu PC Mark Vantage, pomocí něhož zjišťujeme celkový výkon sestavy, dosáhl notebook výborného výsledku – získal 5 541 bodů. Rychlého dokončení testu jsme se dočkali i v procesorových testech Cinebench a také při převodu hudby do formátu MP3. Zaujal nás i výsledek měření pevného disku, který se prezentoval velmi rychlým čtením dat a také velmi dobrou přístupovou dobou. Velmi dobrá je i výdrž notebooku při napájení z akumulátoru – lithioiontový akumulátor o kapacitě 5 800 mAh dokázal napájet notebook po dobu 6:45 hod.

HODNOCENÍ:
+ výbava, výkon, výdrž při napájení z akumulátoru
– vyšší cena

Martin Semrád

Inzerce

LANDI ANGLIČTINA 2011: účinný pomocník studenta

Jazyky na cesty

Na trhu se na podzim objevil výukový program LANDI ANGLIČTINA 2011, který nahradil svého předchůdce, tedy titul Landi Angličtina 2003.

LANDI ANGLIČTINA 2011 – ZAČÁTEČNÍCI
cena: 1 198 Kč (včetně DPH)
jazyk: čeština
info: www.landi.cz

Landi Angličtina 2011 je program podporující výuku – můžete si pomocí něj procvičovat gramatické jevy, trénovat výslovnost, poslouchat namluvený text apod. Vysvětlení mluvnických jevů zde ale nenajdete. Spolu s tímto programem uvedla firma Landi na trh také výukové programy pro němčinu, francouzštinu, španělštinu a italštinu. V jedné domácnosti lze program nainstalovat až na tři počítače.

MOŽNOSTI PROGRAMU

Na začátku je třeba kurz nainstalovat. Instalace je jednoduchá, spustíte ji jedním kliknutím. V jejím průběhu se na disk počítače kopírují všechna potřebná data, a proto je doba instalace delší. Probíraná látka je uspořádána do výukových souborů Gramatika, Konverzace a Slovíčka. V jednotlivých skupinách můžete vyhledat požadovaný mluvnický jev, téma konverzace nebo slovíčka a podle potřeby je procvičovat. K dispozici je také slovník s nahranou výslovností. Ten má jednu neobvyklou funkci – u každého slova je uvedeno, jak často se v angličtině používá. To umožňuje začátečníkům, aby se napřed učili více používaná slova.

Tím ale možnosti tohoto programu nekončí. Landi Angličtina 2011 nabízí možnost vytvořit „cestovní CD“. To znamená, že z dat, která titul nabízí, si sami můžete vytvořit vlastní CD. To můžete poslouchat třeba při jízdě automobilem nebo si jeho obsah můžete nahrát do mobilu nebo MP3 přehrávače a učit se při jízdě v MHD. Program vytvoří složku (standardně „cestovní CD“ na ploše), do které umístí HTML stránku s českými a anglickými texty nahraných frází a zvukové stopy ve formátu MP3 a WAV. Požadované soubory si můžete vypálit nebo přehrát do přehrávače.

Tím nabídka nekončí – pro lepší zapamatování slovíček můžete vytvářet vlastní lekce a k jednotlivým slovíčkům přiřadit obrázky (obrázky se stahují z internetu). Z takto vytvořených lekcí je možné vytvořit spořič obrazovky, tapetu na plochu nebo sadu oboustranně potištěných kartiček (ty po vytištění rozstříháte a využijete je k učení).

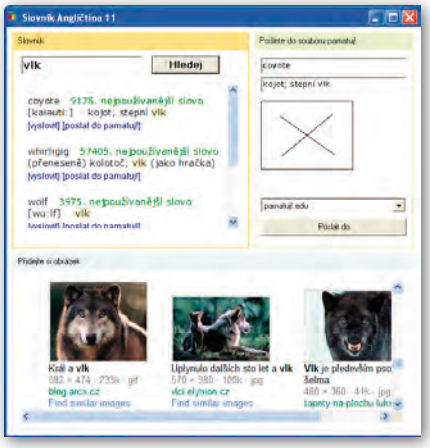

K jednotlivým slovíčkům můžete přiřadit i obrázky.

Popisované funkce pracují dobře, jen u tapety je třeba vzít v úvahu, že program nenabízí funkci pro obnovu původního vzhledu plochy – to je třeba udělat ručně pomocí nástrojů Windows.

RYCHLÝ PŘEKLAD

Pracujete-li často s anglickými texty, možná vás potěší možnost překladu vybraného slova: Stačí zkopírovat neznámé slovo do schránky, a v horní části obrazovky se zobrazí minipanel s překladem tohoto slova. Aby bylo možné tuto službu využívat, program Landi Angličtina se spustí automaticky po startu počítače a zobrazí se jako ikona v systémové části hlavního panelu.

Program Landi Angličtina 2011 hodnotíme jako podařený produkt, který může být dobrým pomocníkem při výuce cizího jazyka.

Miroslav Ziegler

HODNOCENÍ:

+ překlad slov z jiných aplikací, možnost tvorby vlastních lekcí

INZERCE

Nízká spotřeba

Monitor PHILIPS BRILLIANCE 226CL nabízí kromě obrazu v plném HD rozlišení a nízké spotřeby také další výrazné pozitivum – je jím nízká cena. Monitor stojí necelé 4 000 Kč.

Za vynaložené prostředky získáte monitor s 21,5palcovým displejem, který vám zprostředkuje obraz v rozlišení 1 920 × 1 080 bodů. Displej s matným povrchem je orámován tenkými lesklými okraji a je podsvícen LED diodami, zajišťujícími nízkou spotřebu elektrické energie. Při běžném kancelářském provozu jsme naměřili příkon pouze 16 W, při nastavení maximálních hodnot jasu a kontrastu spotřeba „vystoupala“ na stále skvělých 21 W.

Jas displeje je dobrý a kontrast velmi dobrý – při sledování testovacích obrazců jsme zaznamenali velmi dobré rozlišení škály šedi v tmavém spektru, ale horší odstupňování světlých odstínů. Pro připojení k počítači jsou v zadní části monitoru připraveny vstupy DVI a D-Sub. Jiné porty monitor nemá.

Menu monitoru se ovládá pomocí čtyř podsvícených dotykových tlačítek, která se nacházejí uprostřed spodního okraje displeje. Menu není lokalizováno do češtiny a nabízí pět přednastavených obrazových režimů, určených pro nejčastěji používané činnosti: office (kancelářské aplikace), photo (prohlížení fotografií), movie (sledování filmů), game (hraní her) a economy (úsporný provoz).

HODNOCENÍ:

+ nízká spotřeba energie, plné HD rozlišení

– horší rozlišení světlé škály šedi

Martin Semrád

PHILIPS BRILLIANCE 226CL

cena s DPH: 3 979 Kč
poskytl: AT Computers, a. s.
info: www.atcomp.cz
úhlopříčka displeje: 21,5 palce (54,6 cm)
rozlišení: 1 920 × 1 080 bodů
poměr stran: 16 : 9
jas: 250 cd/m^2
doba odezvy: 2 ms
úhly pohledu vodorovně/svisle: 176°/170°
připojení k PC: DVI, D-Sub
spotřeba v běžném provozu: 16 W
max. spotřeba: 21 W

INZERCE

SWEEX MM20: internetové rádio

Nalaďte si internetové rádio

Díky internetovému rádiu SWEEX MM20 naladíte nejen FM rádio, ale i rozhlasové stanice šířené prostřednictvím internetu. Tento model je totiž uzpůsoben pro připojení k bezdrátové Wi-Fi síti.

Bezdrátová síť Wi-Fi má zejména pro majitele notebooků nesporné výhody. Pokud doma tuto síť provozujete, můžete se díky ní připojovat prostřednictvím přenosného počítače k internetu odkudkoli v domě nebo v bytě. Díky bezdrátové konektivitě nejste limitováni dosahem síťového kabelu a této výhody využívá i internetové rádio Sweex MM20, které podporuje bezdrátové standardy Wi-Fi 802.11b a 802.11g.

PŘIPOJENÍ RÁDIA K SÍTI WI-FI

Po zapnutí rádia tento přístroj automaticky vyhledá dostupné bezdrátové sítě a z nich si vyberete síť, ke které se chcete připojit. Tyto informace se zobrazují na dvouřádkovém, modře podsvíceném displeji. Pokud se jedná o zabezpečenou síť, je zapotřebí zadat přístupové heslo. K tomu slouží velké otočné kolečko, které je umístěno pod displejem a kterým po stisknutí potvrdíte výběr znaku.

INZERCE

> „Rádio Sweex MM20 nabízí kvalitní poslech internetových rozhlasových stanic.“

SWEEX MM20
cena s DPH: 3 190 Kč
poskytl: Sweex; www.sweex.com
výkon reproduktoru: 5 W
Wi-Fi konektivita: Wi-Fi 802.11b/g
FM rádio: 87,5–108 MHz
rozměry: 245 × 130 × 130 mm
hmotnost: 2 kg

Po připojení k bezdrátové síti zahájíte vyhledávání internetových rozhlasových stanic – můžete je vyhledávat podle žánru, ale i podle států. Není tedy problém „naladit“ pouze české stanice nebo rozhlasové stanice jiných evropských či dalších států. Cizojazyčné stanice se výborně hodí např. při studiu cizího jazyka. Do paměti lze uložit čtyři stanice. Vyvoláte je po stisknutí jednoho ze čtyř tlačítek nalevo od displeje. U rádia Sweex MM20 můžete také nastavit čas a rádio pak používat i jako budík.

Pomocí tohoto rádia můžete naladit i FM vysílání. Pro kvalitní příjem je v zadní části připravena výsuvná anténa. Jsou zde i dvě zvukové 3,5mm zdířky – jedna slouží pro připojení sluchátek či reproduktorů, pomocí druhé lze k rádiu připojit jiné zvukové zařízení. Reproduktor má výkon 5 W a produkuje celkem kvalitní zvuk. Při poslechu internetových rozhlasových stanic se nám líbil čistý zvuk, nemusíte se zdržovat laděním oblíbených stanic a na displeji se zobrazuje i jejich název.

Jelikož má rádio malé rozměry, lze jej snadno přenášet. Nevýhodu spatřujeme v tom, že k němu není dodáván dálkový ovladač, který by usnadnil zadávání síťového hesla a také ovládání rádia.

HODNOCENÍ:
+ přístup k internetovým rozhlasovým stanicím
– chybí dálkový ovladač

Martin Semrád

Relikviář sv. Maura

V elektronické příloze jsme pro vás připravili plnou verzi velmi zajímavého CD, které vám přiblíží naši druhou nejcennější (po korunovačních klenotech) movitou památku – relikviář sv. Maura.

V listopadu 1985, tedy před 25 lety, byl v zásypu hradní kaple státního hradu a zámku v Bečově nad Teplou nalezen relikviář sv. Maura. Restaurování této památky začalo po několika letech a několik dalších let trvalo. O tom, jak náročné toto restaurování bylo, a především o tom, jak se dlouhá a náročná práce zdařila, se můžete přesvědčit sami.

BONUS NA PPK CD

Akademický sochař a restaurátor Andrej Šumbera připravil jedinečnou CD prezentaci, na které najdete nejen řadu textových informací o tom, co to relikviáře jsou, jak vypadal relikviář sv. Maura před rekonstrukcí, jaké hlavní úkoly restaurátoři řešili apod., ale především stovky unikátních fotografií jednotlivých částí této památky. Najdete zde snímky s detaily, které nebudete mít šanci vidět ani při prohlídce skutečného relikviáře.

RELIKVIÁŘ VE VAŠEM POČÍTAČI

Podrobněji se o obsahu CD Relikviář sv. Maura i o jeho ovládání dozvíte na přiloženém CD. Najdete zde podrobný pohled na obě čela relikviáře, na kterých jsou postavy Ježíše Krista a sv. Maura, i na oba boky s dvanácti apoštoly. Mezi arkádami jsou nad hlavami apoštolů v malých medailonech zobrazeny výjevy z Mojžíšova života a po stranách skříňky jsou výjevy ze života mučedníků – vše doplňují zdobné reliéfy, emaily, filigrány apod.

RELIKVIÁŘ V ORIGINÁLE

Relikviář sv. Maura je od roku 2002 trvale vystaven ve speciální, trezorové místnosti zámku v Bečově nad Teplou. Mimořádně ho můžete v době od 24. listopadu 2010 do 27. února 2011 vidět ve Vladislavském sále Pražského hradu. Na výstavě můžete zároveň vidět kopie českých korunovačních klenotů (CD České korunovační klenoty najdete v PPK 19/2010). Pokud využijete naší nabídky a s relikviářem se dopředu seznámíte na přiloženém CD, zážitek z pohledu na originál bude pro vás mnohem intenzivnější.

Milan Pola

Sv. Timotej žehná sv. Maurovi.

Sv. Jan Evangelista.

Červený jaspis – hipokampus.

Sv. Jakub Větší.

INZERCE

VYBÍRÁME VHODNÝ POČÍTAČ

Stolní PC, nebo notebook?

Při listování v předvánočních letácích se v nabídkách obchodů s elektronikou prezentují téměř výhradně notebooky a netbooky a po stolních PC v nich není ani zmínka. Má dnes vůbec ještě smysl kupovat stolní počítač, nebo se vyplatí koupit notebook?

Stolní počítače díky prostorné skříni nabízejí snadný přístup k počítačovým komponentám, které lze jednoduše doplňovat nebo vylepšovat.

Při nákupu počítače do domácnosti dnes většina uživatelů namísto velkého, stolního PC volí notebook. Přenosný počítač zabírá málo místa, můžete s ním pracovat v křesle a není problém vzít ho s sebou na dovolenou či na chalupu. Navíc ceny jsou velmi lákavé – notebook můžete pořídit i levněji než stolní sestavu.

Malý a pouze cca 1,2 kg těžký netbook s 10palcovým displejem pořídíte i za cenu kolem 6 000 Kč. Pokud však požadujete notebook s větším displejem, je vhodnou volbou model s 15,6palcovým displejem; takový přenosný počítač pořídíte i za 10 000 Kč.

Příklon uživatelů k přenosným počítačům potvrzují i analýzy trhu. V České republice se prodej nových počítačů v prvním pololetí roku 2010 zvýšil o 22 procent, přičemž hlavní zásluhu na tomto růstu měly právě notebooky – z deseti prodaných počítačů bylo 7 přenosných přístrojů. Přitom zájem o přenosné počítače rostl především u domácností – prodej domácím uživatelům vzrostl o 42 procent.

> „Při výběru počítače záleží kromě ceny hlavně na tom, pro které účely budete počítač nejčastěji používat.“

VELKÝ VÝBĚR POČÍTAČŮ

Stolní počítače lákají zejména na vysoký výkon a jsou stále dobrou volbou pro zájemce o vysoce výkonný počítač – tradičními fanoušky stolních sestav jsou hráči her. Ceny neherních stolních sestav se usadily pod hranicí 10 000 Kč, výkonné herní stroje jsou pochopitelně znatelně dražší.

Zajímavé jsou i tzv. AIO (all-in-one) PC, jejichž počítačové komponenty jsou ukryty v zadní části LCD monitoru. AIO PC díky tomu zabere na stole jen tolik místa jako LCD monitor a ceny těchto zařízení začínají na částce 10 000 Kč. Tyto počítače jsou vybaveny stejnými komponentami, jaké se používají u notebooků, takže nenabízejí tak vysoký výkon jako tradiční stolní sestavy, ale pro práci s běžnými kancelářskými a internetovými aplikacemi vám výborně poslouží. Jejich předností je také tichý provoz a nízká spotřeba energie. Je k nim dodávána běžná počítačová klávesnice a myš a stejně jako notebook lze AIO PC připojit do bezdrátové počítačové sítě.

Pro uživatele, kteří potřebují mít počítač po ruce i mimo domov, je pak vhodnou volbou notebook. Velmi

Přenosné počítače mohou posloužit i jako náhrada stolního PC – nabízejí velmi dobrou výbavu a výkon.

VÝHODY	NEVÝHODY
STOLNÍ PC	
vyšší výkon	vyšší hlučnost
vhodné na hry	vyšší spotřeba energie
snadná výměna komponent, možnost upgradu	velké rozměry
větší kapacita pevného disku	nemá Wi-Fi
rozměrná klávesnice	
myš	
NOTEBOOK	
malé rozměry a hmotnost	nižší výkon
bezdrátový adaptér Wi-Fi	méně pohodlná klávesnice
součástí výbavy je displej	horší možnost upgradu
malá spotřeba energie	
nižší hlučnost	
integrovaná webová kamera	
integrované reproduktory	

populární jsou také mininotebooky, pro které se vžilo označení netbooky. Oproti notebookům jsou ještě menší a jejich hmotnost se pohybuje od 1 kg do 1,5 kg. Také jejich cena je nižší – i s operačním systémem Windows pořídíte netbook za cenu od 6 000 Kč.

K POČÍTAČI MONITOR

Při nákupu stolního počítače získáte kromě operačního systému také klávesnici a myš, nikoliv však monitor. Proto při nákupu stolní sestavy počítejte s finanční rezervou na pořízení LCD monitoru. V současné době nemá příliš smysl kupovat menší monitor než 22palcový (úhlopříčka má délku 55,9 cm). Ceny nejlevnějších 22palcových monitorů se pohybují pod hodnotou 3 000 Kč, levný 24palcový monitor stojí kolem 4 000 Kč.

Mininotebooky jsou malé a lehké notebooky s hmotností do 1,5 kg a nabízejí dlouhou výdrž při napájení z akumulátoru.

> „Roli domácího počítače zastane jak stolní počítač, tak i notebook.“

Takto velký LCD monitor vám pak při práci s PC nabídne větší komfort než malý displej notebooku. Na zobrazovací plochu takového monitoru se vejde více obrazových dat a s počítačem se pak lépe pracuje. Výhody velkého displeje oceníte zejména při práci s většími tabulkami, při spuštění více aplikací najednou a pochopitelně při sledování filmů. Při práci doma můžete k monitoru připojit i notebook – všechny notebooky a netbooky jsou totiž vybaveny výstupem pro připojení externího monitoru.

PŘEDNOSTI STOLNÍCH PC

Komponenty stolních počítačů jsou umístěny v prostorné skříni, takže je k nim výborný přístup a v případě potřeby lze jednotlivé součásti snadno vyměnit, případně je doplnit o další prvky. U stolního počítače si tak zkušení uživatelé dokáží mnoho věcí opravit nebo vylepšit sami. Není nijak složité vyměnit procesor, grafickou kartu, případně rozšířit operační paměť nebo zvýšit úložnou kapacitu dodáním druhého pevného disku. Díky tomu je možné počítač několik let udržovat v dostatečné výkonnostní kondici, aby na něm bylo možné provozovat novější (a na výkon počítače náročnější) programy nebo hry.

Právě pro hráče her a pro náročné uživatele, kteří potřebují výkonný PC, je stolní počítač lepší volbou než notebook. Pro stolní počítače jsou k dispozici výkonnější komponenty než pro notebooky a možnost jejich vylepšování je pro mnoho uživatelů stále pádným argumentem pro jejich pořízení.

PŘEDNOSTI NOTEBOOKŮ

Notebooky se díky malým rozměrům a hmotnosti dají snadno přenášet a jejich výhodou je i různorodost modelů – můžete si vybrat lehký model,

INZERCE

vhodný pro časté přenášení, ale i přístroj se 17palcovým nebo 18palcovým displejem; takový notebook pak poslouží spíše jako náhrada stolního PC. U notebooků s 15,6palcovým (a větším) displejem jsou běžné i klávesnice s numerickou částí.

Jelikož jsou notebooky vybaveny i vlastním displejem, nemusíte k nim pořizovat LCD monitor. Jsou vybaveny i klávesnicí a myš je zastoupena touchpadem (u některých modelů polohovací tyčinkou). Při práci doma lze pro větší pohodlí připojit k notebooku běžnou klávesnici a myš.

Pro připojení myši, klávesnice a různých periferií (tiskárny, skeneru, TV karty apod.) jsou notebooky vybaveny porty USB, v jejich výbavě navíc standardně figurují i reproduktory a zabudovaný mikrofon. Standardně jsou moderní notebooky vybaveny i webovou kamerou, díky které se můžete pustit do videohovorů – např. prostřednictvím programu Skype.

K počítačové síti se můžete připojit jak pomocí síťového kabelu, tak i bezdrátově. Ve výbavě notebooků totiž nechybí bezdrátový adaptér Wi-Fi, díky kterému se můžete s notebookem pohybovat po bytě a být stále připojeni k internetu. Bezdrátovou konektivitu považujeme za velkou přednost – pokud máte doma bezdrátovou síť, budete se moci s notebookem pohodlně usadit v křesle a vyřizovat poštu nebo si pročítat webové stránky. Další velkou předností notebooků je jejich tichý provoz a malá spotřeba energie. Navíc díky akumulátoru nejste odkázáni na neustálé připojení k elektrické zásuvce.

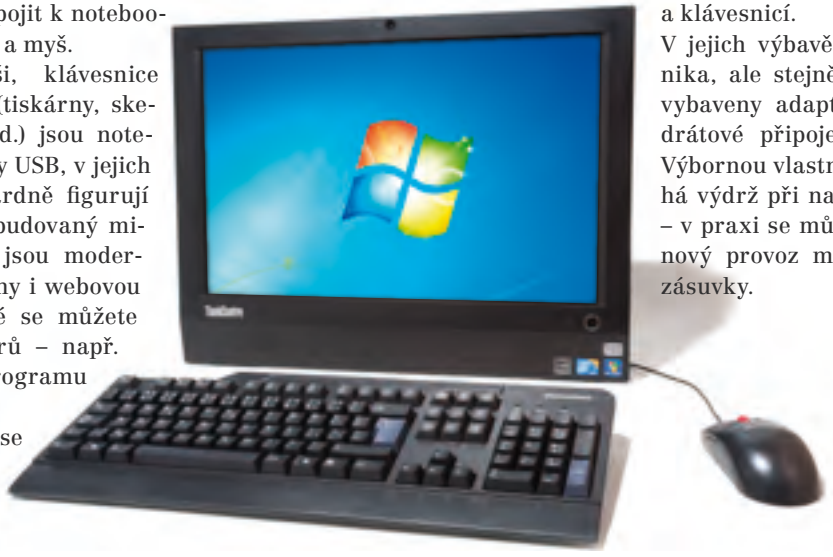

AIO PC má počítačové komponenty zabudovány v zadní části monitoru a díky tomu na stole zabere jen tolik místa jako LCD monitor.

NEJMENŠÍ NOTEBOOKY

Velmi úspěšné jsou v současné době malé notebooky, které se označují jako mininotebooky nebo netbooky. Kromě nízké ceny je předností těchto modelů nízká hmotnost (pohybuje se od 1 kg do 1,5 kg) a malé rozměry. Oproti notebookům nabízejí menší výkon, nižší výbavu a z prostorových důvodů jsou osazeny menším displejem a klávesnicí.

V jejich výbavě není optická mechanika, ale stejně jako notebooky jsou vybaveny adaptérem Wi-Fi pro bezdrátové připojení k počítačové síti. Výbornou vlastností netbooků je dlouhá výdrž při napájení z akumulátoru – v praxi se můžete těšit i na 10hodinový provoz mimo dosah elektrické zásuvky.

Martin Semrád

INZERCE

Inzerce

CANON EOS 60D: horní displej a full HD video

Když vám základ nestačí

Zrcadlovky se sice prodávají už za cenu okolo deseti tisíc korun, ale většinou mají omezené funkce a snížený počet ovládacích prvků – také zpracování a povrchová úprava naznačují, že se velký důraz klade na jednoduchost a cenu. Komu tato omezení vadí, ten může sáhnout po modelu z vyšší řady, kam patří i Canon EOS 60D.

Levné zrcadlovky jsou záměrně zkonstruovány tak, aby svou velikostí a množstvím tlačítek neodradily ty uživatele, kteří do té doby fotografovali kompaktem. Některým takové ovládání plně vyhovuje, ale najde se řada těch, kteří chtějí mít vše po ruce i za cenu většího počtu ovládacích prvků a kteří ocení horní displej s podsvícením nebo výklopný displej s vysokým rozlišením.

ŽÁDNÝ „PLASŤÁK“

Model Canon EOS 60D tato očekávání naplňuje a příplatek není zas tak vysoký. Alespoň ve srovnání s budoucími náklady na další objektivy, filtry, brašnu, blesk, které lze při koupi tohoto modelu očekávat. Také je nutno počítat s o něco většími rozměry a váhou, ale není to zase nic nesnesitelného a ani po delším nošení na krku vám hlava neupadne. A když vezmeme v potaz váhu zbylé techniky, je zvýšení hmotnosti zanedbatelné. Odměnou je pak tělo z hliníkové slitiny v kombinaci s polykarbonátovou pryskyřicí, zpevněnou skelnými vlákny. Tělo je tedy odolnější a také v ruce je cítit, že nejde o obyčejný „plasťák“.

VIDEO S AUTOMATICKÝM ZAOSTŘOVÁNÍM

Fotoaparát umožňuje natáčet video v plně vysokém rozlišení. Pokud fotografujete za použití manuálních režimů, je nutné pro přepnutí na video otočit kolečkem režimů skoro o 360 stupňů, což práci moc neusnadňuje. Ale výhodou je, že při natáčení videa fotoaparát sám zaostřuje i při změně ohniskové vzdálenosti. Fotografování za použití živého náhledu není moc svižné, zato při běžném snímání je pět snímků za sekundu v takovém rozlišení hodně rychlé. Ale vůbec by nevadilo, kdyby rozlišení zůstalo na nižších hodnotách předchozího modelu.

> „Výklopný displej s vysokým rozlišením přijde vhod například při pořizování autoportrétu.“

Horní displej s možností podsvětlení a s nejdůležitějšími údaji je vždy po ruce.

OBJEKTIVY OD 27 MILIMETRŮ

Pokud jste doteď fotografovali EVF kompaktem s výklopným displejem nebo dáváte přednost rychle dostupným ovladačům a nevadí vám o něco vyšší hmotnost nebo rozměry, model Canon EOS 60D stojí za úvahu. V nabídce je řada setových objektivů včetně dvou s nejkratším ohniskem od 27 milimetrů.

CANON EOS 60D

internetová cena s DPH: 24 500 Kč
set s objektivem 17–85: 31 500 Kč
set s objektivem 17–55: 46 000 Kč
velikost: CMOS 22,3 × 14,9 mm
efektivní rozlišení: 18 Mpx
max. rozlišení snímků: 5 184 × 3 456 bodů
citlivost ISO: 100–12 800
poměr stran: 3 : 2, 4 : 3, 16 : 9, 1 : 1
velikost a rozlišení LCD: 3" / 1,04 mil. bodů
videosekvence: 1 920 × 1 080 bodů
paměťové karty: SD, SDHC, SDXC
napájení: Li-Ion akumulátor, 1 100 snímků
vstupy, výstupy: USB, AV, mini HDMI, vstup pro mikrofon
české menu: ano
rozměry (š × v × h): 145 × 106 × 79 mm
hmotnost s baterií a kartou: 755 g
CELKOVÉ HODNOCENÍ
****

Výklápěcí displej s vysokým rozlišením polohovatelný ve všech směrech.

HODNOCENÍ:

+ vyklápěcí displej, full HD s automatickým ostřením

– zbytečně velké rozlišení

David Dee Nesiba

Jak ochránit data na USB disku

Program najdete na PPK CD 25/10

GILISOFT USB STICK ENCRYPTION 2.1

jazyk: angličtina
licence: zdarma pro čtenáře PPK
rubrika na CD: Obsah CD / Bonusy
info: www.gilisoft.com

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- jak program nainstalovat
- jak vytvořit zabezpečenou část disku
- jak odemknout zabezpečený disk
- jak odinstalovat ochranu

stupeň obtížnosti: snadné

EXTRA
PŘÍLOHA DO VAŠÍ SBÍRKY
V TOMTO ČÍSLE NAJDETE:
str. 27 • Jak ochránit data na USB disku
29 • Vytvořte si vlastní kalendář
32 • Porovnávání tabulek
33 • Použití databázových funkcí
36 • Hledáme změny
37 • Bezpečný transport dat
39 • Facebook prakticky

Některé soubory nechcete ukázat komukoliv. Pokud máte taková citlivá data ve svém počítači nebo třeba na přenosném USB disku, můžete je pomocí speciálního programu uzamknout a ochránit heslem. Pro ochranu disku můžete použít plnou verzi programu GiliSoft USB Stick Encryption, kterou najdete na CD přiloženém k tomuto vydání PPK.

JAK PROGRAM NAINSTALOVAT

Po spuštění instalačního souboru se zobrazí úvodní obrazovka. Klikněte na tlačítko **Next** (obr. 1) a v dalším okně stvrďte souhlas s podmínkami používání. Na další obrazovce jste požádáni o vložení hesla (najdete jej u popisu programu na přiloženém cédéčku). Dále vyberte složku, do které se má program nainstalovat. Jestliže se vám navrhovaná složka nehodí, klikněte na tlačítko **Browse** a složku změňte (obr. 2). Ve spodní části najdete informaci o tom, kolik volného prostoru potřebujete. Po kliknutí na tlačítko **Next** jste v dalším okně dotázáni, zda chcete vytvořit zástupce programu v nabídce **Start** a kde se má zástupce vytvořit (obr. 3). V dalším okně jste dotázáni, zda chcete vytvořit ikonu na ploše (**Desktop shortcut**) a zástupce v ikoně rychlého spuštění (**Quick Launch icon**). V následujícím okně **Ready to Install** najdete souhrn instalačního nastavení. Klikněte na tlačítko **Install**, a instalace se spustí. Nakonec jste informováni o tom, že instalace proběhla. Jestliže zaškrtnete položku **Launch...** a kliknete na tlačítko **Finish**, program se spustí.

Pokud vám nabídnutá složka pro instalaci programu nevyhovuje, klikněte na tlačítko **Browse** a určete složku jinou.

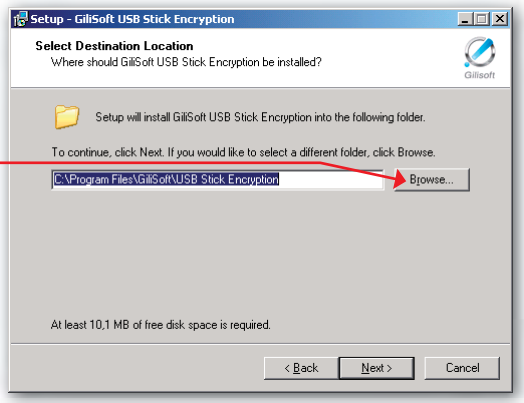

OBR. 2

Klikněte na tlačítko **Next** pro začátek instalace.

OBR. 1

Navržená složka s programem v nabídce **Start**.

Program nebude mít zástupce v nabídce **Start**.

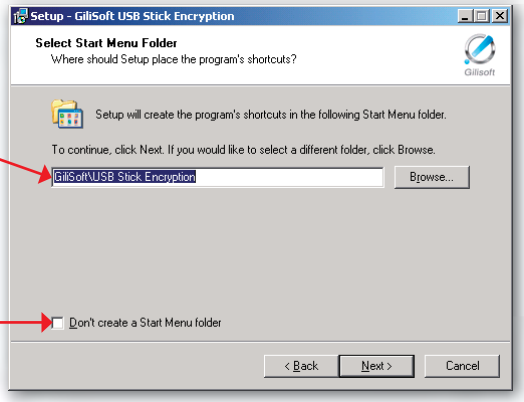

OBR. 3

JAK OCHRÁNIT DISK HESLEM

Program dokáže rozdělit disk do dvou částí – první část bude volně přístupná a pro přístup do druhé bude vyžadováno heslo. Zobrazíte-li strukturu svých disků, disk se zobrazí jako dva disky – jeden bez ochrany a druhý s chráněným zápisem i prohlížením. Nejprve připojte disk k počítači. Z rozbalovacího seznamu v hlavním okně programu vyberte disk, který chcete ochránit heslem (obr. 4). Pokud jste disk připojili až po spuštění programu, klikněte na tlačítko **Refresh**, aby se obnovilo zobrazení dostupných disků. Pod rozbalovacím seznamem

najdete souhrnné informace o tomto disku. Je-li již na disku vytvořen zabezpečený prostor, dozvíte se jeho velikost. U nového disku je třeba velikost zabezpečeného prostoru stanovit. To provedete pomocí posuvníku ve spodní části okna. Klikněte na tlačítko **Install**, a otevře se okno **Account information** (obr. 5). Do něj vepište uživatelské jméno (**User name**) a heslo (**Password**) a heslo zopakujte (**Confirm password**). Heslo musí mít minimálně šest znaků. Klikněte na **OK**, a prostor na disku se zabezpečí. Heslo a jméno si dobře zapamatujte, protože bez nich se do zabezpečeného místa na disku nedostanete. V dalším okně jste upozorněni, že před ochranou disku byste měli všechna data na něm zálohovat (obr. 6). Instalace ochrany totiž veškerá data smaže. Po zálohování dat klikněte na tlačítko **Yes**. Dole v části **Progress** můžete pozorovat, jak velká část disku je již zabezpečena.

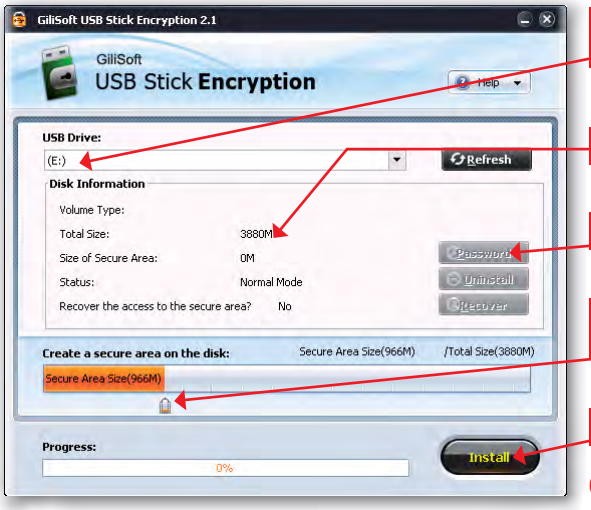

OBR. 4

OBR. 5

OBR. 6

JAK ODEMKNOUT ZABEZPEČENÝ DISK

Na disku, který jste takto zabezpečili, byl nainstalován program **agent.exe**. Právě ten zaručuje, že obsah disku budou moci prohlížet pouze ti, kteří k tomu budou povoláni. Pokud zobrazíte obsah disku, zobrazí se pouze tato aplikace. Když na ni kliknete, zobrazí se okno **GiliSoft USB Stick Encryption** (obr. 7), do něhož je třeba vepsat platné uživatelské jméno (**User Name**) a heslo (**Password**). Chcete-li si obsah disku pouze prohlédnout, a nikoliv na něj zapisovat, zaškrtněte položku **Read only**. Kliknete-li na tlačítko **Settings**, otevře se okno **Change password** (obr. 8), ve kterém lze změnit přístupové heslo. Chcete-li heslo změnit, vepište současné heslo (**Current Password**) a nové heslo (**New Password**) a zopakujte ho (**Confirm Password**). Nakonec klikněte na tlačítko **Change**.

OBR. 7

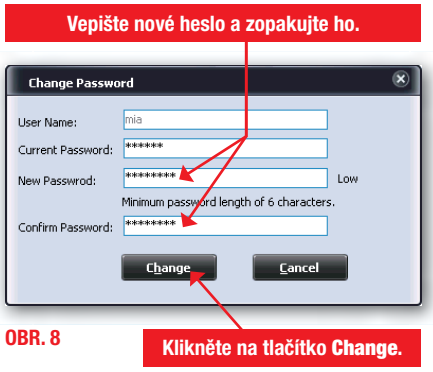

OBR. 8

JAK ZOBRAZIT ZABEZPEČENOU ČÁST DISKU

Jestliže zabezpečenou část otevřete, pak se v systémové liště (vedle hodin) zobrazí ikona **Agent of USB Drive**. Pokud na tuto ikonu dvakrát kliknete, zobrazí se obsah zabezpečené části disku. Když na tuto ikonu kliknete pravým tlačítkem myši, zobrazí se místní nabídka (obr. 9). Díky ní můžete prohledávat zabezpečenou část disku (**Browse secure area**) nebo tuto část uzamknout (**Close secure area**). Chcete-li zabezpečení z disku odebrat, připojte disk k počítači a zobrazte hlavní okno programu. Nyní klikněte na tlačítko **Uninstall**. Otevře se okno **GiliSoft USB Stick Encryption** (obr. 10), ve kterém jste upozorněni, že po odinstalování ochrany se vymažou všechna data zde uložená. Klikněte na tlačítko **OK**, a zobrazí se dialogové okno. Vepište do něj přihlašovací jméno a heslo pro přístup k disku.

Michaela Kadlecová, miakadlecova@gmail.com

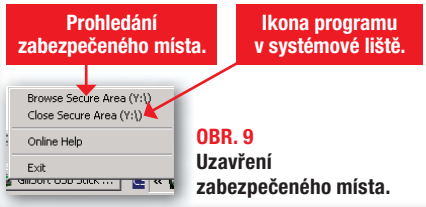

OBR. 9 Uzavření zabezpečeného místa.

OBR. 10 Oznámení, že po odinstalování programu se zničí veškerá data v zabezpečené části disku.

Vytvořte si vlastní kalendář

Program najdete na PPK CD 25/10

CALENDAR PAINTER

jazyk: angličtina
licence: freeware
rubrika na CD: obsah CD / / základní vybavení počítače
info: www.waseo.de

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- jak vybrat kalendář
- jak zvolit obrázky pro jednotlivé měsíce
- jak zaznamenat svátky a výročí
- jak zobrazit náhled a jak kalendář uložit a vytisknout

stupeň obtížnosti: snadné

Blíží se konec roku, kdy si téměř každý kupuje kalendář. Nechtěli byste si vytvořit kalendář vlastní, který vyzdobíte vlastními fotkami a doplníte jej o výročí a svátky, které se týkají vaší rodiny? Přesně to umožňuje program Calendar Painter, který je poskytován zdarma.

JAK VYBRAT KALENDÁŘ A JAK ZVOLIT OBRÁZKY

Tvorba kalendáře je rozdělena do šesti kroků. V okně programu klikněte na položku krok 1 (**Step 1**) – obr. 1. Vepište název kalendáře, uvedený v jeho záhlaví (**Title**), a vyberte rok, pro který kalendář vytváříte (**Year**). Poté určete, kterým dnem bude začínat týden (**First day of week**), což u nás bývá pondělí (**Monday**). Dále stanovte, kolik měsíců bude vždy na jedné stránce kalendáře (**Calendar type**). Na stránce může být jeden měsíc (**1 month per page**), ale také tři měsíce nebo všech dvanáct měsíců. Nakonec určete orientaci stránky: buď na výšku (**Portrait**), nebo na šířku (**Landscape**).

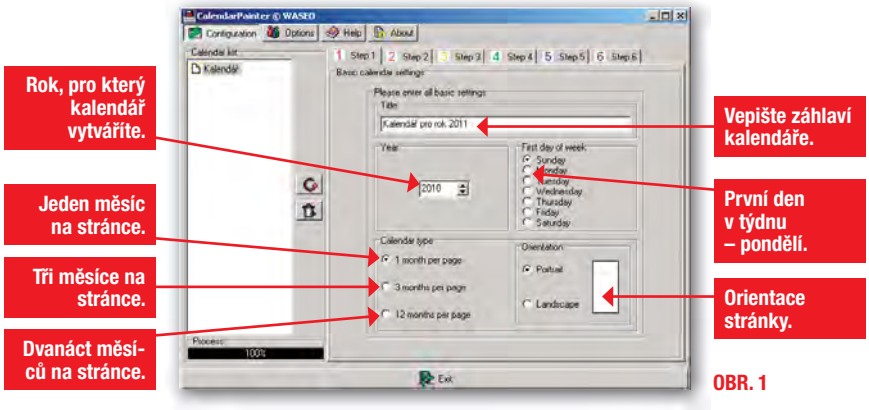

OBR. 1

Klikněte na druhý krok – **Step 2** (obr. 2). V tomto kroku lze vybrat obrázek, který bude určitý měsíc doprovázet. V seznamu jsou uvedeny všechny měsíce roku: od ledna (**January**) až do prosince (**December**). Klikněte vždy do řádku k příslušnému měsíci a dále na tlačítko s otevřenou složkou. Otevře se okno a v něm zvolte, zda hledáte obrázek ve formátu BMP, nebo ve formátu JPG. Dole v okně s druhým krokem uvidíte náhled na zvolený obrázek. Pokud se vám obrázek nelíbí, klikněte na tlačítko s odpadkovým košem. Pomocí tlačítka s barevnou paletou zvolte barvu rámečku ohraničujícího vybraný měsíc. Pomocí posledního tlačítka můžete obrázek přejmenovat. Takto postupujte řádek po řádku, až zadáte obrázky a barevný rámeček pro všech dvanáct měsíců v roce.

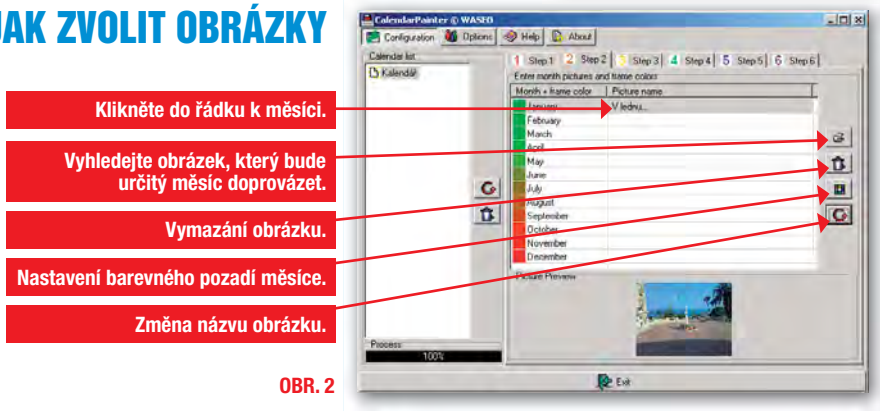

OBR. 2

JAK VEPSAT ČESKÉ NÁZVY MĚSÍCŮ A DNŮ

Klikněte na tlačítko s třetím krokem – **Step 3** (obr. 3). Nyní vepište české (nebo i jiné) názvy měsíců a dnů v týdnu. Nejprve určete názvy měsíců (**Month names**). Měsíce jsou zde seřazeny od ledna (**January**) až do prosince (**December**). Klikněte vždy do řádku s měsícem a poté na tlačítko **Edit month name** vedle seznamu. Otevře se okno **Input** s volným řádkem. Vepište do něj název příslušného měsíce a klikněte na tlačítko **OK**. Takto postupujte řádek po řádku. Pokud jste

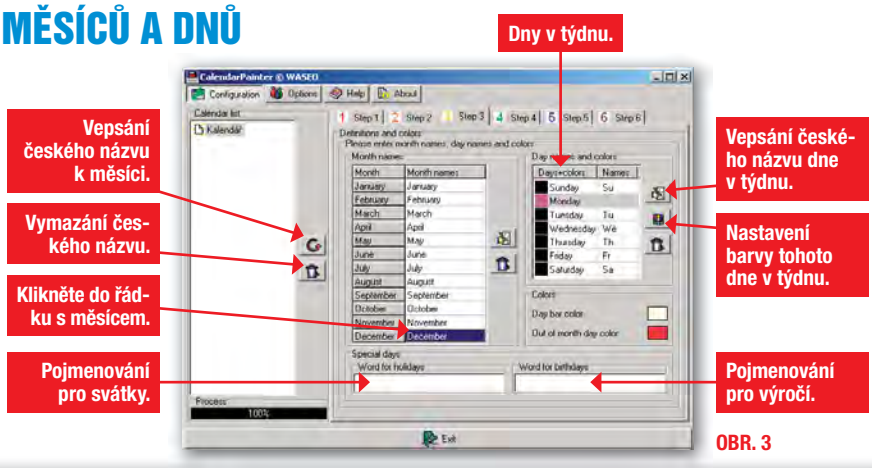

OBR. 3

se přepsali nebo chcete použít jiný název, klikněte na tlačítko s odpadkovým košem, a příslušný název bude vymazán.

Dále je třeba určit názvy dnů v týdnu. Ty jsou zapsány ve vedlejším sloupci (**Day names and colors**). Můžete nastavit nejenom jejich český název, ale také barvu. Dny v týdnu jsou seřazeny od neděle (**Sunday**) až po poslední den – sobotu (**Saturday**). Klikněte vždy do řádku k příslušnému dni a potom hned vedle na tlačítko **Edit day name**. Otevře se okno **Input** a do něj vepište český název dne. Kliknete-li na tlačítko s barevnou paletou, můžete vybrat barvu dne. Jestliže nejste spokojeni s názvem dne, klikněte na tlačítko **Delete** s odpadkovým košem. V okně s třetím krokem nastavte barvu sloupce se dny (**Day bar color**) a barvu, kterou budou označeny ty dny na stránce, které patří do předchozího nebo následujícího měsíce (**Out of month day color**). Vepište také označení pro svátky (**Word for holidays**) a pro narozeniny (**Word for birthdays**).

JAK DO KALENDÁŘE VLOŽIT ČESKÉ SVÁTKY A VÝROČÍ

Ve čtvrtém kroku (**Step 4**) – obr. 4 – si můžete vybrat, které národní svátky budou v kalendáři zobrazeny. Program bohužel neumožňuje automaticky přidat české svátky. Ze seznamu lze vybrat pouze svátky australské, brazilské, kanadské, dánské, italské, finské, francouzské, ruské, švédské, švýcarské a americké. Chcete-li přidat české svátky, vepište do políčka **Holiday name** název svátku, klikněte na tlačítko **Step 2** a v kalendáři vyhledejte příslušné datum (obr. 5). Po

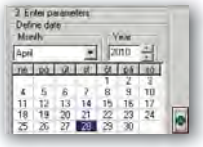

OBR. 5 Vyhledejte datum svátku, který chcete označit v kalendáři.

kliknutí na tlačítko se znaménkem plus se svátek zařadí do seznamu. Tento seznam si můžete uložit.

Po kliknutí do pátého kroku (**Step 5**) – obr. 6 – můžete do kalendáře zařadit upozornění na rodinná výročí, ze kterých si můžete vytvořit i seznam. V okně s pátým krokem vepište do kolonky **Name of person** jméno osoby, která určitý den slaví. Dále vyhledejte v kalendáři příslušný měsíc (**Month**), případně i rok (**Year**). Potom klikněte na tlačítko se znaménkem plus, a výročí bude zaneseno do seznamu. Toto výročí můžete kliknutím na tlačítko **Delete** vymazat. Pomocí tlačítka se symbolem diskety a se zelenou šipkou můžete seznam výročí uložit, pomocí tlačítka se symbolem diskety a s červenou šipkou jej můžete otevřít.

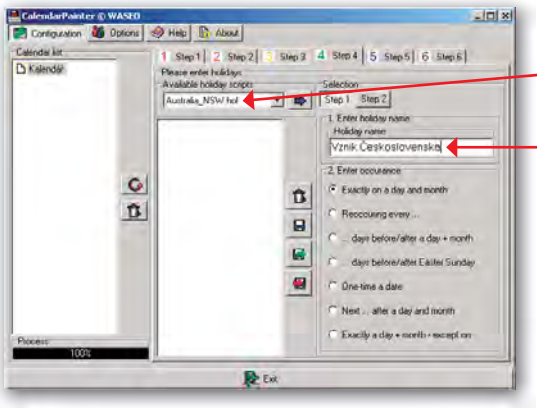

OBR. 4

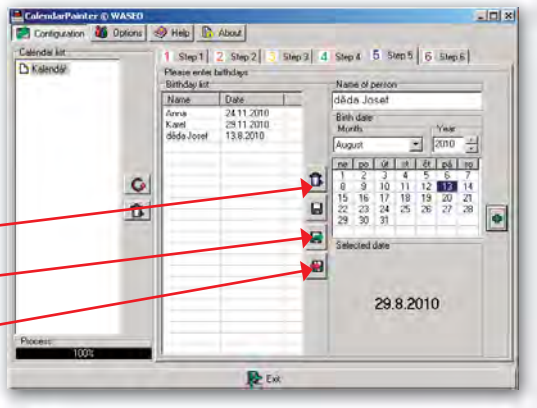

OBR. 6

JAK KALENDÁŘ VYTISKNOUT

Nyní přejděte do posledního, šestého kroku (**Step 6**) – obr. 7 – , který vám umožní podívat se na náhled kalendáře a také jej vytisknout. V tomto okně najdete několik možností pro nastavení tisku. Můžete určit, že na výtisku má být viditelná mřížka (**Show grid**), že mají být viditelné svátky (**Show holidays**) nebo narozeniny (**Show birthdays**), že má být u obrázků změněna velikost (**Resize pictures**), aby obrázky dobře seděly na stránce, že mají být viditelné názvy obrázků (**Show picture name**) a že má být zachován poměr stran (**Keep aspect ratio**). Dále můžete zvolit písmo nadpisů v kalendáři a celý grafický soubor s kalendářem uložit (**Save Calendar**). Stačí do volné kolonky vepsat jméno souboru a kliknout na tlačítko **Save data**. Náhled na vytvářený kalendář zobrazte kliknutím na tlačítko **Preview**. Po kliknutí na tlačítko **Print** se zobrazí okno pro nastavení tisku.

Michaela Kadlecová,
miakadlecova@gmail.com

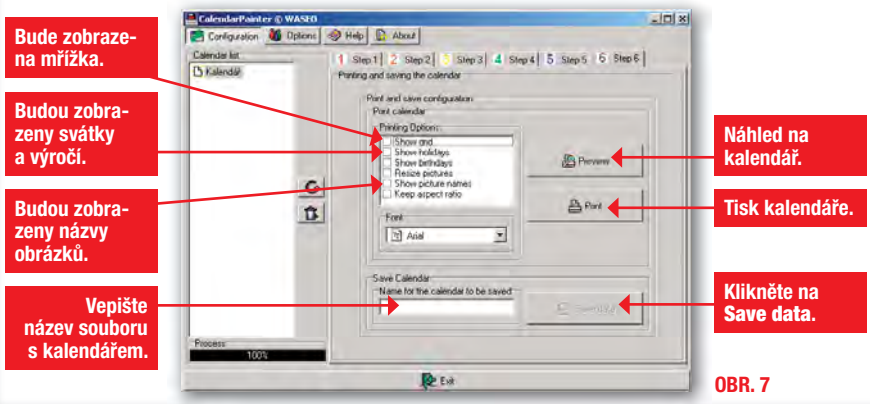

OBR. 7

INFO

ČESKÉ KALENDÁŘE ON-LINE • Máme pro vás ještě zajímavý tip na kalendáře, které jsou připraveny v češtině a pro jejichž tvorbu není nutná instalace žádného programu. Na stránkách *http://kalendar.beda.cz* je připraveno hned několik šablon. Do nich můžete např. dosadit své vlastní obrázky a vytisknout třeba roční kalendář s panoramatickou fotografií. Vše je zdarma!

Inzerce

Porovnání tabulek

Jaké možnosti nabízí Excel pro porovnání hodnot ve dvou tabulkách?

EXCEL 2010

součást MS Office 2010
jazyk: čeština
info: www.microsoft.cz

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- jak využít podmíněné formátování pro označení rozdílných položek
- jak využít slučování dat pro zobrazení rozdílných hodnot

stupeň obtížnosti: obtížnější

PODMÍNĚNÉ FORMÁTOVÁNÍ – PŘÍPRAVA DAT

Pro porovnání dat v tabulce můžete využít podmíněné formátování. Protože tento typ formátování může pracovat pouze s daty uloženými na jednom nebo více listech stejného sešitu, je důležité, abyste tuto podmínku zajistili. Nejjednodušší je otevřít sešity s daty a daný list překopírovat z jednoho sešitu do druhého.

Přejděte na list, na kterém chcete vyznačit změny, a označte (tahem myší) ty buňky, ve kterých chcete kontrolu provést (obr. 1).

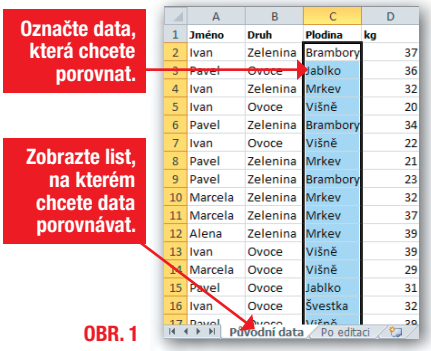

OBR. 1

JAK VYTVOŘIT PODMÍNKU

Klikněte na záložku **Domů** a vyhledejte nástroj **Podmíněné formátování**. Klikněte na něj a vyberte příkaz **Nové pravidlo** (obr. 2). V okně **Nové pravidlo formátování** (obr. 3) klikněte v horním seznamu na možnost **Určit buňky k formátování pomocí vzorce** a do editačního pole zapište vzorec **=C2<>'Po editaci'!C2**. Pozor: Vzorec nesmí v adresách buněk obsahovat ani jeden znak **$**. Pokud tento znak v adrese je, smažte jej. Klikněte na tlačítko **Formát** a zadejte, jak má vypadat buňka, jejíž původní hodnota se odlišuje od hodnoty nové.

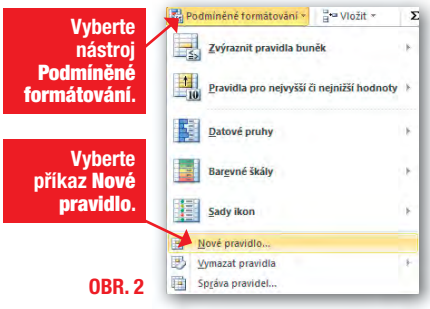

OBR. 2

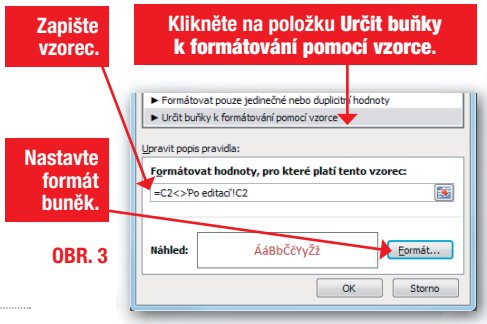

OBR. 3

INFO

• DATA POUŽITÁ JAKO PŘÍKLAD
Data použitá pro tento příklad jsou uložena na listech Původní data a Po editaci. Podmíněné formátování je použito na listu Původní data. Vzorec podmíněného formátování odkazuje na list Po editaci. V příkladu se porovnávají hodnoty ve sloupci C, první porovnávaná hodnota je v buňce C2.

INFO

ÚVODEM • Postupy uvedené v tomto článku platí pro případ, kdy se vám od zákazníka nebo od šéfa vrátila tabulka, ve které dotyční provedli úpravy.
V případě podmíněného formátování je třeba dodržet podmínku, že data v buňkách mohou být změněna, ale že nesmí dojít k smazání, vložení ani přesunu jednotlivých řádků nebo sloupců. Výhodou tohoto způsobu je to, že jej můžete aplikovat na různé typy tabulek – jak na databázi, tak např. na formulář žádanky o nákup zboží.
Při slučování dat se jednotlivé položky vyhledávají podle hodnot v levém sloupci tabulky, takže nevadí vložení ani smazání řádků v tabulce. Tento způsob je vhodný pouze pro takové databáze, které nemají v prvním sloupci slučovaných dat duplicitní hodnoty.

SLOUČENÍ DAT

Excel umožňuje sloučit data z více tabulek. V tomto případě mohou data zůstat i v různých sešitech. Na začátku přejděte na jeden z porovnávaných listů a upravte názvy jednotlivých sloupců – např. přidejte za každý název číslo **1** (obr. 4). Poté vytvořte v sešitu nový list, ve kterém proběhne sloučení dat.

Klikněte na záložku **Data** a vyberte nástroj **Sloučit**. Klikněte do pole **Odkaz** (obr. 5) a zadejte oblast slučovaných dat z prvního listu (**Původní data**). Poté klikněte na tlačítko **Přidat**, a odkaz na zadanou oblast se zkopíruje do seznamu **Všechny odkazy**. Smažte obsah pole **Odkaz**, zadejte oblast slučovaných dat z druhého listu (**Po editaci**) a klikněte na tlačítko **Přidat**. Smažte obsah pole **Odkaz** a zaškrtněte položky **V horním řádku** a **V levém sloupci**. Poté klikněte na tlačítko **OK**. Výsledná tabulka zahrnuje nadbytečné sloupce – skryjte nebo smažte sloupce, které nepotřebujete, a vyhledejte rozdíly. Velkým pomocníkem je podmíněné formátování.

Lubomír Střed

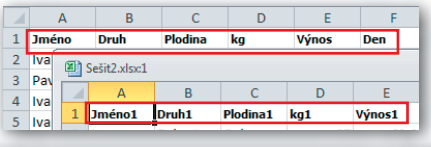

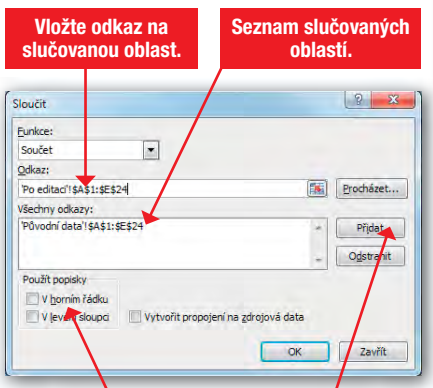

OBR. 5

OBR. 4 Názvy sloupců na jednotlivých listech se musí odlišovat.

MS EXCEL 2010

součást MS Office 2010
jazyk: čeština
info: www.microsoft.cz

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- jak vytvořit oblast kritérií
- jak vložit databázovou funkci

Článek z PPK 22/2010 najdete na PPK CD 25/2010 v rubrice Obsah CD / PPK plus

stupeň obtížnosti: snadné

Použití databázových funkcí

Při práci s větším množstvím dat je výhodné použít databázové funkce v případech, kdy z rozsáhlých tabulek potřebujete rychle získat konkrétní údaje.

OBLAST KRITÉRIÍ

Než začnete pracovat s databázovými funkcemi, potřebujete vědět, co je to oblast kritérií. Je to oblast buněk, do které zapisujete podmínky pro výběr dat (více o tom v PPK 22/2010).

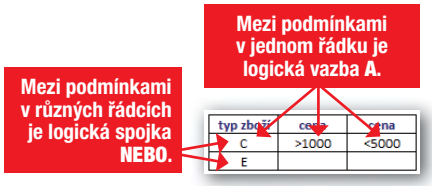

OBR. 2 Takto zapsaná podmínka znamená, že potřebujete vybrat zboží typu C, jehož cena je od 1 000 Kč do 5 000 Kč, a zboží E s libovolnou cenou.

Oblast buněk se může skládat například ze dvou buněk umístěných pod sebou (obr. 1), ale podmínek můžete vytvořit mnohem více.

V horní buňce je název pole (musí být shodný s názvem odpovídajícího pole ve vašem seznamu dat) a v druhé buňce podmínka (kritérium), podle které chcete data vyhodnocovat.

Postupně tak lze celou oblast zvětšovat podle toho, co vše budete potřebovat vyhodnotit. Jaké pravidlo je přitom třeba dodržet? V prvním řádku musí být název pole, v ostatních pak kritéria. Také může být vedle sebe více názvů

OBR. 1

polí a pod sebou mohou být zadány různé podmínky. **Pamatujte si jedno základní logické pravidlo:** Skládáte-li podmínky vedle sebe na řádku, pak je mezi nimi logické spojení AND (a zároveň). Jestliže jednotlivé hodnoty v buňkách skládáte pod sebe, pak mezi nimi platí logické spojení OR (nebo) – obr. 2. Pak už vše závisí opravdu jen na vás, jak si podmínky uspořádáte.

KDE SE NACHÁZÍ NÁSTROJE PRO VLOŽENÍ FUNKCE

Základní princip práce s databázovými funkcemi je stejný jako princip práce s funkcemi ostatními. Funkce najdete v průvodci pro vkládání funkcí pod ikonou **Vložit funkci** (obr. 3) na řádku vzorců nebo na kartě **Vzorce** pod ikonou **Vložit funkci** (obr. 4).

Po kliknutí na jednu z uvedených ikon se otevře dialogové okno průvodce **Vložit funkci**. Nyní v políčku **Vybrat kategorii** (obr. 5) klikněte na položku **Databáze**. Zadáte tak právě to, že nyní chcete pracovat s funkcemi databázovými. Jejich seznam se zobrazí v poli **Vybrat funkci**.

Pro práci s databázovými funkcemi však musíte mít předem připravenu oblast kritérií, a proto v dialogovém okně **Vložit funkci** klikněte na tlačítko **Storno** a podívejte se na následující text.

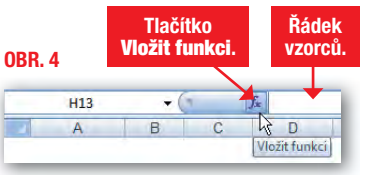

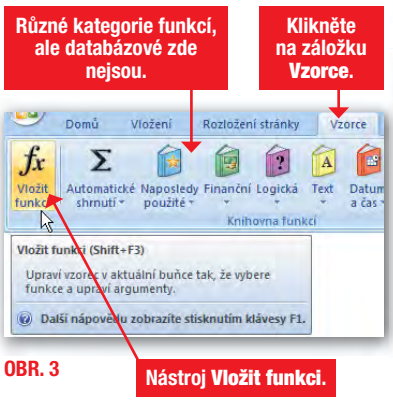

OBR. 3

Nástroj Vložit funkci.

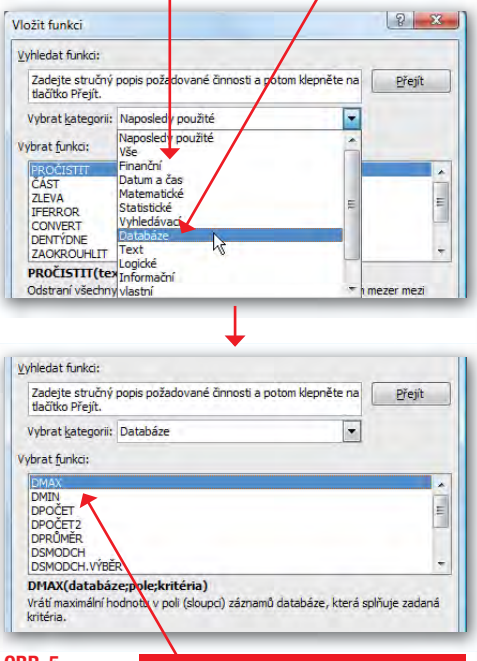

OBR. 5

Seznam všech databázových funkcí.

JAK SE S DATABÁZOVOU FUNKCÍ PRACUJE

Pokud už tedy víte, co potřebujete z dat zjistit, vytvořte oblast kritérií (například průměrný počet prodaných kusů zboží typu **B**). Oblast kritérií bude ve tvaru jako na obrázku 6. Otevřete pomocí ikony průvodce **Vložit funkci** a v něm vyhledejte kategorii databázových funkcí (obr. 5). Označení jednotlivých funkcí zahrnuje slova jako např. max., min., průměr, suma apod., ale všechny názvy těchto funkcí začínají písmenem D (obr. 7). Tím je řečeno, že tyto funkce umí počítat s databází neboli s velkým seznamem dat.

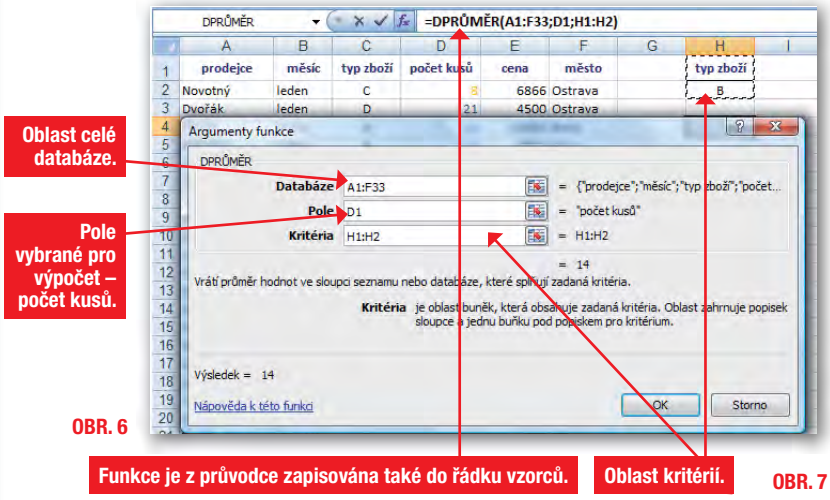

OBR. 6

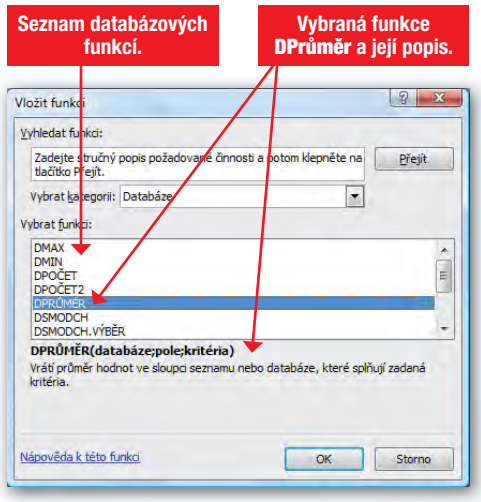

OBR. 7

Označte funkci **Dprůměr** a podívejte se dolů na její popis. Zjistíte, že má tři argumenty. Tvar zápisu této funkce je **=DPRŮMĚR(databáze;pole;kritéria)**, kde ***databáze*** je ve skutečnosti oblast buněk, která tvoří databázi. Argument ***pole*** určuje sloupec, který má být ve funkci pro výpočet průměru použit, a argument ***kritéria*** je oblast buněk, do kterých jste zadali své podmínky, podle nichž má být vypočten průměr (oblast kritérií).

Klikněte v průvodci na tlačítko **OK**, a dostanete se do druhého kroku průvodce, kde již můžete doplnit jednotlivé argumenty na základě aktuální situace (obr. 6).

Po potvrzení uvidíte v buňce výsledek (obr. 8). Nemuseli jste vytvářet žádné výběry ani filtry, a přesto je MS Excel hned přímo vytvoří. Vidíte tak, že průměrný počet prodaných kusů typu B je 14.

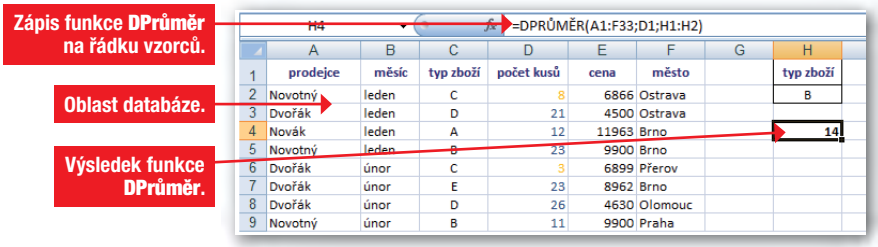

	A	B	C	D	E	F	G	H
1	prodejce	měsíc	typ zboží	počet kusů	cena	město		typ zboží
2	Novotný	leden	C	8	6866	Ostrava		B
3	Dvořák	leden	D	21	4500	Ostrava		
4	Novák	leden	A	12	11963	Brno		14
5	Novotný	leden	B	23	9900	Brno		
6	Dvořák	únor	C	3	6899	Přerov		
7	Dvořák	únor	E	23	8962	Brno		
8	Dvořák	únor	D	26	4630	Olomouc		
9	Novotný	únor	B	11	9900	Praha		

OBR. 8

DALŠÍ UKÁZKY VÝPOČTU

Podobně můžete vypočítat celkový počet prodaných kusů typu B. Jak? Využijte oblast kritérií z předchozího výpočtu, jen pro celý výpočet použijte funkci **Dsuma**, a ne funkci **Dprůměr**. Nyní tedy pomocí průvodce vložte funkci **Dsuma** a v ní postupně doplňte správné argumenty.

Po potvrzení získáte výsledek (obr. 9), aniž byste museli vytvářet filtrování nebo výběry. Jednoduše se dá říci, že funkce projde celou databázi a zkontroluje obsah sloupce s typem výrobku a počtem kusů. Pokud je na daném řádku výrobek typu B, připočte počet kusů, pokud je na řádku jiný typ výrobku, hodnotu do celkového výsledku nepřipočte. Potřebujete-li zjistit, kolikrát se prodával například výrobek A, nebo dokonce to, kolikrát se prodával v určitém místě, definujte oblast kritérií a poté použijte funkci **Dpočet**. Oblast kritérií se nyní musí skládat ze čtyř buněk, které zařídí, že se bude počítat podle obou podmínek (typ a místo). Zároveň si na obrázku povšimněte toho, že druhý argument zde není doplněn. To proto, že u této funkce není povinný – pokud byste ho doplnili a sloupec (pole) by byl textový, funkce by nepočítala správně, protože počítá pouze s hodnotami typu **číslo**.

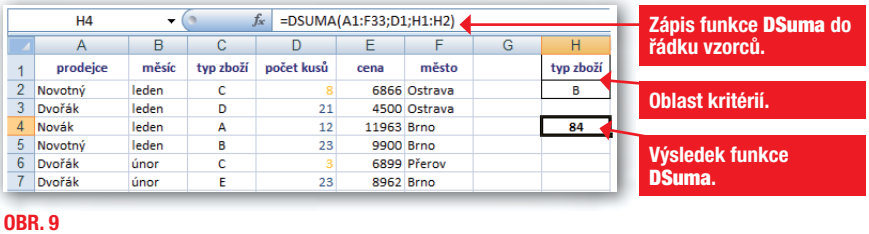

	A	B	C	D	E	F	G	H
1	prodejce	měsíc	typ zboží	počet kusů	cena	město		typ zboží
2	Novotný	leden	C	8	6866	Ostrava		B
3	Dvořák	leden	D	21	4500	Ostrava		
4	Novák	leden	A	12	11963	Brno		84
5	Novotný	leden	B	23	9900	Brno		
6	Dvořák	únor	C	3	6899	Přerov		
7	Dvořák	únor	E	23	8962	Brno		

OBR. 9

KTERÉ FUNKCE SE V TÉTO KATEGORII NACHÁZÍ?

V kategorii databázových funkcí se oproti některým jiným kategoriím nenachází velké množství funkcí, při práci s velkým množstvím dat je však lze využít. O které funkce se jedná?

DMAX – vrátí maximální hodnotu ve vybraném poli té databáze, která splňuje zadaná kritéria.

DMIN – zjistí minimální hodnotu ve vybraném poli té databáze, která splňuje zadaná kritéria.

DPOČET – spočítá počet buněk obsahujících čísla ve vybraném poli databáze, a to na základě podmínek zadaných v oblasti kritérií.

DPOČET2 – vrátí počet všech neprázdných buněk ve vybraném poli té databáze, která splňuje zadaná kritéria.

DPRŮMĚR – vypočítá průměrnou hodnotu ve zvoleném poli databáze tak, že do výsledku budou zahrnuty jen ty záznamy, které splňují podmínky v oblasti kritérií.

DSUMA – ve zvoleném poli databáze spočítá součet čísel jen z těch záznamů, které splňují podmínky zadané v oblasti kritérií.

DVAR – ve vybraném poli databáze vypočítá rozptyl čísel, která budou odpovídat podmínkám zadaným v oblasti kritérií.

DSMODCH – vrátí směrodatnou odchylku čísel ve vybraném poli té databáze, která splňuje zadaná kritéria.

Marie Franců, francu@atlas.cz

Inzerce

MS WORD 2010

součást MS Office 2010
jazyk: čeština
info: www.microsoft.cz

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- jak zapnout automatické sledování změn
- co dělat, když sledování zdánlivě nefunguje
- jak změnit zobrazení změn
- jak změny přijmout nebo odmítnout

stupeň obtížnosti: snadné

Hledáme změny

V případě, že na jednom dokumentu pracuje více osob, najdou uplatnění nástroje, které zvýrazní změny provedené v textu a umožní je buď odmítnout, nebo přijmout.

SLEDOVÁNÍ ZMĚN

Sledování změn při editaci dokumentu zajišťuje nástroj **Sledovat změny** na pásu karet **Revize**. Je-li ikona žlutá, je nástroj aktivní (zapnutý) – obr. 1. Chcete-li, aby sledování změn bylo při editaci dokumentu zapnuto, klikněte na záložku **Revize** (obr. 1). Na kartě **Sledování** klikněte na horní část nástroje **Sledovat změny**. Dalším kliknutím na horní část nástroje jej vypnete. Provedete-li v textu úpravy, Word odstraněná slova přeškrtne a nově vložená podtrhne. Změny jsou navíc odlišeny barevně. Protože některé úpravy (např. přidání nebo smazání čárky za slovem) nejsou na první pohled patrné, zobrazí se před každým řádkem, na kterém byla provedena změna, svislá čára (obr. 2).

OBR. 1

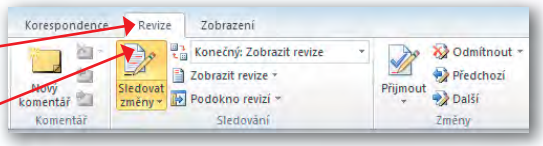

OBR. 2

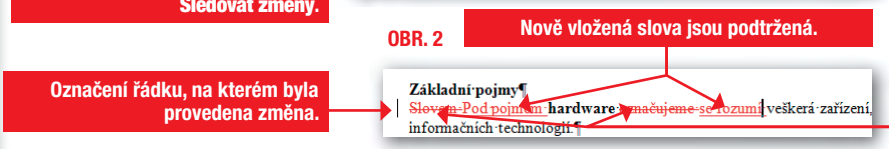

INFO

JAKÉ JSOU MOŽNOSTI • MS Word nabízí možnost průběžně sledovat změny vkládané do dokumentu jednotlivými uživateli. Tato možnost ale některé uživatele ruší při práci, a tak (pokud vědí, jak) ji vypnou. Ani v takovém případě není nic ztraceno, máte-li k dispozici původní verzi dokumentu – pak můžete použít nástroj Porovnat. V tomto článku se zabýváme první možností.

NEVYHOVUJE VÁM ČERVENÁ?

Podívejte se na obrázek 2 – vložené i odstraněné texty jsou zobrazeny jednou barvou a navíc jsou obě změny zahrnuty v textu. To dokument znepřehledňuje. Pro změnu nastavení klikněte na dolní část nástroje **Sledovat změny** a v jeho nabídce klikněte na příkaz **Změnit možnosti sledování**. Tím zobrazíte okno **Možnosti sledování změn** (obr. 3). Chcete-li změnit barvu pro vložené texty, klikněte v horní části okna na seznam **Barva** v řádku **Vložené položky** a ze seznamu vyberte požadovanou barvu. Stejným způsobem můžete změnit barvu pro zobrazení smazaných textů.

Chcete-li, aby se zobrazily odstraněné texty, klikněte na položku **Použít bubliny (tisk a rozložení webové stránky)** a ze seznamu vyberte položku **Vždy**. Pozor: Word bude toto nastavení akceptovat pouze v případě, že je nastaven způsob zobrazení dokumentu **Tisk** nebo **Webová stránka**.

INFO

• KDYŽ SE ZMĚNY NEZOBRAZUJÍ Je-li zapnuto sledování změn, ale změny se nezobrazují, klikněte na položku Zobrazit revize a ujistěte se, že je zaškrtnuta položka Vložený a odstraněný text.

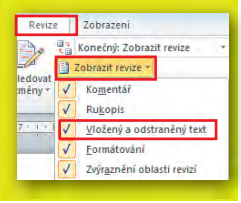

V řádku **Vložené položky** vyberte ze seznamu **Barva** požadovanou barvu.

Nastavení této položky mění zobrazení bublin s odstraněným textem.

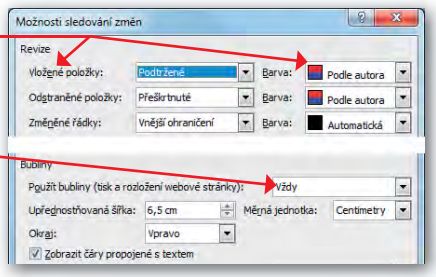

OBR. 3

PŘIJMUTÍ NEBO ODMÍTNUTÍ ZMĚN

Word v textu označil změny a je na vás, zda je chcete přijmout, nebo odmítnout. Pro přijetí nebo odmítnutí změn slouží nástroje ve skupině **Změny** (záložka **Revize** – obr. 4). Pro přijetí změny nejprve na danou změnu klikněte (nebo na ni přejděte klikáním na nástroje **Předchozí** nebo na nástroj **Další**). Kliknutím na horní část nástroj **Přijmout** tuto změnu přijmete. Stejným způsobem můžete změnu odmítnout – jen místo nástroje **Přijmout** klikněte na horní část nástroje **Odmítnout**. Po přijetí či odmítnutí změny přejděte na další změnu kliknutím na nástroj **Další** nebo na nástroj **Předchozí**. Chcete-li přijmout všechny změny najednou, klikněte na dolní část nástroje **Přijmout** a z jeho nabídky vyberte příkaz **Přijmout všechny změny v dokumentu**. Stejným způsobem můžete použít nástroj **Odmítnout** pro hromadné odmítnutí všech změn v dokumentu.

Miroslav Ziegler

Nástroje pro přijetí a odmítnutí změn.

Příkaz pro hromadné přijetí všech změn v dokumentu.

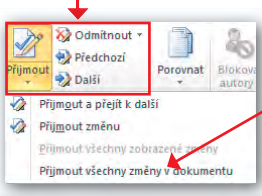

OBR. 4

Bezpečný transport dat

Program najdete na PPK CD 25/10

7-ZIP

jazyk: čeština
cena: zdarma
výrobce: Igor Pavlov
rubrika na CD: Obsah CD / / Nejlepší programy v češtině
info: www.7-zip.org

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- o bezpečnosti přenosů dat
- která data chránit
- jak data chránit
- jak volit hesla
- jak přenášet data
- jak přenášet hesla
- jak chráněná data přečíst
- tipy pro větší bezpečnost

stupeň obtížnosti: snadné

Soubory přenášené prostřednictvím e-mailů, komunikátorů, internetových úschoven a podobnými způsoby se mohou snadno dostat do nepovolaných rukou. Co dělat, když chcete přenést nějaká citlivá data?

BEZPEČNOSTNÍ OKÉNKO

Mnozí uživatelé si to často neuvědomují, ale přenos dat běžnými způsoby není právě bezpečný. Například doručování e-mailu vypadá tak, že se zpráva postupně kopíruje na několik poštovních serverů. Jinými slovy, kromě počítače odesílatele a počítače adresáta zůstane její kopie ještě na několika dalších počítačích, jež jsou „po cestě“. Nikdy přitom nemáte zaručeno, že všechny tyto počítače jsou dobře zabezpečeny, popřípadě že jejich provozovatel přenášená data nekontroluje a nehledá něco „zajímavého“.

Data navíc může někdo získat také během přenosu. Například prostým „odposloucháváním“ komunikace v bezdrátové síti nebo sledováním přenosů v různých propojovacích zařízeních. Existují ale i daleko prostší rizika. Třeba data umístěná v internetové úschovně může získat kdokoliv, kdo náhodou trefí správnou podobu odkazu nebo si odkaz vyhledá třeba na Googlu (obr. 1). A to zvládne i začínající uživatel.

OBR. 1 Data uložená v internetové úschovně si může stáhnout kdokoliv.

Není třeba propadat paranoii – fotografie z divoké víkendové oslavy klidně známému pošlete. Takových dat kolují po internetu mraky a nikdo nebude věnovat úsilí tomu, aby je složitě získával (třebaže toto riziko existuje). Pokud však přenášíte skutečně citlivá data (dokumentaci obsahující osobní údaje, nějaké přístupové údaje, zdrojové kódy či podklady pro nějaké cenné duševní vlastnictví a podobně), měli byste je zabezpečit tak, aby byla pro případného neoprávněného příjemce nečitelná. Nejlepší a nejjednodušší volbou je kvalitně zašifrovaný archiv – lidově řečeno „zaheslovaný soubor“.

PROGRAM 7-ZIP

Jako pomocníka pro kvalitní zašifrování dat doporučujeme bezplatný, česky komunikující archivátor **7-Zip**. Ten umí vytvářet archivy stejnojmenného formátu (**7-Zip**, resp. **7z**), jež lze zabezpečit kvalitním 256bitovým AES šifrováním. Takovou ochranu nedokáže překonat ani ten nejvýkonnější počítač na světě.

Pozor, široce používané a velmi oblíbené archivy staršího formátu ZIP obsahují také možnost ochrany heslem – tato ochrana je však zastaralá a bez větších problémů prolomitelná běžným počítačem. Nelze ji tedy v žádném případě doporučit.

Program 7-Zip stáhnete zdarma z webových stránek uvedených v záhlaví článku; najdete jej také na CD přiloženém k tomuto vydání PPK. Spusťte instalátor, klikněte na tlačítko **Install** a vyčkejte, než se instalace dokončí. Po jejím dokončení zřejmě budete muset počítač restartovat (**Reboot now**; obr. 2). Chcete-li počítač restartovat až později, označte před kliknutím na tlačítko **Finish** možnost **I want to...**

OBR. 2 Instalace programu 7-Zip je jednoduchá, ale vyžaduje restartování počítače.

VYTVOŘENÍ BEZPEČNÉHO ARCHIVU

Pokud jsou data, která chcete bezpečně transportovat, v různých složkách, zkopírujte je do jedné. Potom je klikáním myší za současného držení stisknuté klávesy **Ctrl** označte a na jeden ze souborů klikněte pravým tlačítkem myši. (Chcete-li bezpečně přenést pouze jediný soubor, rovnou na něj klikněte pravým tlačítkem myši.) Ze zobrazené nabídky vyberte možnost **7-Zip / Přidat do archivu** (obr. 3).

V zobrazeném okně (obr. 4) můžete v kolonce **Archiv** změnit název vytvářeného archivu (pozor, zachovejte příponu!), případně pomocí tlačítka se třemi tečkami upravit umístění vytvářeného archivu

INFO

HESLO • Pozor, heslo chránící archiv volte dostatečně silné. Mělo by mít alespoň osm až deset znaků a obsahovat písmena i čísla.
Silné, ale zapamatovatelné heslo můžete vytvořit z nějaké věty. Například kvalitní heslo „12hjnpmmsrzbpv“ vznikne ze známého říkadla: „Jedna, dvě, Honza jde, nese pytel mouky. Máma se raduje, že bude péct vdolky.“

(archiv se standardně vytváří v tom adresáři, ve kterém jsou umístěna zdrojová data). Poté se přesvědčte, že je z menu **Formát archivu** vybrána možnost **7z**. Nakonec zadejte do polí **Vložit heslo** a **Potvrzení hesla** dvakrát heslo, kterým bude přístup do archivu chráněn. Celý proces dokončete kliknutím na tlačítko **OK** a počkejte, až se archiv vytvoří.

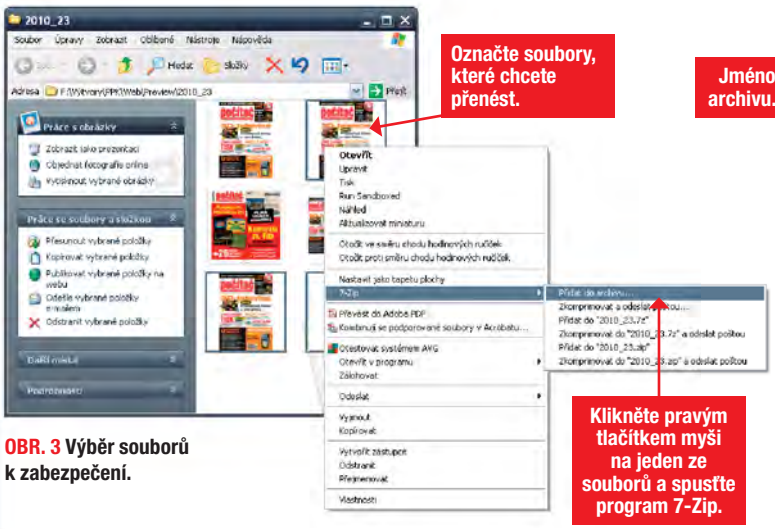

OBR. 3 Výběr souborů k zabezpečení.

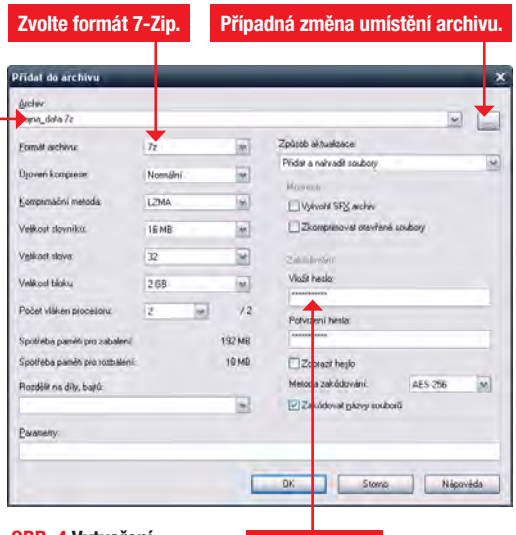

OBR. 4 Vytvoření zabezpečeného archivu.

PŘENOS ARCHIVU

Takto vytvořený archiv lze otevřít jedině se znalostí zadaného hesla. Bez hesla se komukoliv jeví jako shluk náhodných a nelogických dat, z nichž není možné nic rozumného zjistit. Takto ochráněný soubor tedy můžete bez obav „vypustit“ do světa, tzn. přenést jej jakýmkoli běžným způsobem (obr. 5). Pokud má soubor velikost do 2 MB, přiložte jej k e-mailu; pokud příloha není větší než 100 MB, lze ji přenést prostřednictvím nějaké komunikační sítě (například ICQ). Větší soubory doporučujeme přenášet pomocí úschovny – například pomocí služby **Ulož.to** (*www.uloz.to*).

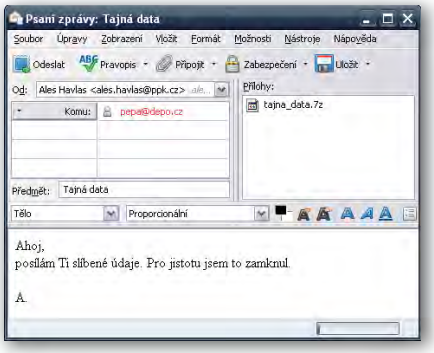

OBR. 5 Šifrovaný archiv lze přenést třeba e-mailem. Do zprávy však nepište přístupové heslo!

INFO

PŘENOS HESLA • Adresát zásilky bude potřebovat k jejímu otevření vámi zadané heslo. Pozor! Neposílejte toto heslo e-mailem, pomocí komunikační sítě (ICQ aj.) ani jinými podobnými způsoby. Celé zabezpečení by bylo k ničemu, kdybyste posléze předali heslo nezabezpečeným způsobem.
Nejlepší je, když si heslo s adresátem předem domluvíte při osobním setkání. Pokud by to nebylo možné, nebo by to bylo velmi problematické, doporučujeme využít jiný komunikační kanál – nejlépe telefon. Heslo protistraně nadiktujte při telefonickém rozhovoru. Možnost, že by případný útočník dokázal získat přenášená data a zároveň odposlouchával váš telefon, je opravdu malá. Ledaže byste byli prozrazeným agentem tajné služby…

VELKÉ MNOŽSTVÍ DAT

Budete-li někdy potřebovat bezpečně přenést velké množství dat, narazíte na problém. Například 10GB archiv většina sítí odmítne přenést a ani v úschovnách zřejmě nepochodíte.
V takovém případě se hodí šifrovaný archiv rozdělit na několik souborů. Toho docílíte tak, že v nastavení vytvářeného archivu vyberete z menu **Rozdělit na**

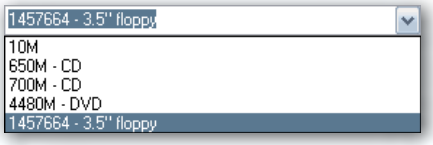

OBR. 6 Rozdělení archivu na části pomůže přenést velké množství dat a poslouží i k většímu zabezpečení.

INFO

OTEVŘENÍ ARCHIVU • Jak jsme již uvedli, protistrana bude k otevření archivu potřebovat heslo, které jste zadali. Protože však Windows nejsou připravena na šifrované archivy formátu 7-Zip, je třeba, aby příjemce měl také nainstalován software, který umí s těmito archivy pracovat, tedy nejlépe právě zdarma dostupný nástroj 7-Zip.

INFO

ROZDĚLENÍM K VĚTŠÍMU BEZPEČÍ • Výhodou rozdělení archivu na více části je také to, že z jednotlivých částí archivu nelze získat smysluplná data ani při znalosti správného hesla. Velmi paranoidní jedinci tedy mohou i menší množství dat rozdělit na několik částí a přenést každou část jiným způsobem (e-mailem, pomocí úschovny, poštou na CD apod.). Případný útočník by pak musel složitě získávat všechny díly přenášeného archivu.

díly, bajtů některou z nabízených možností (obr. 6), ideálně asi položku **700 MB – CD**. Sedmisetmegabajtové soubory lze přenést bez problémů například pomocí zmiňované úschovny **Ulož.to**.

Aleš Havlas

Facebook prakticky

FACEBOOK

výrobce: Facebook, Inc.
cena: zdarma
jazyk: čeština
více info: www.facebook.com

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- jak se zaregistrovat
- jak Facebook ovládat
- jak komunikovat s přáteli
- jak nastavit zabezpečení

stupeň obtížnosti: snadné

Možná že jste také zatoužili stát se součástí této největší sociální sítě. V tomto návodu vám ukážeme, jak se na Facebooku zaregistrovat, jak získat první přátele a jak svůj profil zabezpečit.

REGISTRACE

Hned zkraje poznamenejme, že registraci lze dokončit jen za předpokladu, že máte funkční e-mailovou adresu. Otevřete prohlížeč internetových stránek a zadejte adresu **www.facebook.com**. Objeví se hlavní stránka rozdělená na dvě části: na část věnovanou přihlášení a na část určenou pro registraci (obr. 1).

Poněkud matoucí je, že registrace i přihlášení jsou pojmenovány stejně. (O překlad Facebooku do českého jazyka se starají dobrovolníci, a nikoliv profesionálové, což je bohužel mnohdy znát.) Pro registraci slouží krátký formulář ve světle šedivém poli. Položky **Křestní jméno** a **Příjmení** není třeba vysvětlovat. Dále zadejte svoji platnou **e-mailovou** adresu, na kterou za chvíli obdržíte pokyny, jak potvrdit vytvoření účtu. Poté zadejte **heslo**, které budete používat pro přístup k účtu, vyberte, zda **jste** muž, nebo žena, a uveďte i datum svého narození. Samozřejmě že nemusíte uvádět pravdivé údaje, ale uvedení správného data narození má mimo jiné tu výhodu, že vám zapomnětliví přátelé pogratulují ve správný den. Nakonec klikněte na zelené tlačítko **Přihlášení**.

Pokud jste vše uvedli správně, otevře se stránka obsahující kontrolu proti automaticky zakládaným účtům. Do rámečku **text v rámečku** opište dvě slova, mnohdy velmi špatně čitelná (obr. 2), a klikněte na tlačítko **Přihlášení**. Pokud se netrefíte, nevadí. Máte ještě další pokus(y).

OBR. 1 Hlavní stránka služby Facebook.

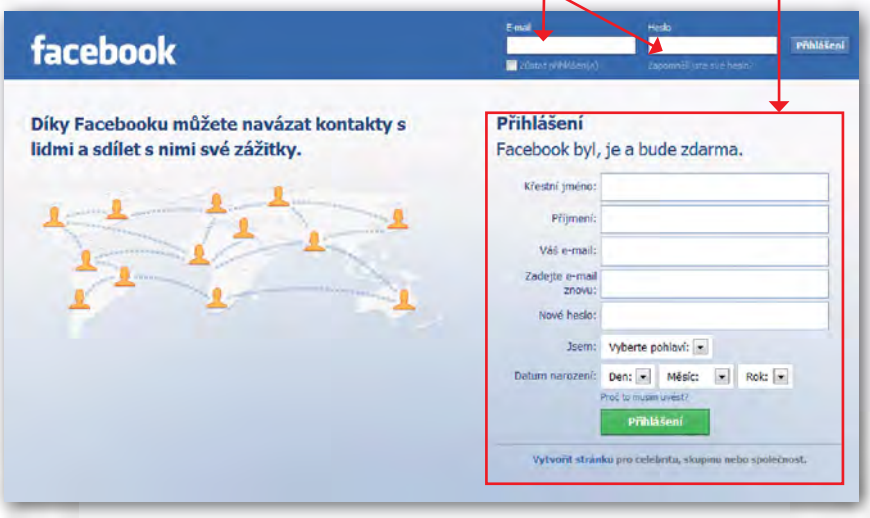

Obr. 2
Opište dvě zobrazená (špatně čitelná) slova.

REGISTRACE – ÚVODNÍ NASTAVENÍ PROFILU

Na další stránce (záložka **1. krok**) máte možnost vyhledat své přátele pomocí svého **e-mailového účtu**, **Skype** účtu nebo pomocí **jiné e-mailové služby** (obr. 3). Pokud chcete, můžete zadat přihlašovací údaje a nechat Facebook vyhledat jiné uživatele za pomoci vašich kontaktů v rámci jiné služby. Na jednu stranu si tak zjednodušíte hledání prvních přátel na Facebooku, na druhou stranu ovšem není úplně bezpečné zadávat své přihlašovací údaje každému na potkání. Nemůžeme to s klidným svědomím doporučit ani v tomto případě.

Ve **2. kroku** můžete zadat informace o vystudovaných školách a svém současném zaměstnavateli. Ve **3. kroku** pak můžete vložit svou profilovou fotku, a to buď jako **obrázek z pevného disku**, nebo jako aktuální fotografii pořízenou pomocí **webové kamery**. Jakmile všechny tři kroky úspěšně absolvujete (nebo třeba i přeskočíte), dostanete se konečně na hlavní stránku Facebooku.

Nezapomeňte se podívat do své e-mailové schránky, zda jste už obdrželi zprávu z Facebooku. Tato zpráva obsahuje odkaz, na který musíte kliknout (resp. který musíte otevřít ve webovém prohlížeči), jinak vaše registrace propadne.

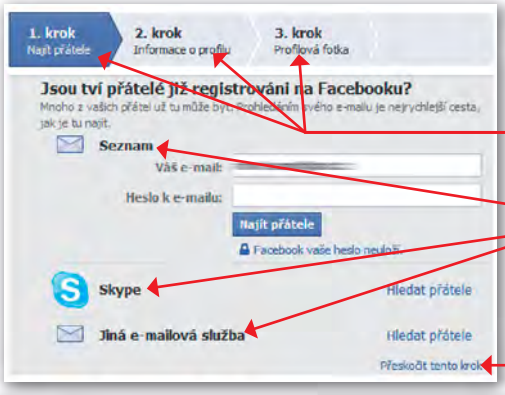

Obr. 3
Úvodní nastavení profilu.

HLAVNÍ STRÁNKA A JEJÍ MOŽNOSTI

Pro někoho může být hlavní stránka trochu nepřehledná, zejména pokud jste zvyklí na klasický, statický styl webových stránek. Facebook je v tomto ohledu velmi progresivní. Hlavní stránka se vám skutečně mění pod rukama. Možná spíš než „stránka“ by se hodilo označit ji jako „webovou aplikaci“ (obr. 5).

Začněme hlavní lištou tmavě modré barvy. Hned vedle loga služby naleznete tři ikony. Pokud ukrývají nějakou novou událost nebo příspěvek, jsou zřetelné a doplněné o červené číslo, označující počet nových položek. V opačném případě jsou zobrazeny pouze náznakem. Tyto tři ikony znamenají nové žádosti o přátelství, nové vzkazy a nová upozornění. (Upozornění informují o komentářích jiných uživatelů k vašim příspěvkům.)

Následuje vyhledávací lišta. Její pomocí lze hledat cokoliv: od akcí stávajících přátel přes nové přátele až po stránky a aplikace. Dále napravo uvidíte tři odkazy: Odkaz **Hlavní stránka** vás z libovolného místa na Facebooku vrátí zpět na hlavní stránku. To se hodí velmi často, ztratit se na Facebooku není totiž nic složitého. Po kliknutí na odkaz **Profil** se zobrazí váš profil tak, jak jej vidí vaši přátelé. Po kliknutí na odkaz **Účet** můžete změnit některá nastavení.

OBR. 5 Hlavní stránka Facebooku.

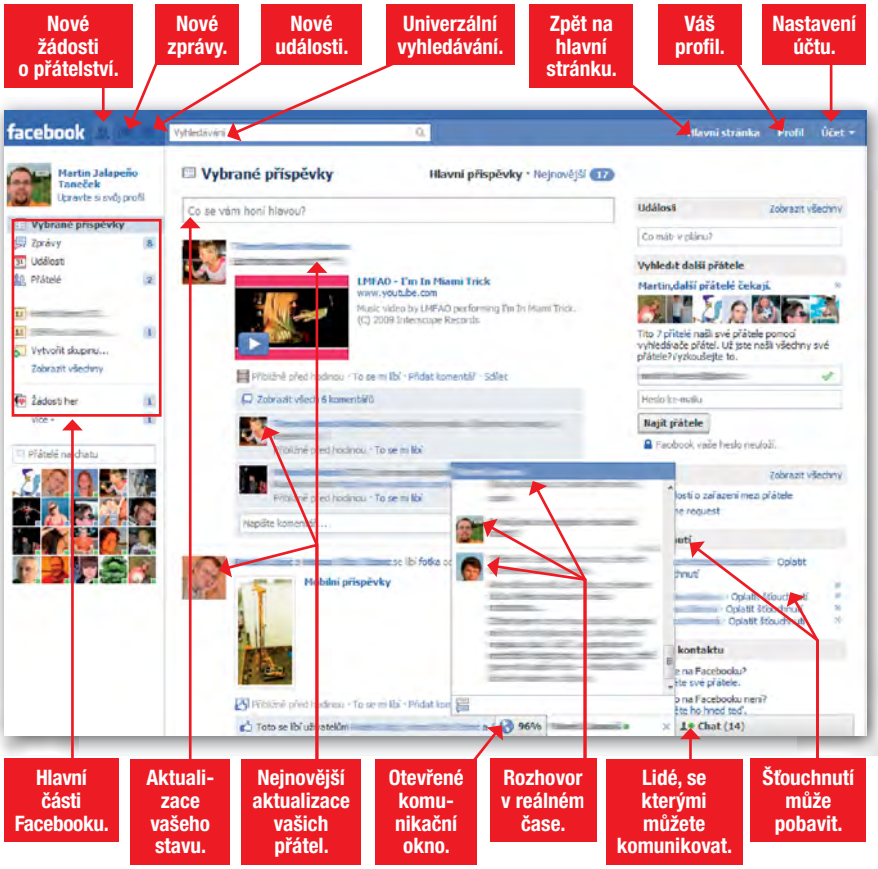

POUŽÍVÁNÍ FACEBOOKU

Největší část stránky je rozdělena do tří velkých sloupců. V levém sloupci najdete rozcestník. Některé položky opakují možnosti hlavní lišty, ale jsou tu i některé položky nové, například položka **Události**, což je v podstatě kalendář, jehož pomocí můžete například naplánovat sraz.

V prostřední části můžete napsat do kolonky **Co se vám honí hlavou** to, co chcete sdělit svým přátelům: myšlenku, názor, pocit, oznámení – prostě cokoliv. Také sem můžete vložit odkaz, fotografie nebo video z Youtube (viz ikony **Příloha**). Pod tímto polem přibývají nové příspěvky od vašich přátel, což je v podstatě to hlavní, co Facebook přináší. Díky tomuto sloupci jste neustále v kontaktu se všemi ostatními a víte, co se děje. Na každou tuto položku můžete reagovat buď komentářem, nebo tak, že pouze kliknete na položku **Líbí se mi**. Tím dáte autorovi beze slov najevo, že vás jeho příspěvek zaujal. Stejně tak mohou vaši přátelé reagovat na vaše příspěvky.

V pravém sloupci naleznete spíše méně důležité věci, jako jsou reklamy, pozvání nových přátel atp. Zajímavé je zde snad pouze tzv. **šťouchnutí**. Tato funkce nemá žádný velký praktický význam, ale s rostoucím počtem přátel můžete na některé zapomínat. Pomocí šťouchnutí jim dáte najevo, že na ně myslíte.

Ve spodní části obrazovky se zobrazuje lišta zpřístupňující komunikaci v reálném čase (je to podobné jako třeba na ICQ). Ti přátelé, kteří jsou on-line (mají otevřenou stránku Facebooku), jsou označeni zeleným kolečkem, a pokud jsou na stránce již delší dobu neaktivní, symbolem měsíčku. Ať tak či onak, kliknutím na zvolený kontakt otevřete komunikační okno a můžete začít psát.

NASTAVENÍ SOUKROMÍ

Co se týče obsahu profilu, nelze poskytnout žádné konkrétní rady. Je věcí každého uživatele, jak bude Facebook udržovat a co všechno na sebe prozradí. Problém je však v tom, že mnoho uživatelů neupravuje nastavení soukromí. Zřejmě se spoléhají na to, že standardní nastavení je nejlepší. To ale není pravda. Alespoň několik minut byste tedy měli nastavení věnovat. Nemusíte hned. Stačí až po čase, až se s Facebookem trochu sžijete. Na modré liště v horní části Facebooku zvolte možnost **Účet** a v rozbaleném menu klikněte na možnost **Nastavení soukromí**. Zde vidíte v celkem přehledné tabulce, k čemu má kdo přístup. Možná se v tomto bodě podivíte, kolik položek dáváte veřejně všem na odiv. Lepší je proto přímo kliknout na **Upravit nastavení**. Pak se otevře dlouhá stránka, na které můžete detailně nastavit, komu chcete co sdělovat (obr. 6). Ať je vám Facebook dobrým sluhou, a nikoliv zlým pánem!

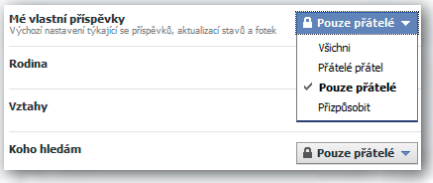

OBR. 6 Soukromí si můžete detailně nastavit.

Martin Taneček, martin@tanecek.eu

NEJLEPŠÍ PŘENOSNÉ PŘEHRÁVAČE DO 5 000 KČ

	Produkt	Cena s DPH	Celkové hodnocení	Kvalita signálu	Mobilita	Ergonomie	Výbava	Doba provozu na akumulátor (hod.)	Rádio	Hmotnost (g)
1.	**iRiver P7 (16 GB)**	4 800 Kč	**88,1**	98	84	**100**	**78**	37:50	ano	173
2.	**Cowon iAudio D2+ (16 GB)**	4 900 Kč	84,4	86	88	93	69	**44:40**	ano	86
3.	**Apple iPod Touch 3G (8 GB)**	4 700 Kč	82,7	**100**	89	89	64	35:20	ne	107
4.	**Apple iPod Nano 5G (16 GB)**	4 400 Kč	85,1	94	**100**	84	58	34:20	ano	**35**
5.	**Cowon iAudio S9 (8 GB)**	4 900 Kč	81,4	79	84	95	64	36:05	ano	77
6.	**Apple iPod Nano 5G (8 GB)**	3 800 Kč	80,8	94	**100**	84	54	34:20	ano	**35**
7.	**Cowon iAudio 9 (16 GB)**	4 100 Kč	80,6	80	86	93	58	28:30	ano	41
8.	**Cowon iAudio 9 (8 GB)**	3 400 Kč	79,5	80	86	93	55	28:30	ano	41
9.	**Sony NWZ-A845 (16 GB)**	4 200 Kč	79,2	81	88	93	58	28:20	ano	60

V hodnocení je nejvyšší počet bodů 100. Nejlepší hodnoty v dané kategorii jsou zvýrazněny tučně.

iRiver P7

počítač PRO KAŽDÉHO VÍTĚZ TESTU

Přehrávač iRiver P7 se nám líbí díky kvalitnímu zpracování, díky dobře čitelnému displeji a díky snadno ovladatelnému menu. Také kvalita signálu je výborná: Frekvenční rozsah a odstup signálu od šumu jsou špičkové. Displej se sice dosti leskne, ale je dobře čitelný, a to i na slunci.

HODNOCENÍ:

+ kvalitní zvuk, robustní konstrukce, snadné ovládání

– lesklý displej

Cowon iAudio 9

počítač PRO KAŽDÉHO CENOVÝ TIP

Cowon iAudio 9 je multimediální přehrávač hudby a videa, který poslouží i pro prohlížení obrázků a pro poslech rozhlasového vysílání. Je vybaven barevným displejem s úhlopříčkou dlouhou 2 palce (5,1 cm), na němž se vykresluje obraz v rozlišení 320 × 210 bodů. Nevýhodou je absence slotu pro paměťovou kartu.

HODNOCENÍ:

+ dobrá mobilita a ergonomie, příznivá cena

– chybí slot pro paměťovou kartu

NEJLEPŠÍ MULTIFUNKČNÍ TISKÁRNY DO 2 000 KČ

	Produkt	Cena s DPH	Celkové hodnocení	Kvalita tisku	Tiskové náklady	Rychlost tisku	Rychlost tisku 5 stran textu / / foto A4 (min.)	Rychlost kopírování: text / / foto A4 (min.)	Rozlišení tisku (dpi)	Rozhraní
1.	**Canon Pixma MP550**	2 000 Kč	**77,9**	90	62	58	0:48/3:57	0:11/3:59	**9 600 × 2 400**	USB 2.0, PictBridge
2.	**Canon Pixma MP490**	1 400 Kč	73,9	90	53	64	0:58/4:19	0:15/4:27	4 800 × 1 200	USB 2.0
3.	**Canon Pixma MP250**	1 000 Kč	72,2	**94**	51	63	0:57/4:17	0:15/2:58	4 800 × 1 200	USB 2.0
4.	**Canon Pixma MX320**	1 700 Kč	71,6	**94**	43	54	1:01/4:22	0:15/4:30	4 800 × 1 200	USB 2.0, PictBridge
5.	**HP Photosmart B109a**	1 700 Kč	71,5	90	**73**	57	**0:44**/3:25	0:12/3:00	4 800 × 1 200	USB 2.0
6.	**Epson Stylus Office BX310FN**	2 000 Kč	70,3	79	63	57	0:47/7:14	**0:08**/7:34	5 760 × 1 440	USB 2.0, LAN
7.	**Epson Stylus SX410**	1 500 Kč	70,1	81	53	55	1:16/3:56	0:18/4:13	5 760 × 1 440	USB 2.0, PictBridge
8.	**Lexmark Impact S305**	1 700 Kč	70,0	83	62	**75**	0:54/**1:34**	0:21/**2:05**	4 800 × 1 200	USB 2.0, Wi-Fi, PictBridge

V hodnocení je nejvyšší počet bodů 100. Nejlepší hodnoty v dané kategorii jsou zvýrazněny tučně.

Canon Pixma MP550

Ve své cenové kategorii pracuje model Canon Pixma MP550 velmi rychle – a to jak při tisku a při skenování, tak i při kopírování. Tisková kvalita a náklady na tisk jsou rovněž velmi dobré. Zejména při tisku fotografií usnadňuje ovládání tiskárny výklopný barevný displej s 2palcovou úhlopříčkou.

HODNOCENÍ:

+ rychlý tisk textu a fotografií, snadné ovládání, zdařilé ovladače

– hlučnější práce s papírem

počítač PRO KAŽDÉHO VÍTĚZ TESTU

Canon Pixma MP250

Tento držitel našeho ocenění Cenový tip produkuje fotografie ve velmi dobré kvalitě a texty v dobré kvalitě. Při tisku pracuje tiskárna spíše v mírném tempu, kvalitní kopie a skeny však tiskne docela rychle. Kvůli vyšším tiskovým nákladům se tento model hodí spíše pro uživatele, kteří netisknou velké objemy barevných výtisků.

HODNOCENÍ:

+ dobrá kvalita tisku, rychlé kopírování a skenování, nízká cena

– chudší výbava

počítač PRO KAŽDÉHO CENOVÝ TIP

NEJLEPŠÍ FOTOAPARÁTY OD 6 000 KČ DO 9 000 KČ

Produkt	Cena s DPH	Celkové hodnocení	Kvalita snímků	Výbava/ /ovládání	Rychlost	Efektivní rozlišení (Mpx)	Optický zoom	Velikost displeje	Hmotnost (g)
1. Nikon Coolpix P100	8 000 Kč	**83,0**	79	93	69	10,0	**26,1×**	**3"**	480
2. Samsung EX1	8 500 Kč	82,7	**90**	87	50	10,0	3×	**3"**	330
3. Panasonic Lumix DMC-FZ38	7 300 Kč	81,7	71	**100**	64	12,0	18×	2,7"	410
4. Canon PowerShot SX20 IS	8 200 Kč	81,2	70	95	78	12,0	20×	2,5"	650
5. Panasonic Lumix DMC-FT2	8 400 Kč	76,7	71	77	93	**14,0**	4,7×	2,7"	188
6. Sony Cyber-shot DSC-HX1	8 600 Kč	76,7	64	89	81	9,0	20×	**3"**	520
7. Canon PowerShot S90	7 800 Kč	75,8	75	77	74	10,0	3,8×	**3"**	195
8. Sony Cyber-shot DSC-WX1	6 300 Kč	75,6	68	76	**99**	10,0	5×	2,7"	**145**
9. Sony Cyber-shot DSC-TX5	7 800 Kč	74,9	72	76	80	10,0	4×	**3"**	**145**

V hodnocení je nejvyšší počet bodů 100. Nejlepší hodnoty v dané kategorii jsou zvýrazněny tučně.

Nikon Coolpix P100

Ultrazoomový fotoaparát Nikon Coolpix P100 nabízí enormní ohniskovou vzdálenost od 26 do 678 mm a pořizuje velmi kvalitní snímky. Snímač má rozlišení 10 Mpx a na snímcích se nám líbil nízký šum. Přístroj navíc pracuje dostatečně rychle, svižně pořizuje i sérii snímků a dokáže zaznamenávat videa v plném HD rozlišení.

HODNOCENÍ:

+ bohatá výbava, velká ohnisková vzdálenost, kvalita snímků

− silné zkreslení na širokoúhlém ohnisku

Sony Cyber-shot DSC-WX1

Model Cyber-shot DSC-WX1 zachytí snímek za pouhých 0,33 sekundy a v režimu pořizování série snímků stihne zachytit 9,9 snímku za sekundu. Kvalita snímků je dobrá – líbilo se nám, že na obrázcích jsou věrně zachyceny barvy. Na 24mm širokoúhlém ohnisku má však objektiv velké zkreslení.

HODNOCENÍ:

+ rychlé zachycení snímků, 24mm širokoúhlé ohnisko, výdrž akumulátoru

− silné zkreslení na širokoúhlém ohnisku

NEJLEPŠÍ NETBOOKY DO 10 000 KČ

Produkt	Cena s DPH	Celkové hodnocení	Mobilita	Výbava	Výkon	Provoz na baterie (hod.)	Procesor (GHz)	Úhlopříčka displeje (palce)	Kapacita disku (GB)	Velikost paměti (GB)	Hmotnost (kg)
1. Acer Aspire One 532	7 500 Kč	**80,7**	**94**	71	67	5:30	Intel Atom N450 (1,67)	10,1	250	1	**1,2**
2. HP Mini 210	9 300 Kč	78,1	92	73	**68**	**5:53**	Intel Atom N450 (1,67)	10,1	250	1	1,3
3. Dell Inspiron Mini 10	9 000 Kč	74,8	75	**75**	65	4:28	Intel Atom N455 (1,67)	10,1	160	1	1,4
4. Lenovo IdeaPad S10-3	7 000 Kč	74,5	85	71	66	4:28	Intel Atom N455 (1,67)	10,1	250	1	**1,2**
5. Asus Eee PC 1015P	8 500 Kč	74,1	84	69	65	5:02	Intel Atom N450 (1,67)	10,1	250	1	**1,2**

V hodnocení je nejvyšší počet bodů 100. Nejlepší hodnoty v dané kategorii jsou zvýrazněny tučně.

Acer Aspire One 532

Pro mobilní nasazení se dobře hodí netbook Acer Aspire One 532, který v našem testu vydržel při napájení z akumulátoru pracovat po dobu 5:30 hod. Váží pouze 1,2 kg a vejde se do každého příručního zavazadla. Na 10,1palcovém displeji s velmi dobrým jasem a kontrastem se zobrazuje obraz v rozlišení 1 024 × 600 bodů. Akumulátor však přesahuje půdorysné rozměry přístroje.

HODNOCENÍ:

+ dobrá délka provozu na akumulátor, kvalitní displej

− akumulátor přesahuje tělo netbooku

Lenovo IdeaPad S10-3

Ocenění Cenový tip získal netbook Lenovo, který nabízí dostatečný výkon a je také dobře vybaven. Ergonomie je díky kvalitnímu zpracování a nízké hlučnosti velmi dobrá. Tento model však ve srovnání s ostatními přístroji vydržel v testu pracovat po kratší dobu 4:28 hodiny.

HODNOCENÍ:

+ vysoký kontrast displeje, dobrá výbava

− kratší doba při napájení z akumulátoru

V příštím vydání PPK: 32" LCD televizory, mobilní telefony, levné fotoaparáty, externí 3,5" pevné disky

Inzerce

Videohovory v HD

Jedním z aktuálních trendů jsou videohovory ve vysokém rozlišení obrazu (HD). Podíváme se na to, které služby je podporují a jaké vybavení je pro realizaci videohovorů v HD kvalitě nutné.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- které programy umí komunikovat v HD
- o nárocích na počítač a o připojení k internetu
- o zajímavých HD webkamerách

Není to tak dlouho, co luxusem byla jakákoli webová kamera. Doba ale pokročila, a tak videohovory uskutečňované prostřednictvím internetu dostávají nový rozměr. Některé komunikační služby již totiž vedle videohovorů v běžném, nízkém rozlišení dokáží využít také nejnovější výkřik techniky – webové kamery s podporou pro záznam obrazu ve vysokém rozlišení (HD).

Prozatím jde o populární Skype od verze 4.2 a také o nový Windows Live Messenger 2011. Oba tyto programy podporují videohovory i v HD kvalitě, konkrétně v rozlišení 720p (1 280 × 720 pixelů) při třiceti snímcích za sekundu. Aby bylo možné realizovat hovor v HD kvalitě, potřebnou verzi programu musí mít obě strany – oba účastníci hovoru. To však třeba v případě Windows Live Messengeru 2011 může být problém, protože Windows Live Messenger 2011 na rozdíl od předešlých verzí již nepodporuje stále velmi oblíbená Windows XP.

Logitech HD Pro Webcam C910 (od 2 000 Kč) je volba pro náročnější uživatele.

POČÍTAČ A PŘIPOJENÍ

Kromě potřebného programu a webové kamery s podporou pro HD video (k tomu se ještě vrátíme) je nutný také dostatečně výkonný počítač a opravdu rychlé připojení k internetu. Skype pro HD hovory vyžaduje počítač alespoň s 1,8GHz procesorem, podobně je na tom i Windows Live Messenger, v jehož doporučené konfiguraci se píše alespoň o 1,6GHz procesoru. To by dnes nebyl takový problém. Horší jsou nároky na rychlost připojení. Skype vyžaduje připojení o reálné rychlosti 1 Mb/s v obou směrech – tedy pro příjem dat (download) i pro jejich odesílání (upload). Nabídka takových připojení je na našem trhu bohužel omezená. Z masověji dostupných služeb můžeme doporučit snad jedině některý z tarifů Fiber Power od kabelového operátora UPC. Dále lze využít služeb lokálních poskytovatelů s optickou sítí. Pokud nějaký takový ve vaší lokalitě operuje, máte vyhráno.

HD webkameru lze pořídit za dobrou cenu, například model Logitech HD Webcam C310 cca za 600 Kč.

> „Skype vyžaduje připojení o reálné rychlosti 1 Mb/s v obou směrech.“

ZAJÍMAVÉ HD WEBKAMERY

Webových kamer s podporou pro rozlišení 720p je na trhu již více a je z čeho vybírat. Překvapivě nejsou ani nějak přehnaně drahé. Za ekonomickou volbu lze považovat model **Logitech HD Webcam C310**, který se v českých e-shopech momentálně prodává za cenu již od **600 Kč**. Vedle podpory pro videohovory a pro záznam videa v rozlišení 720p pořizuje také statické obrázky v rozlišení 5 megapixelů. Ve výbavě je vestavěný mikrofon, chybí však automatický fokus.

Náročnější uživatelé mohou sáhnout po modelu **Logitech HD Pro Webcam C910**, který se v českých e-shopech prodává za cenu od **2 000 Kč**. Nabízí špičkovou optiku značky Carl Zeiss s automatickým fokusem. Kromě videohovorů v rozlišení 720p podporuje také záznam videa v rozlišení 1 080p (tedy full HD) a pořizování statických snímků v rozlišení až 10 megapixelů.

Obě zmíněné kamery se připojují přes rozhraní USB 2.0 a díky univerzální konstrukci je možné je snadno nainstalovat na klasický CRT monitor, ale i na LCD monitor či na displej notebooku. K dispozici jsou ovladače pro Windows XP, Windows Vista a Windows 7. V případě posledních dvou zmíněných systémů nechybí ani podpora pro 64bitové varianty, což je samozřejmě dobrá zpráva.

Přibalena je bohatá obslužná softwarová výbava, která například dovede velmi jednoduše sdílet videa nahraná na komunitní server Facebook i na videoportál YouTube. Obě kamerky můžeme doporučit. První zmíněná je cenově dostupnou volbou s dobrým obrazem. Druhá je velmi dobrou volbou pro náročnější uživatele, kteří jsou ochotni sáhnout hlouběji do peněženky.

Jiří Macich ml., jiri@macich.net

Inzerce

eset chráníme vaše digitální světy SPONZOR RUBRIKY BEZPEČNOST

Proč a jak skartovat data

Standardně se vyplatí o data pečovat. Třídíme je, archivujeme, zálohujeme. Velmi často se však stává, že se datům nevěnuje dostatek pozornosti při jejich odstraňování, což může být zejména u těch citlivých velký problém.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- proč skartovat data
- kdy data skartovat
- která data skartovat
- jak probíhá bezpečné mazání
- tipy na skartovací nástroje
- jak zničit data na CD/DVD

Drtivá většina uživatelů maže soubory tak, že je přesune do koše a koš následně vysype. Tím sice data na první pohled zmizí, ale stále se dají obnovit. Existuje řada jednoduchých nástrojů, které vám velmi dobře poslouží, když omylem smažete nějaká data. Stejně tak ale mohou vykonat službu zvědavcům.

Citlivá data byste měli bezpečně odstranit vždy, když celý počítač nebo paměťové médium dáváte z ruky a ztrácíte nad ním fyzickou kontrolu.

Domácím uživatelům postačí zdarma dostupný program, například nástroj AbsoluteShield File Shredder.

Typickým příkladem může být třeba přenosný disk, flash disk nebo paměťová karta zapůjčená kolegovi, příbuznému či kamarádovi. Citlivé soubory doporučujeme smazat také z počítače, který dáváte do servisu. Po jeho návratu je pak obnovíte ze zálohy.

Rozhodně nezapomeňte na bezpečné odstranění dat, když celý počítač nebo nějaké paměťové médium prodáváte. Existují lidé, kteří se baví nákupem z druhé ruky a právě obnovou nedostatečně smazaných dat. Díky tomu se občas do médií dostane zpráva, že počítač z bazaru obsahoval citlivé osobní údaje zákazníků nějaké firmy, a jsou známy i případy, kdy takto byly objeveny utajované státní informace.

Podobní „nálezci“ ledabyle odstraněných dat nemusí být jen dobrodruhové. V Německu byl před několika lety rozkryt gang, který vydělával na obnově dat ze zařízení z druhé ruky, která pak používal k vydírání původních majitelů. Obdobné incidenty jsou známé i z dalších zemí (Velká Británie, Spojené státy, Itálie, Japonsko) a není vyloučeno, že tato trestná činnost dorazí i k nám (možná že už dorazila, jen se o tom zatím veřejně neví).

> „Nejjednodušší cestou je nepotřebné médium prostě rozlomit, ale s tím opatrně.“

Důkladně vyčistit médium, které dáváte z ruky, zvládne třeba i oblíbený nástroj CCleaner.

KTERÁ DATA MAZAT DŮKLADNĚ

Uživatelé občas váhají, která data mazat normálně a která skartovat některým ze speciálních nástrojů. Na to neexistuje generální odpověď. Sami se zamyslete nad tím, u kterých dat by vám vadilo, že se jich může zmocnit někdo jiný. Právě takové soubory a složky byste měli určitě skartovat.

S profesionálními skartovacími nástroji, jako je třeba Shred 2010 (viz níže), však rozhodování odpadá. Takový nástroj totiž automaticky skartuje všechna běžně smazaná data, respektive data vysypaná spolu se systémovým košem. Při prodeji počítače nebo při zapůjčení paměťového nosiče byste ale neměli data odstraňovat jen selektivně. Určitě doporučujeme vymazat celý obsah a zkontrolovat zdánlivě volný prostor, kde zůstávají zbytky po souborech a složkách smazaných standardní metodou.

JAK DATA BEZPEČNĚ ODSTRANIT

Standardní mazání souborů a složek je sice jednoduché a k běžným účelům dostačuje, ale z bezpečnostního hlediska dostačující není. Smazaná data

ADRESÁŘ

AbsoluteShield File Shredder (http://www.sys-shield.com/download.htm)
CCleaner (http://www.piriform.com/ccleaner)
Shred 2010 (http://www.shred7.com)
Active Eraser (http://www.active-eraser.com)

se totiž z pevného disku či z jiného paměťového média fyzicky neodstraní. Tedy ne hned. Proto není problém obratem obnovit třeba fotografie omylem smazané z paměťové karty.

Data totiž po smazání dál na médiu zůstávají, dokud jimi okupované místo nezaplní jiná data. Přirozenou cestou k tomu někdy dojde obratem, jindy není problém alespoň část dat obnovit i po několika měsících. Dokonce ani zformátování paměťového média není stoprocentně spolehlivé. Pro bezpečné odstranění dat je tedy třeba sáhnout po některém ze specializovaných programů.

Stejně jako existují programy pro obnovu smazaných dat, jsou dostupné i utility sloužící naopak k jejich bezpečnému odstranění. Docílí toho tak, že prostor dosud obsazený odstraňovaným obsahem přepíší shlukem

Profesionální program Shred zakoupíte v několika edicích, domácím uživatelům stačí ta nejlevnější.

náhodných dat, s čímž už masově dostupné konvenční utility pro obnovu dat nic nezmohou. Pro ještě větší ochranu soukromí je možné tento přepis provést i opakovaně.

NÁSTROJE PRO BEZPEČNÉ MAZÁNÍ

Z bezplatných programů můžeme doporučit léty prověřený program **AbsoluteShield File Shredder**, který je pro soukromé potřeby dostačující. Bez problémů pomůže s odstraněním jednotlivých souborů i celých složek, popřípadě i kompletního obsahu flash disku nebo paměťové karty. Ovládání je maximálně jednoduché – stačí zvolit soubory určené k odstranění a zahájit proces jejich bezpečného mazání.

Za zmínku stojí i nová verze (řada 3.x) oblíbeného čističe **CCleaner**. Ta totiž v části *Nástroje* přináší schopnost *Drive Wiper*, což není nic jiného než právě nástroj ke skartování dat. CCleaner sice neumí selektivně mazat jednotlivé soubory a složky, ale dokáže skartovat volné místo na disku nebo celý obsah disku. A to jsou funkce, které vám většinou bohatě postačí.

Pokud jde o komerční nasazení, tedy například pro odstranění nepotřebných, avšak stále citlivých souborů, doporučujeme nešetřit. Zvláště když potřebu spolehlivého odstranění cítíte obzvláště často, vyplatí se investovat do některého z profesionálních nástrojů. Některé jsou součástí různých bezpečnostních balíčků, ale lze je koupit i samostatně. Za všechny můžeme zmínit špičkový program **Shred 2010**. Shred 2010 se prodává ve třech variantách: Basic Edition (za 19,95 dolaru, cca 360 Kč), Standard Edition (za 44,95 dolaru, cca 810 Kč) a Professional Edition (za 49,95 dolaru, cca 900 Kč). Jednotlivcům a malým firmám bohatě posloužil nejlevnější edice Basic. Vyšší edice přináší špičkové skartovací technologie, které odpovídají standardům státních institucí. U nejdražší edice Professional lze zdůraznit vysoce spolehlivé mazání s pětatřicetinásobným přepsáním a možnost nosit program stále u sebe na USB flash disku a používat jej na různých počítačích.

Abychom nestranili jen jednomu programu, zmíníme také velmi dobrý nástroj **Active Eraser**. Ve verzi pro nekomerční použití stojí 29,95 dolaru (cca 540 Kč). Verze určená i pro komerční použití stojí 49,95 dolaru (cca 900 Kč).

JAK NA CD/DVD

Výše zmiňované programy a postupy jsou k něčemu jen u médií, jako jsou např. pevné disky, flash disky, paměťové karty nebo diskety. Nepřepisovatelné nosiče CD/DVD jsou vlastní kategorií paměťových nosičů a v tomto případě je třeba k bezpečnému zničení použít zcela jiné metody.

Nejjednodušší cestou je nepotřebné médium prostě rozlomit, ale s tím opatrně. Je na to potřeba až překvapivé množství síly a hrozí odštípnutí a odlétnutí ostrých střepů, takže pozor na oči. Existuje mnoho dalších „zaručených kutilských postupů“, mezi něž patří lázeň v acetonu, pobyt v zapnuté mikrovlnné troubě nebo použití drátěného kartáče. Není třeba si však hrát na Pata a Mata. Mnohem jednodušší metodou je použít skartovačku. Tak jako se v kanceláři skartují papírové dokumenty, lze skartovat i CD a DVD.

Lepší kancelářské skartovačky mají štěrbiny pro CD/DVD (stejně jako třeba pro platební karty). Takové univerzální skartovačky obvykle stojí od 2 000 Kč. Lze však koupit samostatnou skartovačku nosičů CD/DVD již za poloviční cenu. V dobré prodejně kancelářských potřeb vám jistě rádi poradí.

> „Citlivá data byste měli bezpečně odstranit vždy, když nad počítačem nebo paměťovým médiem ztrácíte fyzickou kontrolu.“

Jiří Macich ml., jiri@macich.net

CD/DVD raději nelámejte, ve všech ohledech bezpečnější je likvidovat disky pomocí speciální skartovačky.

DALŠÍ MOŽNOST

V jednom ze starších vydání PPK jsme pojednávali o bezplatném programu **Eraser**, který také slouží k bezpečnému odstranění citlivých dat. Nástroj Eraser si můžete stáhnout na adrese *http://eraser.heidi.ie*, návod na jeho ovládání pak v sekci Archiv vydání na ppk.cz (*http://odkaz.ppk.cz/eraser*).

Windows 7 se vyplatí

Windows 7 oslavila první rok na trhu a sklízí převážně pozitivní ohlasy od laiků i odborníků. Pokud stále váháte s přechodem na Windows 7, možná vás přesvědčí cenově výhodná nabídka rodinného balení.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- o cenově výhodné nabídce Windows 7 pro domácnosti
- o nárocích Windows 7 na počítač
- proč si Windows 7 pořídit

Společnost Microsoft nedávno uvedla na náš trh Windows 7 Home Premium Family Pack. Jedná se o balíček pro cenově dostupnější přechod z Windows XP nebo Windows Vista na nejnovější Windows 7 v edici Home Premium – tato edice je vhodná právě pro domácnosti. Balíček lze použít také k povýšení Windows 7 v edici Starter, zakoupených spolu s netbookem (mininotebookem).

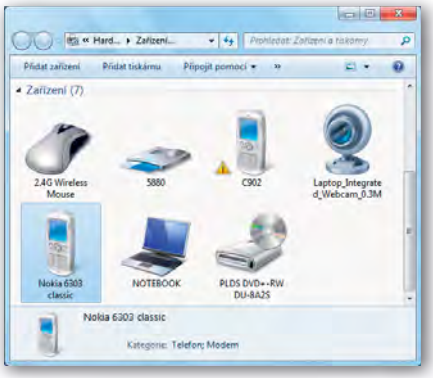

Windows 7 jsou první Windows, v nichž je instalace hardwaru skutečně hračkou. Systém zařídí vše sám.

Balíček umožňuje přejít na Windows 7 v rámci až tří počítačů. Doporučená maloobchodní cena činí 3 990 Kč. Pořídit se však dá i o nějakou tu stokorunu levněji. Důležité je upozornit, že se nejedná o samostatné licence Windows 7, ale o tzv. upgrade licence, určený výhradně pro přechod z dřívější verze (a v tomto případě i z nižší edice).

HARDWAROVÉ NÁROKY

Před nákupem si dobře rozmyslete, jestli vaše současné počítače Windows 7 výkonnostně zvládnou. Minimální konfigurace hovoří o 1GHz procesoru, 1 GB operační paměti, 16 GB volného místa na pevném disku a grafické kartě s podporou pro DirectX 9. Pro svižný chod ale budete potřebovat především více operační paměti než v případě minimální konfigurace. My za reálné minimum považujeme 2 GB operační paměti a optimální množství je 4 GB a více.

> „Většinu hardwaru stačí připojit, o zbytek se systém postará sám.“

Připojení k internetu je samozřejmě výhodou, ale pro chod systému výslovně vyžadováno není. Pro instalaci z DVD je samozřejmě potřeba kompatibilní mechanika, tedy klasická mechanika DVD nebo jednotka Blu-ray. Pro plné využití aplikace Windows Media Center, která patří k hlavním výhodám systému, budete potřebovat digitální TV tuner, ať už v podobě interní rozšiřovací karty, nebo v podobě USB periferie. Pro samotný chod systému však TV tuner nutný není.

ČÍM WINDOWS 7 ZAUJMOU

Jednoduchá instalace – už instalace samotného systému je velmi jednoduchá. K významným změnám však došlo po dokončení instalace systému; pak obvykle následovalo instalování ovladačů k používanému hardwaru. Bylo třeba hledat originální instalační CD jednotlivých zařízení nebo se porozhlédnout na webu výrobců zařízení. To s Windows 7 již téměř není nutné. Velmi šikovně je totiž k instalaci ovladačů použita služba Windows Update, ze které se potřebné ovladače stahují automaticky prostřednictvím internetu. U nemalého množství zařízení se stává, že výrobce na webu potřebné ovladače pro Windows 7 nemá, ale přesto se v databázi Windows Update najdou nějaké použitelné. Většinu hardwaru tedy stačí jen připojit, o zbytek se systém postará sám.

Svižný chod a stabilita – pokud Windows 7 dopřejete vhodný hardware (viz výše), systém se vám odmění velmi svižným chodem. Konečně je to jako ve filmech: Když někam kliknete, okamžitě se začne něco dít. Systém se k dostupným hardwarovým prostředkům chová velmi účelně a hospodárně, což je oproti Windows Vista určitě vítaná změna. Pochválit je nutné i stabilitu systému. Způsobit jeho celkový pád chce už opravdu pořádnou dávku smůly. Když například zhavaruje ovladač grafické karty, obrazovka na chvilku problikne, ale vzápětí se ovladač restartuje a můžete pracovat dál.

Žádné zbytečnosti – výrazně ubylo programů v základní výbavě systému. Není zde e-mailový klient ani komunikační program, nástroj pro správu

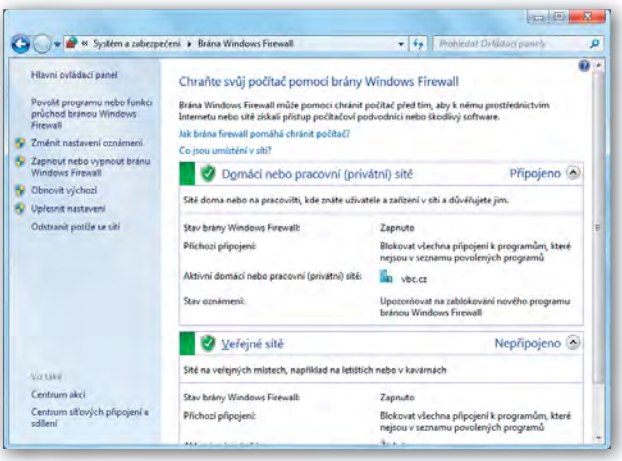

Firewall integrovaný ve Windows 7 je oproti svým předchůdcům velmi dobře použitelný.

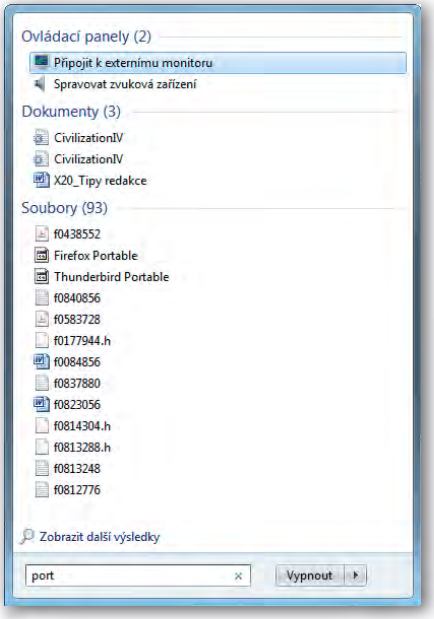

Velmi užitečným pomocníkem ve Windows 7 je rychlé vyhledávání.

fotografií, software pro střih videa atd. Někdo by to mohl hodnotit negativně, my to však hodnotíme jako výhodné. Došlo zkrátka k vytřídění toho, co je ve většině případů potřeba a co naopak potřeba není. Zmíněné aplikace totiž stejně podstatná část uživatelů nahrazuje vyspělejšími alternativami. Microsoft tedy zvolil vcelku rozumnou strategii: Nenutí je již jako součást operačního systému, nabízí je však dále, a to v podobě samostatného balíčku Windows Live Essentials, který si lze zdarma stáhnout.

Windows Media Center snadno promění počítač v televizní přijímač.

Solidní zabezpečení – ne snad že by Windows 7 byla bezpečnostně nedobytná, ale oproti jejich předchůdcům je tu patrné značné zlepšení. Na rozdíl od Windows XP je konečně k dispozici dobře použitelný Windows Firewall, bdící nad příchozími i odchozími daty (komunikací). Ve srovnání s Windows Vista přibyly nastavitelné profily, takže v domácí síti lze u firewallu nastavit nižší úroveň zabezpečení (a povolit různé nadstandardní služby), kdežto při připojení k internetu přes neznámou bezdrátovou síť je možné zvolit maximální ochranu.

Přítomna je také funkce Řízení uživatelských účtů, která zabraňuje programům provádět potenciálně rizikové operace bez vědomí a souhlasu uživatele. Tato funkce byla přítomna už ve Windows Vista, ale v praxi se ukázalo její nevhodné navržení. Za potenciálně rizikový zásah totiž Windows Vista považují i řadu každodenních úkonů. Časté žádosti o potvrzení tak ve výsledku obtěžují. Ve Windows 7 je citlivost nastavitelná, takže lze přepínat od dotazování jen na ty nejkritičtější operace přes střední kompromisní nastavení až po nastavení takřka paranoidní.

Snadné zálohování – integrovaný balík funkcí Zálohování a obnovení přináší efektivní řešení ochrany dat. Umožňuje totiž uživatelem zvolené soubory jednoduše zálohovat například na CD/DVD, flash disk, externí pevný disk nebo třeba i na paměťovou kartu. K zálohování může docházet buď kdykoliv na požádání, nebo zcela automaticky v pravidelných intervalech, které si sami zvolíte.

S tím souvisí i funkce Předchozí verze. Díky ní lze jednotlivé soubory či celé složky obnovit do předchozího stavu ze zálohy a vrátit se tak v čase do zvoleného bodu. Jednoduše lze touto cestou řešit třeba nechtěné smazání souborů či provedení nežádoucí úpravy. Funkce také přináší lék na to, když omylem přepíšete jeden soubor souborem druhým.

Multimediální funkce – mezi nimi vyniká především aplikace Windows Media Center, která v kombinaci s TV tunerem promění počítač v chytrý videorekordér. Podobné aplikace se sice dodávají k TV tunerům, ale nezřídka se vyznačují zbytečnou hardwarovou náročností nebo celkovou nespolehlivostí. V aplikaci Windows Media Center si však můžete naplánovat nahrávání pořadu za použití aktuálního televizního programu staženého z internetu. Plánování lze přednastavit i na několik dní dopředu a počítač se kvůli němu dokáže probouzet z režimu spánku či z úsporného režimu. Šikovné je nahrávání seriálů – nemusíte nutně nastavovat nahrávání pro každou epizodu zvlášť, postačí jednou nastavit nahrávání celého seriálu. Probíhající nahrávání nijak významně nepolyká systémové prostředky, takže během běžícího nahrávání můžete dál v klidu pracovat.

Vyhledávání na každém kroku – Windows 7 oproti Windows XP přinášejí velmi výkonný nástroj pro vyhledávání souborů a pro prohledávání jejich obsahu. Díky postupnému procházení pevného disku během nečinnosti (tzv. indexaci) jsou pak výsledky vyhledávání poskytnuty obratem po zadání předmětu hledání. Při kapacitě dnešních pevných disků a množství na nich skladovaných dat nelze pochybovat o tom, že jde o velkou výhodu.

> „Šikovné je nahrávání seriálů – nemusíte nutně nastavovat nahrávání pro každou epizodu zvlášť.“

Systém se však neomezuje jen na vyhledávání dat na pevném disku. Velmi jednoduše lze prohledávat také ovládací panely nebo obsah menu Start. Například pro spuštění programu jej tak nemusíte hledat v záplavě nainstalovaného softwaru. Stačí zadat do vyhledávacího pole pár znaků z jeho názvu, a již se dynamicky začnou nabízet relevantní výsledky vyhledávání.

SLOVO ZÁVĚREM

Nemá smysl zastírat, že Windows 7 mají také nějaké ty mouchy. Bezesporu jde ale o moderní a vyspělý operační systém, který se zbavil neduhů Windows Vista. Je tak konečně důstojným nástupcem zastarávajících Windows XP.

Jiří Macich ml., jiri@macich.net

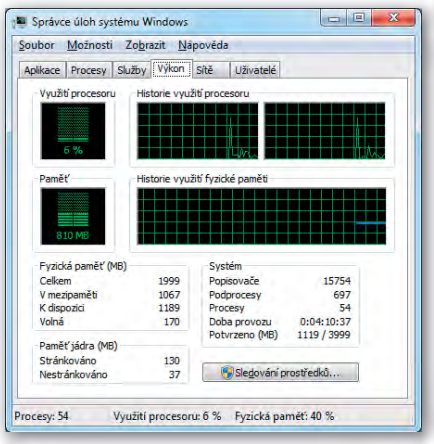

Windows 7 nakládají se systémovými prostředky šetrně a jsou velmi stabilní.

Tipy pro Excel

INFO
MS EXCEL 2003, 2007, 2010
součást MS Office
• **Jazyk:** čeština
• **info:** www.microsoft.cz
• **stupeň obtížnosti:** náročné

I když se s příchodem Excelu 2007 výrazně změnilo ovládání, najdou se stále postupy, které mohou využít i uživatelé Excelu 2003 a verzí novějších. Přinášíme postupy, jak použít podmíněné formátování a jak načíst cizí data do tabulky.

INFO

• DUPLICITY V EXCELU 2003
Excel 2010 nabízí v rámci podmíněného formátování možnost označit duplicitní data. V kurzu položili účastníci otázku, zda by pomocí podmíněného formátování bylo možné označit duplicity i v Excelu 2003. Označit duplicity lze, ale data je třeba nejprve seřadit a poté vytvořit podmínku vhodnou pro podmíněné formátování. Když jsme tento úkol zvládli, objevila se další úloha: V tabulce jsou sice opakující se hodnoty označeny odlišnou barvou, ale Excel nerozlišuje, kde je hranice mezi různými těmito hodnotami. Podívejte se na obrázek: Na opakující se název „Slané tyčinky" navazuje opakující se název „Kokoska", ale není mezi nimi hranice. A o její vložení byl mezi posluchači zmíněného kurzu zájem.

	B	C
1	Název výrobku	Počet
2	Vafle	52
3	Vafle	1
4	Sýr emenál	82
5	Slaná tyčinka	12
6	Slaná tyčinka	16
7	Slaná tyčinka	75
8	Kokoska	45
9	Kokoska	32
10	Kokoska	45
11	Karlovarská oplatka	96
12	Jogurt	58
13	Chléb Šumava	56
14	Deli	48
15	Čokotyčinka velká	84
16	Čokotyčinka malá	75
17	Čokoláda	25

1. SEŘAZENÍ DAT

Tabulku, ve které chcete vyhledávat duplicitní záznamy, seřaďte podle hodnot ve sloupci, ve kterém hledáte opakující se hodnoty. Klikněte do sloupce, podle kterého chcete tabulku seřadit, a poté na panelu nástrojů klikněte na ikonu **Seřadit vzestupně**. Data v tabulce budou seřazena podle hodnot v daném sloupci.

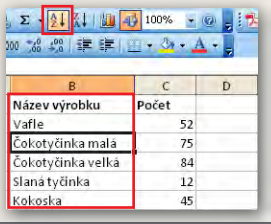

	B	C	D
1	Název výrobku	Počet	
2	Vafle	52	
3	Čokotyčinka malá	75	
4	Čokotyčinka velká	84	
5	Slaná tyčinka	12	
6	Kokoska	45	

2. NALEZENÍ HRANICE MEZI RŮZNÝMI OPAKUJÍCÍMI SE HODNOTAMI

Označte data, pro která chcete použít podmíněné formátování. Z nabídky **Formát** vyberte příkaz **Podmíněné formátování**. V okně **Podmíněné formátování** nastavte v levém seznamu hodnotu **Vzorec** a do editačního pole zapište vzorec **=A(B2=B1;B2<>B3)**. Tento vzorec platí pro případ, že označená data začínají v buňce **B2**. Nyní klikněte na tlačítko **Formát** a nastavte formátování platné pro tuto podmínku. V tomto příkladu je pozadí buňky světle modré a dolní hranice buňky je vyznačena tmavě modrou čarou.
Co vzorec testuje: Příklad platí pro podmíněné formátování buňky **B2**. Zadaný vzorec se skládá ze dvou podmínek: První podmínka **B2=B1** testuje, zda je v předchozím řádku stejná hodnota. Druhá podmínka **B2<>B3** testuje, zda je v následujícím řádku odlišná hodnota. Jsou-li splněny obě podmínky (proto je zde použita funkce **A()**), znamená to, že se jedná o poslední duplicitní hodnotu. Proto je do formátu buňky přidána modrá čára na její dolní hranici.

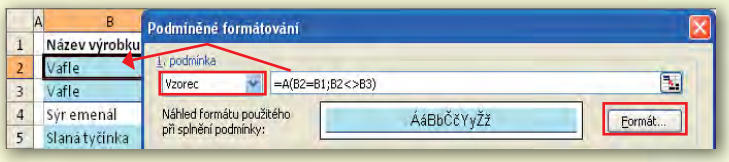

3. OZNAČENÍ OPAKUJÍCÍCH SE HODNOT

V dolní části okna **Podmíněné formátování** klikněte na tlačítko **Přidat >>**. V levém poli řádku pro zadání druhé podmínky opět nastavte hodnotu **Vzorec** a do editačního pole pro zadání podmínky zapište vzorec **=NEBO(B2=B1;B2=B3)**. Klikněte na tlačítko **Formát** a nastavte formátování buňky dané pro tuto podmínku. V našem případě je barva buňky světle modrá a okraje buněk jsou nastaveny na světle šedou barvu (**šedá – 25 %**). Okno **Podmíněné formátování** uzavřete kliknutím na tlačítko **OK**.
Co vzorec testuje: Příklad opět platí pro buňku **B2**. První podmínka **B2=B1** testuje, zda hodnota v té buňce, kterou formátujete, je shodná s hodnotou v horní sousední buňce. Podmínka **B2=B3** testuje, zda hodnota v buňce, kterou formátujete, je shodná s hodnotou v dolní sousední buňce. Je-li alespoň jedna z těchto podmínek splněna (proto je zde použita funkce **NEBO()**), obarví Excel buňku jako duplicitní hodnotu.

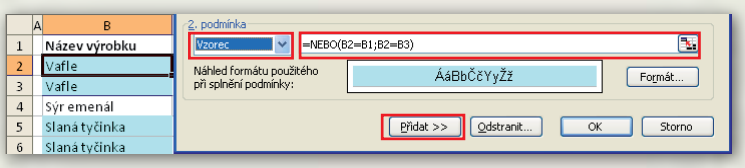

INFO

• HRANICE OBARVENÝCH BUNĚK
Všimněte si, že Excel u buněk, které mají uživatelem nastavenou barvu pozadí, nevykresluje hranice buněk. Toto nastavení má sice své opodstatnění, ale v tomto případě se nehodí. Můžete si jednoduše pomoct: Při nastavování barvy pozadí nastavte také vlastnosti ohraničení buňky na barvu šedá – 25 %. Výsledek vidíte na obrázku.

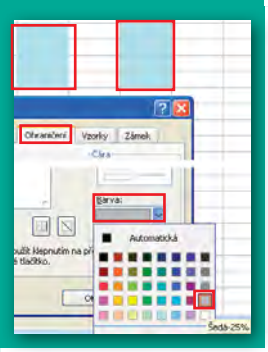

4. JAK NAČÍST TEXTOVÁ DATA

Pro načtení slouží průvodce. V Excelu 2003 jej spustíte příkazem **Data / /Importovat externí data / Importovat data**. Na záložce **Data** klikněte na nástroj **Z textu**.

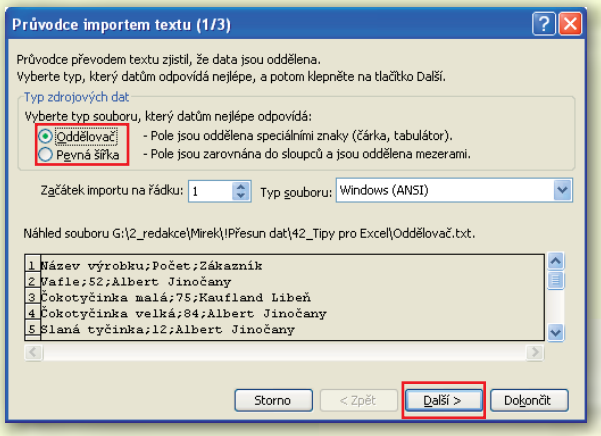

Objeví se okno, ve kterém vyhledáte textový soubor s daty, jež chcete načíst. Poté se objeví první okno průvodce – jsou-li data oddělena oddělovačem (středníkem apod.), klikněte na položku **Oddělovač**. Jsou-li data doplněna mezerami na stejnou délku, klikněte na položku **Pevná šířka** a na tlačítko **Další**.

INFO

• PRO UŽIVATELE VYŠŠÍCH VERZÍ EXCELU

I vy můžete použít uvedený postup v případě, že chcete oddělit hranice mezi opakujícími se hodnotami (již zmiňovaný případ „Slané tyčinky“ versus „Kokosky“). Chcete-li vytvořit vlastní podmínky pro podmíněné formátování, klikněte na záložku Domů a klikněte na nástroj Podmíněné formátování. Z jeho nabídky vyberte příkaz Správa pravidel. V okně Správa pravidel podmíněného formátování klikněte na tlačítko Nové pravidlo. V dalším okně klikněte na příkaz Určit buňky k formátování pomocí vzorce a do editačního pole Formátovat hodnoty, pro které platí tento vzorec zapište vzorec uvedený v kroku 2. Poté nastavte formát buňky a klikněte na tlačítko OK.

Znovu klikněte na tlačítko Nové pravidlo a popsaný postup zopakujte pro vložení vzorce uvedeného v kroku 3.

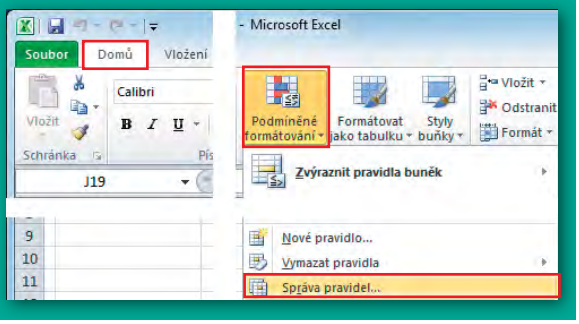

5. NASTAVTE ODDĚLOVAČ

V případě volby **Oddělovač** nabídne Excel v dalším kroku několik nejčastěji používaných oddělovačů (středník, čárku, mezeru atd.). Zaškrtněte čtvereček před tím oddělovačem, který je ve vašem souboru použitý. Pokud je ve vašem souboru použit jiný znak, zaškrtněte položku **Jiné** a oddělovač zapište do editačního pole za touto položkou.

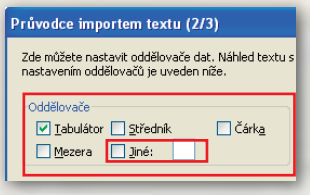

V případě volby **Pevná šířka** nabídne Excel pravítko, označující počty znaků. Potřebujete-li upravit začátek některého ze sloupců, zatáhněte myší za hrot šipky na pravítku.

Po kliknutí na položku **Další** přejdete do následujícího okna průvodce.

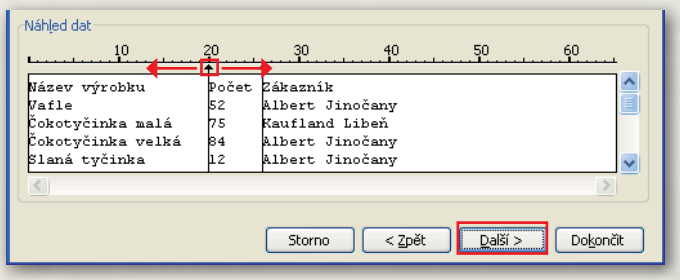

INFO

• NAČÍTÁNÍ DAT

Často se stane, že do Excelu potřebujete načíst data z jiné aplikace. Některé aplikace mají v sobě zabudován export dat do tabulky Excelu, jiné aplikace umí vytvořit pouze textový soubor. Data mohou být v textovém souboru oddělena buď pevně daným znakem (např. středníkem, čárkou apod.), nebo doplněna mezerami tak, aby byla vždy stejně dlouhá – v tomto případě mají data pevnou délku.

Rozdíl mezi oběma soubory ukazuje obrázek. Nahoře jsou data oddělená středníkem, dole je soubor s pevnou délkou dat. Postup při načítání ukazují kroky 4 až 6.

```
Název výrobku;Počet;Zákazník
Vafle;52;Albert Jinočany
Čokotyčinka malá;75;Kaufland Libeň
Čokotyčinka velká;84;Albert Jinočany
Slaná tyčinka;12;Albert Jinočany


Název výrobku       Počet Zákazník
Vafle               52    Albert Jinočany
Čokotyčinka malá    75    Kaufland Libeň
Čokotyčinka velká   84    Albert Jinočany
Slaná tyčinka       12    Albert Jinočany
```

6. UPŘESNĚNÍ TYPU DAT

V okně průvodce jsou nabídnuty jednotlivé sloupce tabulky. Klikněte do sloupce, u kterého chcete nastavit typ dat (**Obecný**, **Text**, **Datum**), a vyberte požadovaný typ dat. U kalendářního data je třeba upřesnit, v jakém tvaru je datum zapsané (**D** = den, **M** = měsíc a **R** = rok). Nechcete-li některý sloupec importovat, do vybraného sloupce klikněte a označte položku **Neimportovat sloupec (přeskočit)**.

Typ dat, který jste pro daný sloupec nastavili, se zobrazí v jeho záhlaví. Standardně je zde nastavena hodnota **Obecný**.

Načtení dat dokončete kliknutím na tlačítko **Dokončit**.

Pozor: Při označování sloupce je třeba klikat do obdélníku, ve kterém jsou zobrazena data, nikoliv na názvy sloupců.

Lubomír Střed

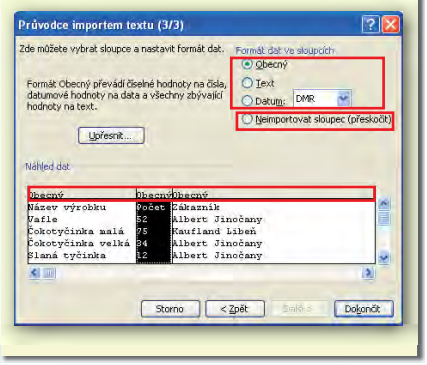

Podrobné seznámení s Premiere Pro

Pokud jste vášnivými kameramany, vyžíváte se ve zpracování videa a nedostačují vám amatérské videoeditační programy Pinnacle Studio nebo Adobe Premiere Elements, možná vás zaujme profesionální varianta Adobe Premiere Pro v aktuální verzi CS5.

INFO

ADOBE PREMIERE PRO CS5

- **jazyk:** angličtina
- **info:** www.adobe.com/cz/products/premiere/
- **cena s DPH:** 25 300 Kč, upgrade 9 900 Kč
- **stupeň obtížnosti:** náročné

PODPORA NEJNOVĚJŠÍCH FORMÁTŮ

Program **Adobe Premiere Pro CS5** podporuje všechny aktuální videoformáty včetně editace trojrozměrného videa v reálném čase. Jsou podporovány i nativní videoformáty ze zrcadlovek. Podobné je to i s nabídkou výstupních formátů: Zpracovaná videa je možné uložit do formátu pro přenosná zařízení nebo například do formátu AVCHD. Nechybí snadná práce s videem za použití klíčovacího pozadí. Můžete načíst projekty z jiných videoeditačních programů, jako je **Apple Final Cut** nebo **Avid**, a obohatit je tak o efekty a možnosti z jiných programů, jako jsou např. programy **Adobe After Effect** a **Adobe Photoshop**.

POUZE MODERNÍ 64BITOVÉ SYSTÉMY

Největší změnou oproti starším verzím je podpora pouze 64bitových operačních systémů, a to jak od společnosti Microsoft, tak od společnosti Apple. Soustředění se pouze na 64bitovou architekturu umožnilo zvýšit výkon i efektivitu práce celého programu. Doufejme, že v přechodu na 64bitovou variantu nezůstane tento program sám a další ho budou následovat. Pokud jde o programy společnosti Adobe, v 64bitové verzi existují i programy **After Effect** a **Photoshop CS5**. **Photoshop** je ale nabízen i ve verzi 32bitové.

ZA KVALITU SE PLATÍ

Profesionální nástroj samozřejmě něco stojí, a tak ve srovnání s nejvyššími verzemi amatérských střižen je nutné počítat přibližně s desetinásobnou cenou. V případě povýšení ze starší verze je cena příznivější (cca 10 000 Kč s DPH), ale stále mnohem vyšší než cena střižny amatérské. Důležité jsou tedy nároky daného uživatele. Tento program určitě není vhodný pro ty, kteří mají problémy s ovládáním amatérských videoeditačních programů a jejich možnosti sotva využijí. Ale pro ty, kteří hodně natáčí, pro něž je zpracování videa koníčkem a kteří často naráží na omezení levnějších variant, taková investice už stojí za zvážení. Ze stránek společnosti Adobe je možné stáhnout si zkušební verzi a přednosti programu si před koupí osahat na svém počítači.

ABSENCE ČEŠTINY

Hlavní nevýhodou a komplikací pro velkou část českých uživatelů je absence českého jazyka. Instalace je snadná a zvládne ji každý, ale ovládání už může činit větší potíže. Je třeba se pořádně rozkoukat, vše si pořádně osahat a nejasné věci třeba i za použití slovníku vyzkoušet. Nabízíme vám podrobné seznámení s pracovním prostředím programu a ukážeme vám, co se kde nachází a k čemu daná část slouží.

1. WELCOME

Úvodní obrazovka po spuštění programu. V dolní části se po kliknutí na ikonu **New Project** otevře nastavení pro první projekt (viz bod 2) a po kliknutí na ikonu **Open Project** se objeví okno pro výběr a pro otevření již dříve vytvořeného projektu. Třetí možností je otevření nápovědy – **Help**. Uprostřed okna pod označením **Recent Projects** se později objeví nedávno otevřené projekty. Po kliknutí na tlačítko **Exit** vpravo dole dojde k ukončení programu.

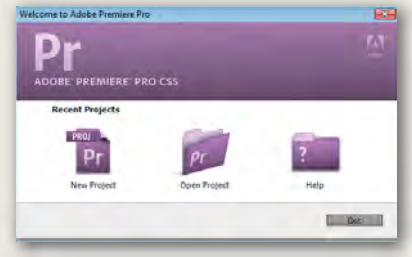

2. NEW PROJECT

Volbou otevření nového projektu se objeví nabídka **General**, umožňující nastavit oblast pro efekty a titulky a zvolit zobrazení videa a zvuku, formát zachytávaného videa a možnosti zpracování videa. Na druhé záložce **Scratch Disks** nastavíte cesty k adresářům k zachytávanému videu a audiu a k jejich náhledům. Standardně je předvoleno místo v dokumentech, podobně jako je tomu u umístění projektu (**Location**) v dolní části okna. Pro začátek je vhodné zadat aspoň název projektu (**Name**). Po kliknutí na **OK** přistoupíte k poslednímu kroku před zobrazením pracovní plochy. Tím je okno **New Sequence**, kde si vyberete formát, ve kterém bude video vytvořeno. Nabídka je rozčleněna do logických celků a ty se dále větví podle jednotlivých typů a verzí, které se liší především rozlišením, datovým tokem a počtem snímků za sekundu. V kartách **General** a **Tracks** se upřesňují informace o videu i audiu, včetně možnosti výběru prostorového zvuku.

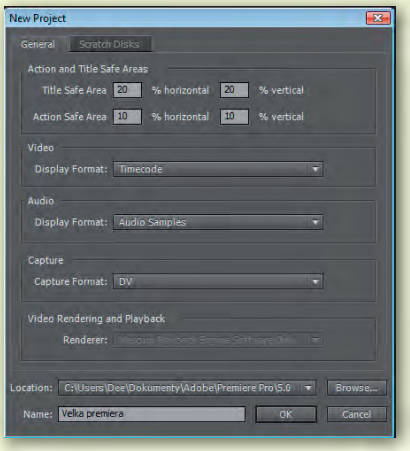

3. PRACOVNÍ PROSTŘEDÍ

Po prvním spuštění toho na pracovní ploše moc k vidění není. Jen vlevo nahoře se zobrazují novinky a tipy. Jednotlivé rámce vám teď přiblížíme v detailech. Ve stejném okně, jako jsou novinky (**News**), je i přepínač na šablony (**Templates**). V nich je možné rychle vyhledávat, pokud znáte název, zadáním klíčového slova do horního řádku. Pod tímto řádkem je vysunovací nabídka a z ní vyberete filtr šablon podle tematických oblastí, jako je zábava, sport nebo třeba svatební tematika.

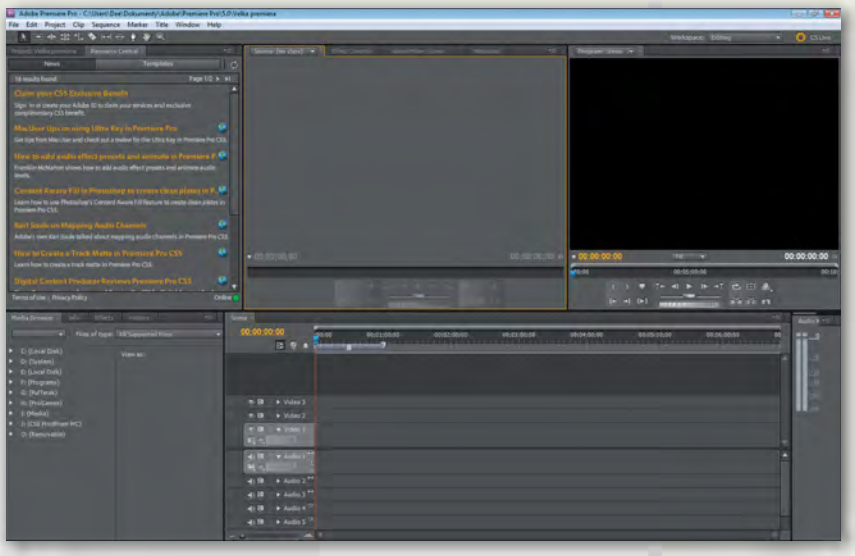

4. PROJECT

Opět hovoříme o stejném okně, jen jsme přepnuli z karty **Resource Central**, kde byly novinky a šablony, na kartu s názvem projektu (**Project**). Při otevření nového projektu se nic nezobrazuje, stačí kliknout pravým tlačítkem myši do prázdného prostoru a z nabídky vybrat možnost **Import**.

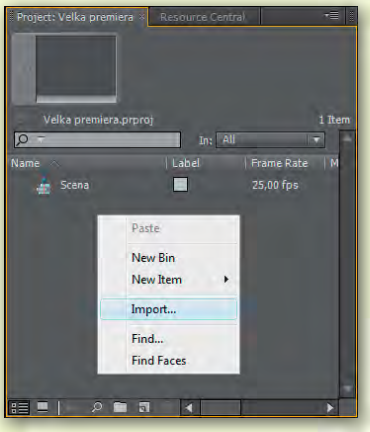

5. SOURCE

Videosoubory nalezené v adresářové struktuře se načtou do původně prázdného prostoru. Po kliknutí na jeden ze záběrů se nahoře v okně objeví malý náhled a krátké informace o klipu. Napravo v druhém okně na kartě **Source** (zdroj) se pak objeví velký náhled, u kterého je možné měnit přiblížení a který lze různými způsoby přehrávat. Chcete-li vybrat jiný klip, stačí dvojitě kliknout v levém okně na zvolenou scénu nebo jej vybrat z roletové nabídky v pravém okně úplně nahoře.

6. EFFECT CONTROLS

Vedle karty **Source** je druhá karta **Effect Controls**, na které se objevují informace o video- a audioefektech. Většinu parametrů lze měnit v závislosti na potřebách konkrétního videa.

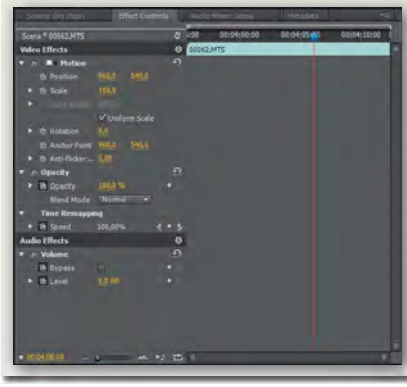

7. AUDIO MIXER

Třetí kartou ve stejném okně je karta **Audio Mixer** pro práci se zvukem a s možností měnit nastavení až pro šest zvukových stop.

INFO

MINIMÁLNÍ SYSTÉMOVÉ POŽADAVKY
procesor: AMD Phenom II nebo Intel Core2 Duo
operační systém: 64bitová Windows Vista nebo Windows 7
operační paměť: 2 GB
pevný disk: 7 200 ot./min. pro úpravu komprimovaného videa, diskové pole RAID0 pro úpravu nekomprimovaného videa
místo na disku: 10 GB
monitor: s rozlišením 1 280 × 900, grafická karta kompatibilní s OpenGL 2.0
optická mechanika: DVD-ROM kompatibilní s dvouvrstvými disky pro instalaci

8. METADATA

Poslední kartou v tomto okně je karta s metadaty, sloužícími pro snadnější orientaci v záběrech. Premiere Pro dokáže analyzovat i řeč, ale češtiny se to netýká.

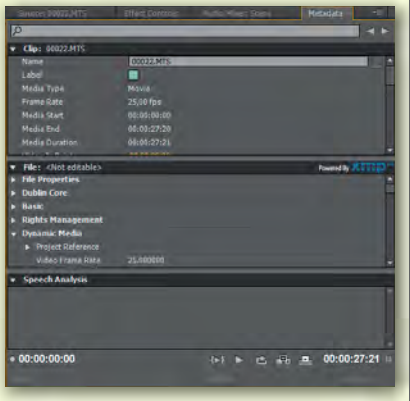

9. MEDIA BROWSER

Vpravo dole je okno, ve kterém se standardně objevuje rámec **Media Browser**, tedy jednoduché okno pro procházení adresářové struktury v počítači. Pokud tedy hledáte nějaké záběry, není třeba používat externí programy. Nalezená cesta zůstane uložena do příští změny, můžete se k ní vracet i později. V horní části je možné volit filtry pro výběr typu souboru a zobrazení. Po dvojitém kliknutí na vybraný soubor dojde k jeho otevření v okně **Source**.

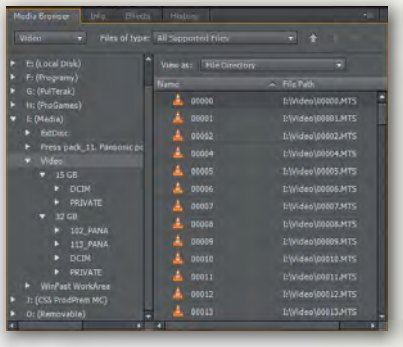

10. INFO

Ve stejném okně na druhé kartě **Info** se zobrazují informace o vybraném souboru, např. počet snímků za sekundu, rozlišení videa a zvuk.

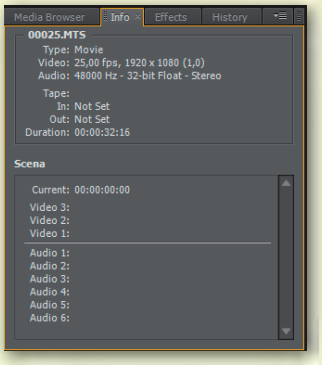

11. EFFECTS

Třetí karta obsahuje přehled všech video- i audioefektů. Efektů je velká škála, a tak opět v horním řádku můžete využít vyhledávání. Kromě řady přechodů zde najdete i různé barevné efekty nebo rozostření.

12. HISTORY

Na poslední, čtvrté kartě se ukládá historie všech kroků provedených při úpravě videa – provedené změny lze snadno a rychle vrátit zpět nebo je opět aplikovat. Historie je dlouhá, a tak není problém vrátit se třeba o dvacet kroků zpět.

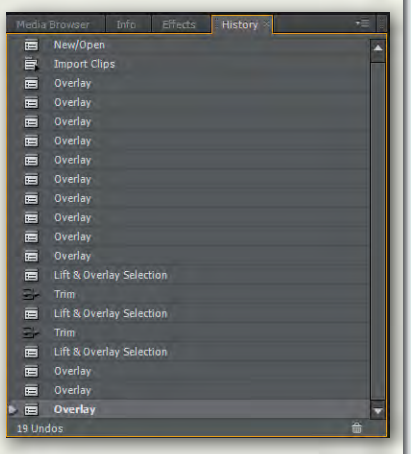

13. PROGRAM

V pravém horním rohu najdete okno podobné oknu **Source**, které je nalevo od něj. Oproti němu se v okně **Program** nespouští prohlížení médií uložených v počítači, ale pouze video vložené do projektu. Kromě spouštění lze video i rychle převíjet a přeskakovat jednotlivé záběry.

14. TIMELINE

Uprostřed dole se nachází časová osa, která nabízí vložení tří videostop a šesti audiostop. Klipy do této osy snadno přetáhnete myší z karty **Project** – záběry je možné snadno zkracovat a přesouvat, lze upravovat zvukovou stopu nebo přidávat další video- a audiosoubory. Vlevo dole můžete měnit měřítko zobrazení časové osy.

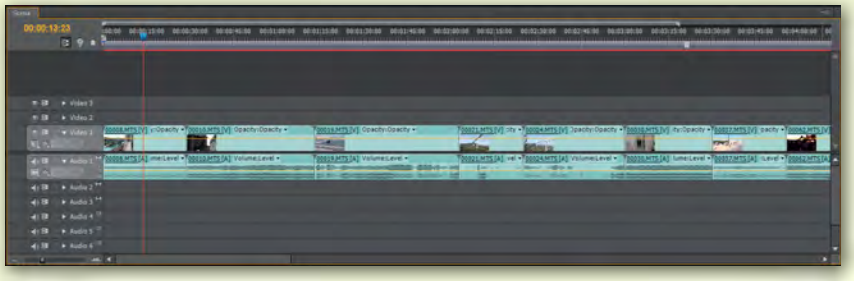

15. AUDIO MASTER METERS

Posledním oknem je okno v pravém dolním rohu, které slouží k zobrazení hlasitosti zvukové stopy, včetně označení maxima.

David Dee Nesiba

Inzerce

Jak na PDF

Velká část dokumentů, které přichází e-mailem, je ve formátu PDF. Nabízíme několik návodů na ovládání programu Adobe Reader, který je určen pro prohlížení a tisk dokumentů ve formátu PDF.

INFO
ADOBE READER
- **cena:** zdarma
- **jazyk:** čeština
- www.adobe.cz
- **stupeň obtížnosti:** snadné

Program najdete na PPK CD 25/10

1. OTEVŘENÍ DOKUMENTU

Při instalaci programu je do počítače zapsána informace o tom, že pro otevření souborů s příponou PDF má být použit program Adobe Reader. Stačí dvojitě kliknout na dokument, který chcete prohlížet, a ostatní již zařídí počítač.
Chcete-li dokument vyhledat pomocí programu Adobe Reader, vyberte z nabídky **Soubor** příkaz **Otevřít**. V dialogovém okně daný dokument vyhledejte a dvojitě klikněte na jeho název.

2. TISK DOKUMENTU – FORMÁT A ORIENTACE STRÁNKY

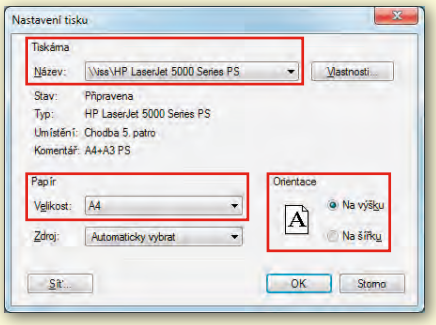

K tisku dokumentu se vztahují příkazy **Nastavení tisku** a **Tisk**, zahrnuté v nabídce **Start**. Potřebujete-li změnit orientaci stránky nebo formát (A4, A5 atd.), vyberte z nabídky **Soubor** příkaz **Nastavení tisku**. V dialogovém okně zvolte velikost papíru nebo jeho orientaci a klikněte na tlačítko **OK**. Máte-li možnost tisknout prostřednictvím více tiskáren, ujistěte se, že v horní části okna je nastavena ta tiskárna, kterou jste si pro tisk vybrali.

3. TISK DOKUMENTU – ODESLÁNÍ NA TISKÁRNU

Dialogové okno **Tisknout** můžete otevřít dvěma způsoby: buď kliknutím na tlačítko **Tisknout** na panelu nástrojů, nebo zadáním příkazu **Soubor/ /Tisknout**. Máte-li možnost tisknout prostřednictvím více tiskáren, zvolte v seznamu **Název** tiskárnu, kterou jste si pro tisk vybrali.
Rozsah stránek: Z delších dokumentů často stačí vytisknout pouze některé stránky. Pro upřesnění rozsahu tisku jsou určeny položky v rámečku **Rozsah tisku**. Chcete-li tisknout celý dokument, označte položku **Všechny**. Pro tisk právě zobrazené stránky označte položku **Platná stránka**. Potřebujete-li vytisknout několik za sebou jdoucích stránek, klikněte na položku **Stránky** a do editačního pole zapište číslo první a číslo poslední stránky. Čísla oddělte pomlčkou.
Přizpůsobení velikosti tištěné stránky: Někteří tvůrci dokumentů zpracovaných ve formátu PDF nepočítají s tím, že dokument budete tisknout, a tak některé údaje umísťují až k jeho okrajům. Po tisku je pak dokument oříznutý, protože většina tiskáren nenabízí bezokrajový tisk. Tomu předejdete tak, že ze seznamu **Měřítko stránky** vyberete příkaz **Přizpůsobit na tisknutelnou plochu**.

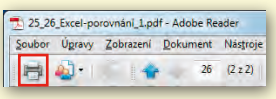

Nastavení můžete sledovat v náhledu vytištěné stránky. Je-li část stránky na okraji tmavá, znamená to, že stránka nebude vytištěna celá, ale bude oříznutá – tmavá část ukazuje to, co bude oříznuto. Tisk dokumentu zahajte kliknutím na tlačítko **OK**.

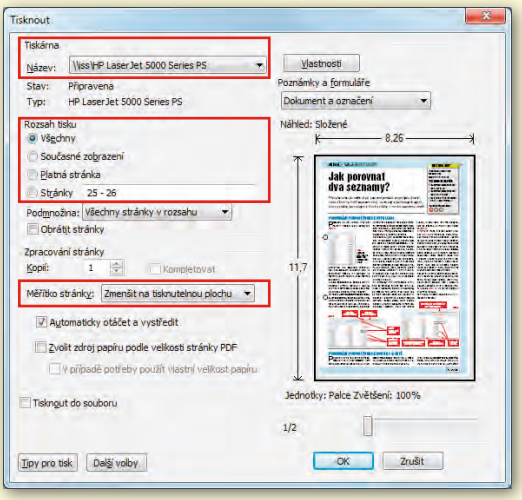

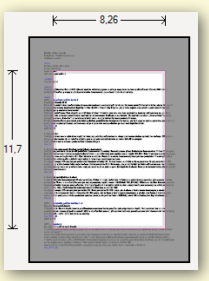

4. TISK – DALŠÍ TIPY

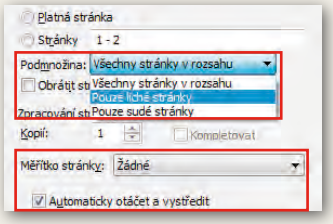

Oboustranný tisk: Neumí-li vaše tiskárna tisknout oboustranně, vytiskněte nejprve všechny liché stránky, vraťte potištěné papíry do tiskárny a vytiskněte všechny sudé stránky (pozor na správné otočení papíru při opakovaném vložení). Tisk lichých, popř. sudých stránek zajistíte tak, že v dialogovém okně **Tisknout** vyberete z nabídky **Podmnožina** požadovanou položku.
Umístění PDF na vytištěné stránce: Zabývat se umístěním obsahu dokumentu na stránce má smysl pouze v případě, že velikost dokumentu je menší než potisknutelná část stránky. Nastavíte-li v položce **Měřítko stránky** hodnotu **Žádné**, můžete pak změnou zaškrtnutí položky **Automaticky otáčet a vystředit** změnit umístění vytištěného dokumentu mezi středem stránky a jejím levým horním rohem. Nastavíte-li v položce **Měřítko stránky** jinou hodnotu, obsah dokumentu se na stránce při tisku vystředí.

5. ULOŽENÍ DOKUMENTU

Adobe Reader umožňuje uložit prohlížený dokument pod jiným názvem (nebo do jiné složky) nebo jej uložit ve formátu prostého textu. První možnost využijete například tehdy, když se v tomto programu zobrazí obsah dokumentu umístěného na internetu a vy jej potřebujete uložit do svého počítače.

Z nabídky **Soubor** vyberte příkaz **Uložit kopii**. Zobrazí se okno s informací o tom, že změny nelze uložit. Klikněte na tlačítko **OK** a v okně **Uložit kopii** zapište do pole **Název souboru** nový název souboru nebo v poli **Uložit do** nastavte složku pro uložení souboru. V obou případech nakonec klikněte na tlačítko **Uložit**.

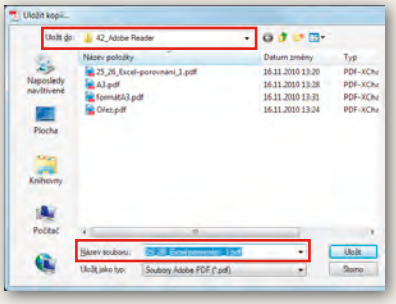

6. PŘEVOD DOKUMENTU DO TEXTOVÉHO SOUBORU

Adobe Reader nabízí převod obsahu dokumentu do formátu prostého textu – jde o čistý text bez obrázků a bez formátování. Je-li text původního dokumentu formátován jednoduše (například dopis), je výsledek převodu do textového souboru dobře použitelný. Budete-li do textu převádět obsah dokumentu, který je vytištěn ve sloupcích a proložen obrázky, pak počítejte s tím, že obsah textového souboru bude třeba hodně upravovat. Z nabídky **Soubor** vyberte příkaz **Uložit jako text**. V dialogovém okně **Uložit jako** (jeho obrázek je v předchozím kroku) podle potřeby upravte název souboru a složku pro uložení.

7. ČTENÍ KOMENTÁŘŮ

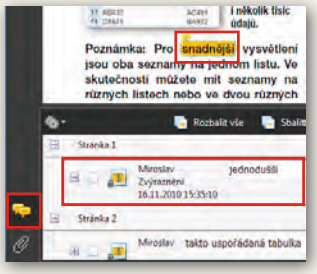

Adobe Acrobat (i jiné programy) umožňují přidávat do dokumentu poznámky, podobně jako byste k vytištěnému dokumentu přilepovali barevné samolepicí papírky (post-it) a psali na ně své komentáře. Adobe Reader umožňuje vložené komentáře vyhledávat a číst je. Pokud autor poznámky ponechal okno poznámky otevřené, ihned vidíte její obsah. Je-li okno poznámky zavřené, její obsah se zobrazí, když na ni kliknete. Problém je v tom, že některá zvýraznění jsou malá (např. jen jedno písmeno nebo číslo) a můžete je snadno přehlédnout. Proto doporučujeme zobrazit seznam všech poznámek a procházet je jednu po druhé. V levém dolním rohu okna klikněte na ikonu **Poznámky** (dvě přes sebe přesahující žluté bubliny), a v dolní části okna se zobrazí seznam poznámek. Chcete-li poznámku zvýraznit v dokumentu modrou přerušovanou čarou, klikněte v seznamu poznámek na jméno autora poznámky. Seznam poznámek je možné skrýt dalším kliknutím na ikonu **Poznámky**.

Miroslav Ziegler

INZERCE

TV programy na internetu

Blíží se vánoční a novoroční svátky, které mnozí z nás stráví před televizní obrazovkou. Vyznat se v bohaté nabídce dostupných kanálů však není snadné, a tak je lepší prostudovat si programy dopředu na internetu, případně vytvořit si upozornění na film, který jste si vyhlédli.

ADRESÁŘ

- http://tv.sms.cz
- http://tv.seznam.cz
- http://www.televize.cz
- http://tv.programek.cz

TV.SMS.CZ

Na stránkách *sms.cz* se dozvíte třeba to, co kde hrají v kině, ale také zde najdete televizní program s informacemi o více než dvou stech televizních stanic. Doporučujeme vám krátkou registraci, při níž není nutné uvádět osobní údaje. Postačí funkční e-mailová adresa, na kterou vám pak přijde aktivační kód. Registrace a přihlášení však nejsou nutné, chcete-li si jen vybrat svoje oblíbené stanice a při další návštěvě stránek je automaticky zobrazit. Vybírat můžete z více než dvou stovek stanic, rozdělených do několika skupin podle původu (české, slovenské, německé apod.) nebo podle tématu (dokumenty, erotika, filmy, hudba apod.). Televizní program se zobrazí automaticky od aktuálního okamžiku, ale lze zobrazit i program z budoucna nebo z minula. Můžete si také zvolit, zda chcete zobrazení stručné, anebo s popisem. Po kliknutí na určitý pořad se zobrazí jeho další popis včetně herců, kteří ve filmu hrají. Když kliknete na jméno herce, dozvíte se o něm zajímavé informace. Pořady, které vás zaujmou, si můžete uložit do vlastního seznamu.

Abyste žádný z oblíbených programů nepromeškali, můžete se dát na zvolený program upozornit: Buď se pořad v televizním programu zvýrazní určitou barvou, nebo vám bude zaslána e-mailová zpráva, anebo bude na váš mobilní telefon zaslána SMS. Pokud je některý pořad k dispozici i na internetu, najdete ve svém seznamu oblíbených pořadů odkaz, pomocí něhož pořad zhlédnete právě na síti. Ze stránek *tv.sms.cz* si také můžete stáhnout speciální program, který zobrazí přehled TV programů i bez internetových stránek. Program si totiž po připojení k síti stáhne veškeré informace a poté vám nabídne množství komfortních funkcí.

TV.SEZNAM.CZ

Zaregistrujete-li se na Seznamu, získáte nejenom e-mailovou schránku, ale i možnost personalizovat televizní přehled. Zobrazíte ho na webu *tv.seznam.cz*, ale díky registraci a přihlášení získáte také další služby. Zjistíte zde televizní program více než sedmdesáti stanic. I na Seznamu si můžete vytvořit přehled oblíbených pořadů a vytvořit upozornění na vybraný pořad. Můžete si dát poslat buď souhrnnou zprávu, anebo upozornění na vybraný pořad – to dostanete vždy několik minut předtím, než se vybraný pořad začne vysílat. Lze také zařídit, aby vám byl zaslán odkaz na mobilní verzi programu. Stačí zadat telefonní číslo, a během chvilky obdržíte odkaz na patřičnou stránku.

Na stránkách *tv.programek.cz* si můžete vytvořit hlídače programů.

Na *tv.sms.cz* jsou programy více než 200 stanic.

TELEVIZE.CZ

Stránky *www.televize.cz* jsou internetovou podobou týdeníku Televize. Kromě televizního programu si zde přečtete i články o připravovaných pořadech a o televizních hvězdách. Zaregistrujete-li se, získáte možnost vytvořit si seznam Moje pořady; program vás pak na oblíbený pořad dopředu upozorní. V pořadech můžete vyhledávat a informace o jednotlivých pořadech si dát posílat e-mailem. Nevíte, na co se dívat? Pak si dejte automaticky sestavit program, v němž budou jednotlivé pořady z různých stanic na sebe perfektně navazovat.

TV.PROGRAMEK.CZ

Stránky *http://tv.programek.cz* umožňují vytvořit hlídače programů, díky kterému vám žádný pořad neunikne. Je však třeba se zaregistrovat a přihlásit. Na těchto stránkách si můžete zobrazit české a slovenské stanice – automaticky se pak zobrazí programy, které se právě vysílají, včetně informace, kolik času zbývá do konce pořadu. Přehled pořadů můžete zobrazit ve sloupcích nebo v řádcích a je optimalizován také pro zobrazení v mobilním telefonu.

Michaela Kadlecová,
miakadlecova@gmail.com

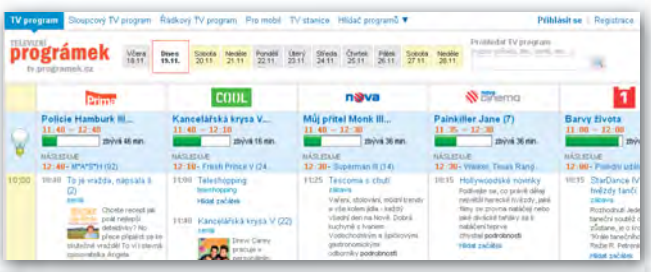

Díky registraci na Seznamu si můžete televizní program personalizovat.

Inzerce

Fenomén jménem Facebook

Někteří jsou na něm závislí, někteří jej nenávidí, většina ale patří do kategorie občasných uživatelů. Jak ale Facebook vznikl, co dnes nabízí a co ho čeká v budoucnu?

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- zajímavosti o Facebooku
- jak Facebook funguje
- o jednotlivých službách a funkcích Facebooku
- zda je Facebook bezpečnostním rizikem

Přestože Facebook (respektive webová stránka *www.theface-book.com*) byl poprvé spuštěn teprve v roce 2004, dnes, o pouhých šest let později, se jedná o celosvětový projekt s více než 500 miliony uživatelů. Zhruba každý čtrnáctý člověk na Zemi má tedy účet na Facebooku.

Před vlastním vznikem Facebooku naprogramoval tehdejší student Harvardovy univerzity Mark Zuckerberg mnoho jiných služeb, například nástroj CourseMatch, ve kterém si studenti mohli porovnávat své rozvrhy s rozvrhy svých přátel, a nástroj Facemash, jenž porovnával fotografie studentek Harvardovy univerzity – tyto snímky však autor získával neoprávněně. Díky nástroji Facemash byl Mark Zuckerberg osloven staršími spolužáky, aby spolupracoval na školní sociální síti HarvardConnection. Tu nikdy nedokončil a namísto toho spustil vlastní sociální síť The Facebook (doslava přeloženo „katalog obličejů"). Tato služba se rychle rozšířila a brzy expandovala na další univerzity, poté i na střední školy, až byla nakonec uvolněna pro všechny zájemce.

> „Lze s klidným svědomím prohlásit, že většina vašich přátel a známých účet na Facebooku již má."

Velebený i proklínaný: Mark Zuckerberg – zakladatel Facebooku, nejmladší miliardář na světě.

PŘÁTELSTVÍ NA FACEBOOKU

Jaké jsou dnes možnosti Facebooku, co nabízí pro uživatele, který na něm dosud není registrován? V první řadě to jsou jeho (virtuální) přátelé, základní stavební prvek každé sociální sítě. V současnosti je možné s klidným svědomím prohlásit, že většina vašich (skutečných) přátel a známých účet na Facebooku již má; nemusíte mít tedy strach, že byste se tam ocitli sami. Možná že už vám někteří z nich dokonce poslali pozvánku, abyste se na Facebooku také zaregistrovali.

Bez (virtuálních) přátel byste toho na Facebooku moc nenadělali. Přátelství je v pojetí Facebooku oboustranný „vztah", kdy jeden o přátelství požádá a druhý je potvrdí. Teprve po tomto oboustranném potvrzení vznikne facebookové přátelství a oběma uživatelům se otevřou širší možnosti interakce s druhou osobou.

SOCIÁLNÍ SÍŤ

Toto slovo pochází z oblasti sociální psychologie. Označuje diagram, v němž jsou jednotlivé uzly (osoby) spojeny podle přátelství, dluhů či obchodů. V internetovém podání sociální síť znamená, že se uživatel dobrovolně připojí k vytvořené skupině (například ke skupině spolužáků) nebo viditelně zobrazí svůj vztah s ostatními uživateli daného webu (například vytvoří „virtuální přátelství" se svými skutečnými kamarády).

ZEĎ I BEZ CEMENTU

Zeď je v podstatě vaší hlavní stránkou na Facebooku. Je stránkou nejdůležitější a také nejnávykovější. Označení „zeď" nepatří k nejtrefnějším, možná

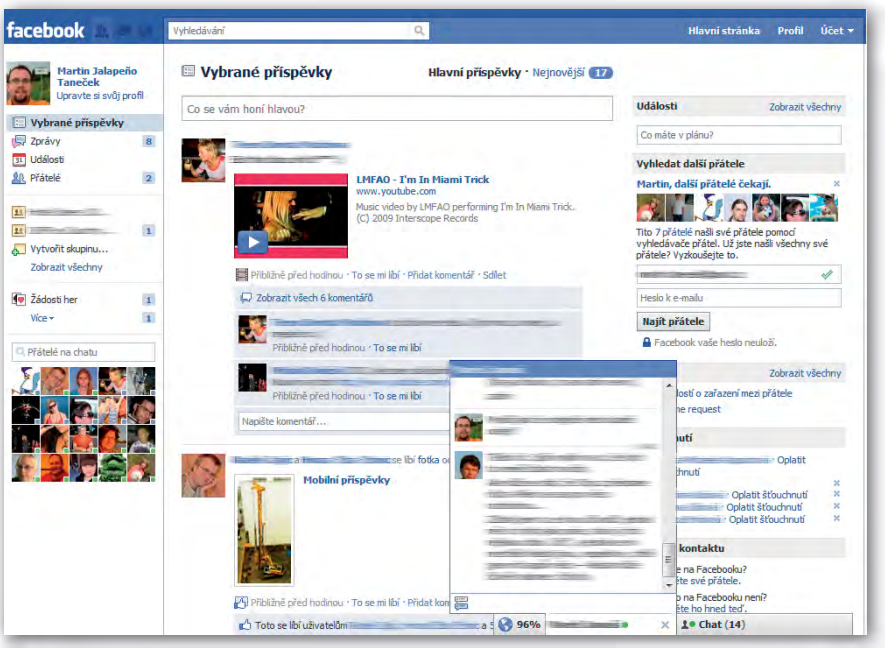

Zeď je v podstatě vaší hlavní stránkou na Facebooku.

by bylo lepší nazývat ji nástěnkou. Nicméně důležitý není název, nýbrž funkce. Na zdi se totiž objevují nejnovější aktivity vašich přátel: Co právě dělají, jakou mají náladu… Zkrátka se na zdi dovídáte, co se právě děje.

Nejčastější aktivitou na Facebooku je změna takzvaného statusu (česky bychom řekli „stavu“). Jedná se o krátkou informaci o tom, co právě děláte, co vás napadlo, co se chystáte dělat nebo kde právě jste. Můžete tak například sdělit přátelům, že se chystáte do hospody (do divadla, na hřiště…), a zeptat se, zda se k vám připojí. Nebo naopak můžete svým přátelům sdělit, že máte práci a že nejdete nikam.

Kromě stavu můžete na zeď umisťovat i fotografie, videa nebo třeba odkazy na zajímavé internetové stránky. Ke všem těmto položkám lze pak přidat komentář, případně vyjádřit bezeslovně sympatie kliknutím na tlačítko „Líbí se mi“.

rozhovor, podobně jako třeba na ICQ). Další zajímavou možností je tvorba tzv. stránek, ať již komerčních (prezentace firmy nebo jejího produktu), zájmových (prezentace koníčka), nebo fanouškovských (prezentace sportovního klubu). Obdobou stránek jsou tzv. skupiny – rozdíl spočívá v tom, že v případě skupiny můžete členství omezit na konkrétní lidi.

Velmi oblíbené jsou na Facebooku také takzvané aplikace – doplňující funkce od třetích stran. Jde převážně o hry. Můžete se tak například starat o svou virtuální zahrádku, zahrát si poker nebo si zahrát na dona Vitta Corleona a zvětšovat svou mafiánskou rodinu.

FACEBOOK A BEZPEČNOST

V poslední době se kolem Facebooku objevily některé negativní informace, zejména co se týče bezpečnosti dat uživatelů. Většina z těchto informací však byla pouze bulvární bublinou. Pravda je, že Facebook nárazově změnil úroveň zabezpečení (respektive úroveň „veřejnosti“ konkrétních informací) z uzavřeného systému na částečně otevřený. Uživatelé přitom tento krok často ani nepostřehli, neboť jim byl prezentován jako „stará“ a „nová“ úroveň zabezpečení. Pod domněnkou „novější musí být lepší“ pak mnozí odkryli světu víc ze svého soukromí. Tento krok byl sice logický, nicméně ne právě šťastně provedený.

Dalším faktem zůstává, že uživatelé bezpečnost často podceňují a nevěnují několik minut správnému nastavení svého profilu. Problémem jsou také zmíněné aplikace. Ty při prvním spuštění vyžadují přístupová práva k profilu uživatele. Někdy zjistí pouze přátele, abyste si s nimi například mohli zahrát uváděný poker, častěji ale nabízí, či spíše vybízí k rozeslání pozvánek. Navíc člověk nemá jistotu, že kromě toho nezjišťují další informace. Chce to tedy obezřetnost a nic nepodceňovat. Například je rozumné zrušit povolení pro aplikaci ve chvíli, kdy ji přestanete používat.

Na druhou stranu oblíbenou mediální bublinou byl případ údajného nabourání se do Facebooku a zveřejnění soukromých dat o jednom stu milionů uživatelů. Ve skutečnosti totiž nešlo o nic jiného než o stažení a sumarizování veřejně dostupných informací. Žádné e-mailové adresy, žádná telefonní čísla, žádné fotografie. Pravdivý byl jen počet „postižených“ uživatelů. Facebook tedy rozhodně není žádnou bezpečnostní dírou. Je tak nebezpečný, jak mu to dovolíte. Stejně jako všechny jiné internetové služby.

Martin Taneček, martin@tanecek.eu

> „Uživatelé bezpečnost často podceňují a nevěnují několik minut správnému nastavení svého profilu.“

Aplikace na Facebooku žádají přístup k vašemu profilu. To představuje jisté bezpečnostní riziko.

Stránky Facebooku slouží k prezentaci firem, produktů, zájmů jednotlivých uživatelů apod. Facebookovou stránku PPK naleznete na adrese *http://odkaz.ppk.cz/facebook*.

PŘÍBĚH FACEBOOKU V KNIZE A FILMU

O historii Facebooku si také můžete přečíst knihu *Miliardáři z Facebooku* (v originále *The Accidental Billionaires: The Founding of Facebook, A Tale of Sex, Money, Genius, and Betrayal*) od Bena Mezricha, případně se podívat na film *The Social Network*, který nyní běží v českých kinech.

JAK NA TO

V tomto vydání jsme pro vás připravili také praktický návod, jak Facebook ovládat. Nalistujte strany **39 až 40.**

KŘÍŽOVKA

▶ VYHRAJTE PŘEHRÁVAČ APPLE IPOD

Anglicky snadno a rychle

S kurzem Landi Angličtina 2011 ... (dokončení v tajence).

VAŠE VÝHRA
Společnost **Landi Multimedia ČR** věnuje tyto výhry: 1× **Apple iPod Touch** a 9× program **Landi Angličtina 2011 začátečníci**.

Se kurzem Landi Angličtina 2011 budete angličtinou dokonale obklopeni. Můžete si vytvořit své vlastní cestovní CD se svými slovíčky, můžete se učit v MHD ze svého MP3 přehrávače. Na ploše Windows se vám budou zobrazovat slovíčka, která jste si sami vybrali, a ta budou doplněna obrázky. Program vám bude trpělivě vysvětlovat gramatiku, zkoušet vás a modul Memorganizer zároveň dohlédne, abyste si nejproblémovější slovíčka opakovali co nejčastěji (a zároveň vám z těchto slovíček může připravit spořič obrazovky). Více informací o kurzu najdete na *www.landi.cz*.

SOUTĚŽNÍ OTÁZKA

Které pomůcky pro studium umožňuje program Landi Angličtina 2011 vytvořit?
a) cestovní CD nebo MP3 s vybranými slovíčky;
b) cestovní CD, nelze však vytvořit MP3;
c) lekce podle vašeho výběru, ty však nelze používat mimo PC.

Odpověď na otázku nám spolu s tajenkou křížovky pošlete nejpozději do **27. prosince 2010** na korespondenčním lístku označeném heslem **LANDI** na adresu Burda Praha, redakce PPK, Přemyslovská 2845/43, 130 00 Praha 3 nebo **e-mailem** na adresu krizovka25@ppk.cz. Nezapomeňte uvést svou poštovní adresu! **Účastí v soutěži souhlasíte s uložením své e-mailové adresy a s jejím využitím k zasílání zpráv a nabídek vydavatelství Burda Praha a zadavatele soutěže.** Jména výherců uveřejníme v PPK č. 3/2011.

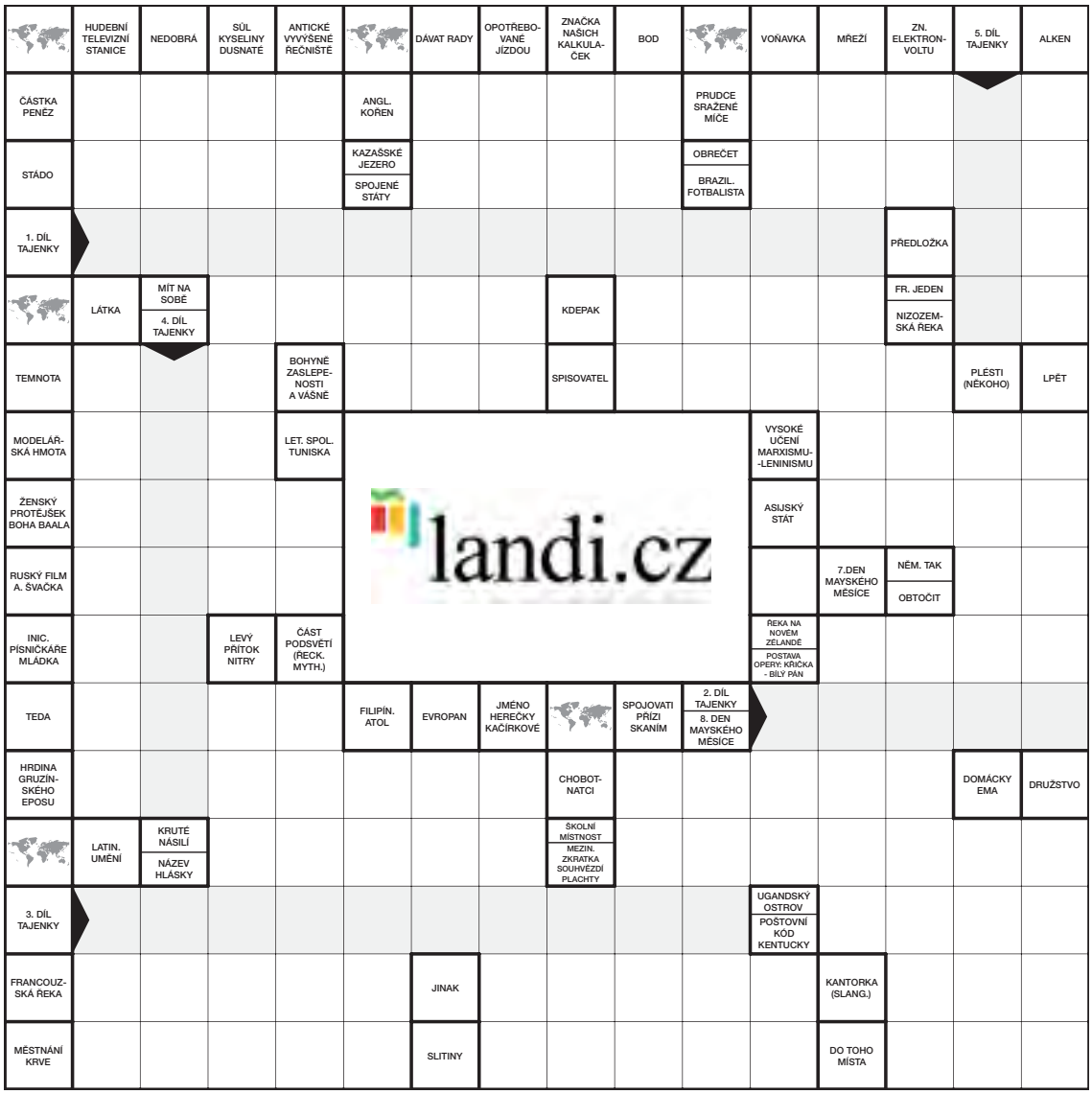

Tajenka křížovky z PPK 22/2010 zní: Od 1. ledna 2011 je **předepsána nová povinná výbava osobního auta.**

Správná odpověď na soutěžní otázku: Vyhláška, podle které se od příštího roku mění povinný obsah autolékárniček, má číslo 283/2009 Sb. **(odpověď b).**

Autolékárničku od nás dostanou tito výherci: R. Januš ze Vsetína, K. Linha z Jaroměřic, I. Nosková z Miletína, J. Sluková z Vestce, L. Hurdálková z Náchoda, V. Bednárek ze Šenova u Ostravy, A. Dýcka z Vlašimi, O. Odehnal z Krásenska, J. Hrnčíř z Nové Paky a V. Valerian z Pacova. Gratulujeme!

LISTÁRNA

dotazy zasílejte na e-mailovou adresu redakce@ppk.cz

Za redakci odpovídal **ALEŠ HAVLAS**

Otázka čísla

Chtěl bych přeinstalovat svá Windows XP, ale nemám originální CD s ovladači hardwaru. Co s tím?

Nabízí se asi jen jediná možnost, a sice stáhnout ovladače hardwaru z internetu. Pokud se nechce počítač po instalaci připojit k internetu, zpravidla se tak děje kvůli chybějícím ovladačům síťové karty. V takovém případě poproste někoho známého nebo využijte služeb internetové kavárny a stáhněte si na jiném počítači alespoň ovladače síťové karty. (Pokud počítač alespoň jakž takž funguje, stáhněte tyto ovladače před přeinstalací. Uložte je však na flash disk, ať je během instalace systému nesmažete!) Ostatní pak již budete moci stáhnout na počítači přeinstalovaném.

? Jak ve Windows 7 přesunout *knihovny* z jednoho oddílu disku na druhý?

Knihovny ve Windows 7 nemají žádné konkrétní umístění. Knihovna je takový společný vstup do více příbuzných složek najednou. Z toho důvodu není „přesunutí“ knihovny možné, neboť knihovna nikde neexistuje. Jde vám ale asi o to, aby do určité knihovny byly místo standardních složek zahrnuty ty adresáře, ve kterých máte uložena svá data. To samozřejmě možné je, právě proto knihovny vznikly.

Otevřete okno **Tento počítač** a v jeho levé části klikněte pravým tlačítkem myši na tu knihovnu, kterou chcete změnit. Z nabídnutého menu vyberte možnost **Vlastnosti**. V otevřeném okně (obr. 1) klikněte na tlačítko **Zahrnout složku** a vyhledejte adresář, jejž chcete do knihovny

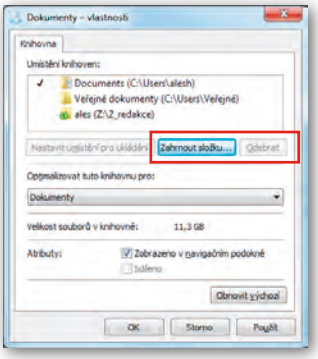

OBR. 1

přidat. Pokud chcete některé složky standardně zahrnuté v knihovně odebrat, označte je kliknutím ve výpisu výše a klikněte na tlačítko **Odebrat**.

INZERCE

Amatérské webové stránky našeho sportovního oddílu vytvořené v programu FrontPage fungují správně v Internet Exploreru. Ve Firefoxu však nefungují odkazy ani obrázky a stránky jsou zdeformované. Jak to? Existuje jiné řešení než se naučit jazyk HTML?

Program FrontPage nevytváří zdrojový kód, který by odpovídal webovým standardům, a tak jej mnohé prohlížeče nedokáží zobrazit. (Respektive dokáže to pouze Internet Explorer, který je od stejného výrobce.) Chcete-li vytvořit webové stránky a nezvládáte přitom patřičné technologie, doporučil bych spíše využít některé ze služeb nabízejících předpřipravené šablony stránek – například službu **eStránky** (*http://www.estranky.cz*) nebo službu **Webnode** (*http://www.webnode.cz*).

Na obrazovce jsem měla upozornění se žlutým vykřičníkem, že jedno USB zařízení připojené k tomuto počítači nepracuje správně a že systém Windows jej nerozpoznal. Co to znamená?

Toto upozornění se může objevit ve dvou různých situacích:

1. Objeví-li se po připojení nového USB zařízení, značí to, že zařízení buď není připojeno správně (při připojování došlo v konektoru ke zkratu – stačí zařízení odpojit a poté znovu připojit), nebo že systém nemá pro zařízení patřičné ovladače (doinstalujte ovladače z CD přiloženého k zařízení nebo je stáhněte z internetu), anebo (v nejhorším případě) že zařízení je vadné (nepomůže-li ani opakované připojení, ani instalace ovladačů).

2. Pokud se toto hlášení objeví znenadání během práce s počítačem, znamená to, že počítač ztratil s některým již dříve připojeným zařízením kontakt. Zpravidla to znamená problém s USB kabelem, který se nějakým způsobem uvolnil nebo do něhož uživatel například nechtěně drcnul. Buď se tento problém vyřeší sám (počítač znovu naváže se zařízením komunikaci), nebo musíte odpojit a znovu připojit USB kabel toho zařízení, které přestalo fungovat

Ve Windows XP je v ovládacích panelech položka *Herní zařízení*. Ve Windows 7 ji však v ovládacích panelech nenajdu. Kde ji hledat?

Ve Windows 7 se tato položka spojila s tiskárnami a přesunula se přímo do nabídky *Start*. Když otevřete nabídku **Start**, v jejím pravém sloupci naleznete položku **Zařízení a tiskárny**.

Občas bych potřeboval udělat kopii z DVD, které jsem si nahrál z televize pomocí DVD rekordéru. Můžete mi poradit nějaký zdarma dostupný a česky komunikující program, který by to dokázal? V počítači mám jen jednu optickou mechaniku, tzn. potřebuji, aby tento program nejprve zkopíroval disk do PC a teprve pak jej dovolil vypálit.

Něco takového dokáže například program **DVD Shrink** (*http://odkaz.ppk.cz/DVDShrink*). Program sice komunikuje anglicky, ale existuje k němu i česká lokalizace (*http://odkaz.ppk.cz/DVDShrink-CZ*). Pokud byste v ovládání programu tápal, pročtěte si například návod na adrese *http://www.techbit.cz/jak-zalohovat-dvd-dvd-shrink* – v něm je podrobně popsáno, jak s programem pracovat.

INZERCE

Inzerce

PŘÍŠTĚ

▶ 17. PROSINCE 2010

PPK CD 1/11

PLNÁ VERZE

Amulet věků – útěk z Pompejí

Na příštím PPK CD najdete jako bonus dobrodružnou hru Amulet věků – útěk z Pompejí, ve které se s hlavním

hrdinou, mladým studentem archeologie, vydáte do tohoto starověkého města najít amulet umožňující cestovat časem. Dokážete vyřešit všechny úkoly, hádanky a hlavolamy a aktivovat amulet? Druhým bonusem bude program GiliSoft SecureDisc Creator, pomocí kterého vypálíte na CD nebo DVD svá důvěrná data a zároveň je skryjete před těmi, kteří neznají heslo. Soubory na CD/DVD se totiž zašifrují tak, aby nebyly vůbec vidět. Ten, kdo nebude znát přístupové heslo, nedostane se k obsahu, a dokonce ani neuvidí názvy souborů. Dále pro vás připravujeme rubriku „První pomoc“, rubriku „Surfujeme na internetu“ a na cédéčku najdete i pravidelné rubriky Novinky, Servis a Zajímavosti ze světa softwaru.

PHILIPS 231T1SB

23palcový televizor

Pro uživatele, kteří chtějí pořízením jednoho zařízení vyřešit koupi počítačového monitoru a televizoru, je zajímavou volbou model Philips 231T1SB. Díky displeji s úhlopříčkou dlouhou 23,1 palce (58,7 cm) nabízí dostatečně velkou pracovní plochu pro počítačová data i pro sledování filmů.

TISK

Tiskárna v domácí síti

Nejedna domácnost má už dva i více počítačů. Bylo by ale naprosto zbytečné, aby každý počítač měl svou vlastní tiskárnu – na druhou stranu je velmi nepohodlné přenášet data k tisku z počítače na počítač pomocí flash disku nebo jinými způsoby.

3D V DOMÁCNOSTI

Praktické zkušenosti s 3D

V PPK 23/2010 jsme vám představili technologie trojrozměrného promítání a v PPK 1/2011 pojednáme o produktech, které dokáží 3D zobrazovací zařízení „nakrmit“. Představíme vám jednu 3D kameru, jeden 3D fotoaparát a jeden fotoaparát s funkcí 3D snímku a vysvětlíme, jak se takové 3D video zpracovává v domácích podmínkách prostřednictvím programu dodaného spolu s kamerou.

INTERNET

Průvodce webovými prohlížeči

V příštím vydání se podíváme na zoubek webovým prohlížečům – představíme vám pět nejlepších a porovnáme jejich schopnosti, výkon i zabezpečení. Vysvětlíme také, proč je vhodné mít na jednom počítači více prohlížečů a k jakým činnostem jsou jednotlivé prohlížeče vhodné.

počítač PRO KAŽDÉHO

TOTO ČÍSLO VYŠLO: 6. 12. 2010
ISSN 1212-0723 MK ČR E 7931
Vydává: Burda Praha, spol. s r. o.

Managing Director: Petra Fundová
Publisher: Jan Lodl
Šéfredaktor: Ivan Heisler
Redakce (redakce@ppk.cz): Aleš Havlas, Jan Jírovec, David Nesiba, Martin Semrád, Miroslav Ziegler
Grafická úprava: DTP Burda Praha
Foto: Martin Tryščuk
Ilustrační foto: Fotolia
Jazyková úprava: Richard Straberger
Externí spolupracovníci: Marie Franců, Michaela Kadlecová, Milan Loucký, Jiří Macich, Milan Pola, Tomáš Přibyl, Martin Taneček

Osvit a tisk: Česká unigrafie, a. s.

Předplatné: Mediaservis, s. r. o., Zákaznické centrum, Kounicova 2b, 659 51 Brno
tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160,
e-mail: ppk@mediaservis.cz
Informace o předplatném, objednávky:
tel.: **840 200 260**
Příjem reklamací:
tel.: 800 800 890

Předplatné na Slovensku:
Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Šustekova 10, P. O. Box 17, 850 00 Bratislava 5
tel.: +421 267 201 931
fax: +421 267 201 910
e-mail: predplatne@press.sk
Mediaprint-Kapa Pressegrosso, a. s., oddelenie inej formy predaja, Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3
tel.: +421 244 458 816
fax: +421 244 458 819
e-mail: predplatne@abompkapa.sk

Inzerce (inzerce@ppk.cz):
Zuzana Hošková
tel.: 225 018 762, fax: 225 018 600

Počet výtisků prodaného nákladu ověřuje:
ABC ČR, Na Florenci 3, Praha 1

V prodejní síti rozšiřuje:
V České republice:
Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s. r. o.
Na Slovensku: Mediaprint & Kapa, s. r. o.

© Burda Praha, spol. s r. o.
Přemyslovská 2845/43, 130 00 Praha 3
tel.: 225 018 566
IČO 15273598

Za původnost a obsahovou správnost příspěvku ručí autor. Právní režim autorských děl nabídnutých redakci se řídí zejména autorským zákonem č. 121/2000 Sb. a dalšími českými právními normami. Rukopisy redakce nevrací. V případě přijetí díla k uveřejnění redakce autora o této skutečnosti uvědomí. Tím nabývá vydavatel práva k šíření přijatého díla časopiseckou formou včetně možnosti zveřejnění na WWW stránkách časopisu, vydání na CD-ROM nebo jiným způsobem v elektronické podobě. Autorská odměna bude poskytnuta jednorázově do pěti týdnů po prvním uveřejnění příspěvku ve výši určené interním sazebníkem a zahrne i odměnu za případné vydání díla v elektronické podobě. Všechna práva k uveřejněným dílům jsou vyhrazena. Přetisk, přepracování, překlad do jiného jazyka a jiné užití díla nebo jeho části, jakož i zařazení díla do jiného díla (souborného, spojení s dílem jiným, zařazení do jakékoliv formy elektronické publikace ap.) bez souhlasu vydavatele jsou zakázány. Autorské právo k časopisu a navazujícím elektronickým publikacím vykonává vydavatel.